«Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΗΣ A.D.R. (ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ) ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ»

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Επιβλέπων Καθηγητής: Δρ. Γεώργιος Δημητριάδης

Κοσμήτορας Σχολής: Δρ. Αντώνιος Μανιτάκης

Αφιέρωση:

Θα ήθελα να αφιερώσω την εργασία μου στον
μεγάλο αδερφό μου Χρήστο, συνοδοιπόρο
και σύμβουλο στην καθημερινότητα όλα αυτά τα χρόνια.

Ευχαριστίες:

Είμαι ευγνώμων σε αρκετούς ανθρώπους για τα σχόλια, τις συμβουλές και κυρίως την υποστήριξή τους καθώς έγραφα και αναθεωρούσα αυτή την εργασία, με σκοπό το κάλλιστο δυνατό. Κυρίως θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή Δρ. Δημητριάδη Γεώργιο, ο οποίος κατανόησε τις υποχρεώσεις μου σε επαγγελματικό και προσωπικό επίπεδο και δεν πίεσε χρονικά για την εκπόνηση της παρούσης.

Οι ευχαριστίες μου δεν θα ήταν πλήρεις αν δεν ανέφερα το σημαντικό ρόλο που έπαιξε η οικογένεια μου την περίοδο σύνταξης της παρούσης, για την υπομονή τους, τις γεμάτες φροντίδα συμβουλές, υποστήριξη και ενθάρρυνσή τους, τα οποία κάνουν την προσπάθειά μου να έχουν μεγαλύτερο νόημα και αξία!

Πίνακας περιεχομένων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ADR ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ 11

1.Εισαγωγή του Κεφαλαίου 1 11

1.1 Βασικά Στοιχεία της ADR 11

1.2 Ο Ορισμός της ADR 12

1.3 Πεδίο Εφαρμογής της ADR 12

1.4 Ιστορικό Υπόβαθρο 13

1.5 Συνηθέστεροι τύποι της ADR: 13

1.6 Το ιστορικό υπόβαθρο της διαιτησίας 15

1.7 Αξιολόγηση της Ανάγκης και της Βιωσιμότητας μιας Παρέμβασης ADR 16

1.8 Οι Θετικές και Αρνητικές πτυχές της ADR σε αντίθεση με τα Δικαστηριακά Συστήματα 25

1.9Επίλογος του Κεφαλαίου 40

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ADR ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ 42

2.1 Εισαγωγή του Κεφαλαίου 2 42

2.2 Η θέση της ADR και της ODR στην Ευρωπαϊκή Ένωση και Διεθνώς 42

2.3 Η θέση της ODR στην Ευρωπαϊκή Ένωση και Διεθνώς 43

2.4 Διαδικασίες της Διαμεσολάβησης 44

2.5 Τα προβλήματα που εγείρονται από τη χρήση της Διαμεσολάβησης στην Ευρώπη και Διεθνώς 46

2.6 Ορισμός της Διαιτησίας 46

2.7 Οι τύποι και η διαδικασία της διαιτησίας 47

2.8 Συγκριτική Ανάλυση της Διαμεσολάβησης – Διαιτησίας 48

2.9 Η προώθηση της ADR από την Ευρωπαϊκή Ένωση 49

2.10 Τα συχνότερα αναφερόμενα πλεονεκτήματα της διαμεσολάβησης 50

2.11 Μειονεκτήματα της Διαμεσολάβησης: 50

2.12 Διαφορές ανάμεσα στη Διαμεσολάβηση και Διαιτησία 51

2.13 Η ADR και ειδικότερα η Διαμεσολάβηση στο Επιχειρηματικό Δίκαιο 52

2.14 Επίλογος του Κεφαλαίου 52

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:Η ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ Η ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΜΒΑΣΗ 54

3.1 Το Πρωτόκολλο και η Σύμβαση της Γένοβα 55

3.2 Η Σύμβαση της Νέας Υόρκης του 1958 56

3.3 Η Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο(UNCITRAL) 59

3.4 Επίλογος του Κεφαλαίου 60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....61

4.1 Οδηγία 2008/52/Ε.Κ.....61

4.2 Ο Νόμος 3893/2010 του Υπουργείου Δικαιοσύνης στις Αστικές και Εμπορικές Διαμάχες 62

4.3 Επίλογος του Κεφαλαίου 65

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ADR ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ 66

5.1 Εισαγωγή του Κεφαλαίου 5 66

5.2 Μορφές Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών στην Ελλάδα (εκτός από τη διαμεσολάβηση του Ν.3898/2010 η οποία αναλύθηκε ανωτέρω).....66

5.3 Κινήσεις που προώθησαν την διαμεσολάβηση στην Ελλάδα 71

5.4 Οι βασικές αρχές της διαμεσολάβησης και του διαμεσολαβητή 76

5.5 Επίλογος του Κεφαλαίου 86

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....88

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 90

Περίληψη

Η παρούσα εργασία πραγματεύεται το ζήτημα της αποτελεσματικότητας του διεθνούς δικαίου στην προώθηση της χρήσης της ADR (εναλλακτική επίλυση διαφορών) για τις διεθνείς επιχειρηματικές διαφορές. Σε αυτό το πλαίσιο, στο πρώτο κεφάλαιο τα θέματα τα οποία θα συζητηθούν είναι το ιστορικό της ADR, ο ορισμός της, το πεδίο εφαρμογής, τύποι και ιστορική χρήση, με σκοπό να κατανοηθεί πλήρως η ιδέα αυτή.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, θα ασχοληθούμε με την αποτελεσματικότητα της ADR και την ODR (ηλεκτρονική επίλυση διαφορών σε διεθνείς εμπορικές διαφορές). Περιλαμβάνονται όλες οι λεπτομέρειες για τον ορισμό, την ιστορική χρήση (διεθνώς, εθνικά και στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης), οι μέθοδοι και οι διαδικασίες. Στην δεύτερη υποκατηγορία θα αναλυθεί η διαιτησία: ο ορισμός και η ιστορική της χρήση. Παράλληλα, θα γίνει συγκριτική ανάλυση μεταξύ της διαμεσολάβησης και διαιτησίας, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα. Στο τρίτο κεφάλαιο θα αναφερθούν τα αντικειμενικά προβλήματα αναγνώρισης και επιβολής της διαιτησίας κάτω από το Διεθνές Δίκαιο. Στο τέταρτο κεφάλαιο θα αξιολογήσουμε κριτικά την επίπτωση της ADR στην Ελλάδα και ιδιαίτερα τον Νόμο 3898/2010, ο οποίος είναι η πρώτη απόπειρα για την εκτέλεση της διαιτησίας στην Ελλάδα. Τέλος, στο πέμπτο κεφάλαιο θα αναλυθούν μηχανισμοί και νομικό υπόβαθρο της ADR στην Ελλάδα και κατά κύριο λόγο της διαδικασίας της διαμεσολάβησης. Η εργασία ολοκληρώνεται με συμπεράσματα που εξάγονται από την ανάλυση των ως άνω θεμάτων.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο σκοπός της διατριβής είναι η εξέταση των βασικών μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης των διαφορών και κατά πόσο αποτελεσματικά το Διεθνές Δίκαιο έχει προωθήσει την χρήση της ADR (Εναλλακτική Επίλυση Διαφορών). Η ADR διαφέρει από τα Συστήματα Δικαστικών Διαφορών, καθώς περιλαμβάνει μεθόδους εξώδικου διακανονισμού με βασικά παραδείγματα της διαμεσολάβησης και της διαιτησίας. Αποτελεί ένα μέσο στην διευθέτηση διαφορών μακριά από δικαστικές διαδικασίες, το οποίο συνέβαλλε στο να ανακουφίσει τα δικαστήρια από πολλές υποθέσεις. Ο φορέας των εναλλακτικών διαφορών προέρχεται από τις Ηνωμένες Πολιτείες και συνεχώς κερδίζει έδαφος.[1]

Ο λόγος που με έπεισε να ασχοληθώ με το ζήτημα αυτό είναι ότι ο τομέας αυτός της ADR είναι απαραίτητος για τις «ειρηνικές» και χρονικά αμεσότερες διευθετήσεις εμπορικών διαφορών. Η ADR αποτελεί μια συλλογή διαδικασιών, οι οποίες χρησιμοποιούνται στην επίλυση διαφορών με εμπιστευτικότητα. Άρα, παρέχει εναλλακτικές λύσεις σε σχέση με τις παραδοσιακές δικαστικές διαδικασίες. Για να ξεκινήσει η ανάλυση των διαδικασιών της ADR, θα πρέπει αρχικά να αναλύσουμε την έννοια της.[2]

Επομένως, στο πρώτο κεφάλαιο της διατριβής μου τα θέματα τα οποία θα συζητηθούν είναι το ιστορικό της ADR, ο ορισμός της, το πεδίο εφαρμογής, τύποι και ιστορική χρήση, με σκοπό να κατανοηθεί πλήρως η ιδέα αυτή. Επιπλέον, στο πρώτο κεφάλαιο θα υποδείξουμε τις θετικές και αρνητικές πτυχές της ADR για να αποδειχθεί για πιο συγκεκριμένο λόγο αυτή η διαδικασία πρέπει να προτιμάται για τις εμπορικές διάφορες.[3]

Στο δεύτερο κεφάλαιο, θα ασχοληθούμε με την αποτελεσματικότητα της ADR και την ODR (ηλεκτρονική επίλυση διαφορών) σε διεθνείς εμπορικές διαφορές. Η ADR έχει πολλούς και διάφορους μηχανισμούς. Στη διατριβή αυτή θα αναλύσουμε τους δυο πιο συνηθισμένους μηχανισμούς: τη διαμεσολάβηση και τη διαιτησία. Πιο συγκεκριμένα, στην πρώτη υποκατηγορία θα αναφερθεί η διαμεσολάβηση. Θα περιλαμβάνονται όλες οι λεπτομέρειες για τον ορισμό, την ιστορική χρήση (διεθνώς, εθνικά και στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης), οι μέθοδοι και οι διαδικασίες. Στην δεύτερη υποκατηγορία θα αναλυθεί

[1] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών.
[2] Ποινικά Χρονικά, Ιαν. – Φεβρουάριος 2009, τεύχος 53, Ο ρόλος του Εισαγγελέα στη διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης.
[3] Rosenberg, S. and H. Folberg. 1994. "ADR: An Empirical Analysis,"

η διαιτησία: ο ορισμός, η ιστορική της χρήση (διεθνώς, εθνικά και στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης), οι μέθοδοι και οι διαδικασίες.[4]

Στην τελευταία υποκατηγορία του δεύτερου κεφαλαίου το θέμα θα είναι μια συγκριτική ανάλυση μεταξύ της διαμεσολάβησης και διαιτησίας, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα.[5]

Στο τρίτο κεφάλαιο θα αναφερθούν τα αντικειμενικά προβλήματα αναγνώρισης και επιβολής της διαιτησίας κάτω από το Διεθνές Δίκαιο . Προκειμένου να εξεταστεί το θέμα θα αναλυθεί το Πρωτόκολλο και η Σύμβαση της Γένοβα, η Σύμβαση του 1958 της Νέας Υόρκης, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία και η κατάσταση της στην Ελλάδα.[6]

Στο τέταρτο κεφάλαιο θα αξιολογήσουμε κριτικά την επίπτωση της ADR στην Ελλάδα και ιδιαίτερα τον Νόμο 3898/2010, ο οποίος είναι η πρώτη απόπειρα για την εκτέλεση της διαιτησίας στην Ελλάδα.[7]

Τέλος, στο πέμπτο κεφάλαιο θα αναλυθούν μηχανισμοί και νομικό υπόβαθρο της ADR στην Ελλάδα και κατά κύριο λόγο της διαδικασίας της διαμεσολάβησης.[8]

[4] Ι. Χαμηλοθώρης, Η διαμεσολάβηση στην Ελλάδα, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/5/2007.
[5] Erbe, N. D. (2006). "Appreciating Mediation's Global Role in Promoting Good"
[6] Ποινικά Χρονικά, Ιαν. – Φεβρουάριος 2009, τεύχος 53, Ο ρόλος του Εισαγγελέα στη διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης.
[7] Rosenberg, S. and H. Folberg. 1994. "ADR: An Empirical Analysis,"
[8] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ A.D.R. ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ

1. Εισαγωγή του Κεφαλαίου 1

Σε αυτό το κεφάλαιο θα προσπαθήσουμε να εξερευνήσουμε τη δομή, το ιστορικό υπόβαθρο και του τύπους της ADR. Η γνώση αυτή είναι πολύ σημαντική, ώστε να μπορέσουμε να αξιολογήσουμε την εμφανή σημασία της, στον τομέα επίλυσης των διαφορών.[9]

Επιπροσθέτως, στην τελευταία υποκατηγορία αυτού του κεφαλαίου θα συγκρίνουμε την ADR και το παραδοσιακό σύστημα του δικαστηρίου στον τομέα επίλυσης διαφορών έτσι ώστε να εξαχθούν συμπεράσματα για το ποια από αυτές τις μεθόδους έχει τα περισσότερα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.[10]

1.1 Βασικά Στοιχεία της ADR

Οι δικαστικές μάχες ακόμα και αυτές με μικρή ένταση μπορούν να καταστρέψουν μια μακρόχρονη επικερδή οικονομική σχέση, αμαυρώνοντας την φύση της επιχείρησης και προκαλώντας χάσιμο χρημάτων και χρόνου. Υπάρχουν μέθοδοι οι οποίες θα μπορούσαν να μειώσουν την ανάγκη της προσφυγής σε δικαστήρια και θα μπορούσαν να είναι επικερδείς και για τις δύο εμπλεκόμενες μεριές.[11]

Η ADR μπορεί να παράγει γρηγορότερα, με διάρκεια αποτελέσματα ενώ επίσης δημιουργεί οικονομικούς πόρους. Η υιοθέτηση αυτών των μηχανισμών μπορεί να βοηθήσει να εξασφαλιστεί ότι οι άνθρωποι θα ανακτήσουν την εμπιστοσύνη τους στο σύστημα χωρίς να προσφεύγουν σε εκτενείς και δαπανηρές διαδικασίες. Η ADR μπορεί επίσης να μετατοπίσει την προσοχή από την στείρα εφαρμογή του νόμου στο να βρεθούν λύσεις, οι οποίες είναι δίκαιες και ωφέλιμες και για την κυβέρνηση και για τους πολίτες. Έχει κάνει την εμφάνιση της διεθνώς σαν ένα επιτυχές εργαλείο, μια φιλική διευθέτηση διαφορών και το επιχειρηματικό της όφελος είναι πολλαπλό. Αφενός, συνεισφέρει στην ασφάλιση των συναλλαγών και αφετέρου στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.[12]

---

[9] Ποινικά Χρονικά, Ιαν. – Φεβρουάριος 2009, τεύχος 53, Ο ρόλος του Εισαγγελέα στη διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης.

[10] Contingent Contracts." Harvard Business Review September-October: 155-160, Bazerman, M. H., and J. J. Gillespie.

[11] Mnookin, R. H., L. Susskind, et al. (1999). Negotiating on Behalf of Others :ADVISE TO LAYERS, BUSINESS EXECUTIVES, SPORTS AGENTS, DIPLOMATS, POLITICIANS, AND EVERYBODY ELSE

[12] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών.

1.2 Ο Ορισμός της ADR

Με σκοπό να κατανοηθεί πλήρως ο θεσμός της ADR, θεωρείται απαραίτητο να αναλυθεί η σημασία του όρου «ADR». Σύμφωνα με την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ουσιαστικά η ADR στοχεύει στο να διευκολύνει την πρόσβαση στη δικαιοσύνη. Οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται από την ADR είναι περισσότερο εύκαμπτες και είναι πιο εύκολο να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις της κάθε υπόθεσης. Έτσι είναι ένα ειρηνικό μέσο για την διευθέτηση των διαφορών, μακριά από δικαστήρια, "το οποίο βασίζεται στην καλή θέληση των εμπλεκόμενων μελών και που ένα τρίτο μέλος είναι απαραίτητο να συμμετέχει."[13]

1.3 Πεδίο Εφαρμογής της ADR

Στην εποχή μας, αυξάνονται συνεχώς οι άνθρωποι που χρησιμοποιούν την ADR ως ένα εργαλείο επίλυσης συγκρούσεων επειδή παρέχει τρόπους για:[14]

1) Να απευθύνεται σε θέματα τα οποία, ίσως να μην είναι άνετα να συζητηθούν ιδιαιτέρως, με κάποιον.
2) Να προσπαθεί να βρει μια λύση η οποία να είναι ικανοποιητική για όλους, από μια άλλη η οποία έχει ένα νικητή και ένα χαμένο.
3) Να διατηρεί τις σχέσεις.
4) Να αποφεύγει ενδεχόμενες χρονοβόρες, ανταγωνιστικές και δαπανηρές διαδικασίες.

Οποιαδήποτε διαμάχη την οποία οι άνθρωποι θέλουν να επιλύσουν γρήγορα ίσως υποβληθεί στην ADR. Αυτό περιλαμβάνει διαπροσωπικές διαμάχες, ΕΕΟ παράπονα, καταγγελίες και οποιαδήποτε άλλη σύγκρουση στο χώρο εργασίας.[15]

Κάποια από τα θετικά τα οποία μπορεί η ADR να προσφέρει είναι "να αυξηθεί η ζήτηση για αυτές τις ειρηνικές μεθόδους επίλυσης των συγκρούσεων, να διευκολύνει την πρόσβαση στην δικαιοσύνη και να μειώσει το κόστος και την καθυστέρηση στη λύση των διαφορών."[16]

---

[13] Ποινικά Χρονικά, Ιαν. – Φεβρουάριος 2009, τεύχος 53, Ο ρόλος του Εισαγγελέα στη διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης.
[14] Ι. Χαμηλοθώρης, Η διαμεσολάβηση στην Ελλάδα, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/5/2007.
[15] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών.
[16] Ποινικά Χρονικά, Ιαν. – Φεβρουάριος 2009, τεύχος 53, Ο ρόλος του Εισαγγελέα στη διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης.

1.4 Ιστορικό Υπόβαθρο

Η ADR δεν είχε εφαρμοστεί για εκατοντάδες χρόνια, καθώς οι διαφορές στο παρελθόν *διευθετούνταν* στο δικαστήριο. Στις Ηνωμένες Πολιτείες κατά τη διάρκεια του 1960 τα διάφορα περιστατικά, όπως συγκρούσεις για τα ατομικά δικαιώματα και τον Πόλεμο του Βιετνάμ, οδήγησαν στην προώθηση των θεσμών. Σε αυτή την εποχή, δημιουργήθηκε το Κέντρο Διαμεσολάβησης και Επίλυσης Διαφορών στην Νέα Υόρκη καθώς επίσης και το Εθνικό Κέντρο για την Επίλυση Διαφορών στην Ουάσινγκτον.[17]

Στην δεκαετία του 1920, πάνω από δώδεκα κράτη ενέκριναν σύγχρονους νόμους διαιτησίας και το Κογκρέσο θέσπισε έναν ομοσπονδιακό συναφή νόμο την Ομοσπονδιακή Πράξη Διαιτησίας (The Federal Arbitration Act).[18]

Στα τέλη της δεκαετίας του 1980 όλο και περισσότεροι άνθρωποι άρχισαν να συνειδητοποιούν ότι οι διαδικασίες στα δικαστήρια ήταν πολύ δαπανηρές και χρονοβόρες. Τότε ξεκίνησαν να προσφεύγουν σε άλλες μεθόδους επίλυσης συγκρούσεων που παρέχονταν από την ADR, οι οποίες ήταν γρηγορότερες και πιο οικονομικές.[19]

Σήμερα, η πρόσφατη οικονομική κρίση που έχει εξαπλωθεί μέσω της Ευρώπης οδήγησε σε μια αυξημένη εφαρμογή των μεθόδων της ADR.[20]

Όμως ποιά είναι τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα αυτών των προγραμμάτων είναι μια σημαντική ερώτηση ώστε να κατανοηθούν τα οφέλη τα οποία η ADR θα προσφέρει στον καταναλωτή και στην επιχείρηση και γιατί να χρησιμοποιηθεί αντί για το σύνηθες σύστημα των δικαστηρίων.[21]

1.5 Συνηθέστεροι τύποι της ADR:

Οι δύο συχνότερες μορφές της ADR είναι η διαμεσολάβηση και η διαιτησία:[22]

i) Διαμεσολάβηση

Διαμεσολάβηση είναι μια διαδικασία επίλυσης διαφορών στην οποία ένας κατάλληλα εκπαιδευμένος διαμεσολαβητής, ουδέτερος και για τα δύο μέρη, βοηθάει τα εμπλεκόμενα μέλη

[17] Ι. Χαμηλοθώρης, Εναλλακτικοί Τρόποι Επίλυσης των Ιδιωτικών Διαφορών, Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000.
[18] Michael McManus, Brianna Silverstein (2011). "Brief History of Alternative Dispute Resolution in the United States".
[19] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών.
[20] Κ. Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009.
[21] Ι. Χαμηλοθώρης, Εναλλακτικοί Τρόποι Επίλυσης των Ιδιωτικών Διαφορών, Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000.
[22] Maggiolo, W. A. (1985). "The TECHNIQUES of Mediation ".

να φτάσουν σε μια αμοιβαία αποδεκτή λύση. Η διαμεσολάβηση είναι συναινετική, έτσι υπάρχει μεγάλη πιθανότητα για τα εμπλεκόμενα μέλη να διατηρήσουν φιλικές σχέσεις.[23]

Ο Διαμεσολαβητής πρέπει να είναι αντικειμενικός και για τις δύο πλευρές και να μην πάρει ποτέ θέση. Με τις ερωτήσεις του αυτός βοηθάει τους συμμετέχοντες να συνειδητοποιήσουν τις ομοιότητες, τις διαφορές και να διαπραγματευτούν για να φτάσουν στο επιθυμητό αποτέλεσμα.[24]

Ορισμός και ιστορική ανασκόπηση

Η διαμεσολάβηση συνεπώς είναι μια προαιρετική εξωδικαστική διαδικασία στην οποία δύο η περισσότεροι που είναι μέλη σε μια διαμάχη, συμμετέχουν με σκοπό να βρεθεί μια αμοιβαία αποδεκτή λύση. Η διαδικασία είναι βασισμένη στον διάλογο και στην καλή θέληση των μελών για να έχει θετικά αποτελέσματα.[25]

Οι βασικές αρχές που διέπουν την διαμεσολάβηση είναι εμπιστευτικές συζητήσεις της υπόθεσης απ' όλα τα εμπλεκόμενα μέλη και την αμεροληψία και την ουδετερότητα του διαμεσολαβητή. Η διαμεσολάβηση δεν είναι δεσμευτική μέχρι το σημείο επίτευξης μιας συμφωνίας και δεν είναι δεσμευτική στα μέλη εάν αυτά επιθυμούν να εφαρμόσουν ακόμα μια μέθοδο επίλυσης της διαμάχης, είτε την ADR είτε συνήθεις νομικές - δικαστικές διαδικασίες. Η διαμεσολάβηση στοχεύει μέσα απ' όλα της τα στάδια να κάνει τις αντίπαλες πλευρές να συζητήσουν τις πραγματικές τους ανησυχίες, τους προβληματισμούς, τα συναισθήματα και όλες τους τις κρυφές σκέψεις που ίσως είναι η πηγή ολόκληρης της διαμάχης.[26]

Η ιδέα της διαμεσολάβησης χρονολογείται από την αρχαιότητα. Αργότερα στον εικοστό αιώνα, όταν η εκβιομηχάνιση ξεκίνησε και η μεγάλη και γρήγορη ανάπτυξη της οικονομίας, η ανάγκη αυτής της εποχής απαιτούσε μια μέθοδο επίλυσης διαφορών γρήγορη και οικονομική. Το άλλο σημαντικό στοιχείο το οποίο η διαμεσολάβηση παρείχε ήταν η διατήρηση φιλικών σχέσεων μεταξύ των εταιριών.[27]

Η διαμεσολάβηση, σήμερα, είναι κατάλληλη για ένα ευρύ φάσμα συγκρούσεων εξαιτίας της ευελιξίας της, χρησιμοποιείται για μικρές διαφορές, για καταναλωτικές διαφορές, για τη διάλυση οικογενειών, για διαμάχες που ανήκουν στην δημόσια σφαίρα, για εμπορικές

[23] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών.
[24] A. Feasley, ADR Center Flavia Orecchini, ADR Center
[25] Ι. Χαμηλοθώρης, Εναλλακτικοί Τρόποι Επίλυσης των Ιδιωτικών Διαφορών, Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000.
[26] Κ. Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009.
[27] Ware, S. J. 2001. Ware, S. J. 2001. Alternative Dispute Resolution. St. Paul, Μινεσότα: West Ομίλου. Paul, Minn.: West Group.

διαφορές, για εμπορικού σήματος συγκρούσεις και άλλες.[28]

Οι Βασικές Αρχές της Διαμεσολάβησης

Ξεκινώντας, μια βασική αρχή της διαμεσολάβησης είναι η σύγκρουση συμφερόντων, το οποίο σημαίνει ότι εάν ο διαμεσολαβητής έχει μια επιχειρηματική, φιλική, προσωπική, οικονομική σχέση με οποιοδήποτε από τα μέλη της διαμεσολάβησης, δεν θα πρέπει να αναλάβει την υπόθεση, δεδομένου ότι θα είναι πολύ δύσκολο να είναι εντελώς αμερόληπτος. Επιπλέον, η διαμεσολάβηση πρέπει να είναι μια εντελώς εμπιστευτική διαδικασία και οτιδήποτε ειπώθηκε κατά τη διάρκεια της δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε ένα πιθανό μελλοντικό δικαστήριο. Ο διαμεσολαβητής θα πρέπει πρώτα να ελέγξει εάν αυτός/αυτή έχει την απαραίτητη γνώση για να βρει λύση στην συγκεκριμένη αντιπαράθεση και εάν η επιθυμητή λύση είναι νόμιμη.[29]

ii) Διαιτησία

Η διαιτησία είναι μια άλλη μορφή εναλλακτικής επίλυσης διαφορών. Τα εμπλεκόμενα μέλη μίας διαμάχης αναφέρονται στην διαδικασία της διαιτησίας από ένα ή περισσότερα άτομα ως: "arbitrators", "arbiters" or "arbitral tribunal" και συμφωνούν να δεσμευθούν από την απόφαση της διαιτησίας (the "award"). Ο διαιτητής έχοντας εξετάσει την υπόθεση εκδίδει μια απόφαση η οποία είναι δεσμευτική και για τις δύο πλευρές και εφαρμόσιμη από τα δικαστήρια. Η διαιτησία ίσως είναι υποχρεωτική ή εθελοντική.[30]

1.6 Το ιστορικό υπόβαθρο της διαιτησίας

Η διαιτησία χρησιμοποιήθηκε ως μέθοδος επίλυσης διαφορών από την αρχαιότητα, στην αρχαία Ρώμη και Ελλάδα. Η διεθνής εμπορική διαιτησία θεωρείται η δημοφιλέστερη, η οποία έκανε την εμφάνιση της περίπου το 1923. Η Ομοσπονδιακή Πράξη Διαιτησίας (FFA) του 1925 θέσπισε μια δημόσια πολιτική υπέρ της διαιτησίας. Τη σήμερον ημέρα , εμφανίστηκε μια νέα μορφή διαιτησίας γνωστή και ως court - annexed arbitration.[31]

Τα κύρια στάδια της διαιτησίας

Σε αυτό το σημείο είναι χρήσιμο να γίνει αναφορά στα κύρια στάδια της διαιτησίας: Το πρώτο είναι το ραντεβού του Διαμεσολαβητή είτε από τα εμπλεκόμενα μέλη είτε από το

[28] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών.
[29] Hutchinson, C. C. (1996). "The Case for Mandatory Mediation." Loyola Law Review 42(85).
[30] Ι. Χαμηλοθώρης, Η διαμεσολάβηση στην Ελλάδα, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/5/2007.
[31] Κ. Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009.

δικαστήριο. Το δεύτερο είναι μια προκαταρκτική συνάντηση ανάμεσα στον διαιτητή και τα μέλη, μαζί με τους νομικούς τους συμβούλους για να συζητηθούν οι διαδικαστικές λεπτομέρειες. Συνεχίζοντας, ο αιτών εκθέτει τα γεγονότα στην συγκεκριμένη διαμάχη. Πριν από την ακρόαση τα απαραίτητα έγγραφα θα δοθούν στον διαιτητή για να μελετήσει την υπόθεση. Έπειτα ο διαιτητής ακούει τα μέλη προφορικά και με τους δικηγόρους τους εξετάζουν τα στοιχεία, τις κατηγορίες και το νόμο και βγάζουν μια απόφαση. Ο διαιτητής συνήθως λαμβάνει ασυλία από την ευθύνη για οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη την ώρα που δρα σαν διαιτητής εκτός αν λειτουργήσει κακόβουλα.[32]

1.7 Αξιολόγηση της Ανάγκης και της Βιωσιμότητας μιας Παρέμβασης ADR

Το παρόν κεφάλαιο καθορίζει παράγοντες κρίσιμους για την εκτίμηση της ανάγκης και της επιτυχίας μιας παρέμβασης ADR σε μια δεδομένη χώρα και περιγράφει τον αντίκτυπο που μπορεί να έχει στην υλοποίηση ενός έργου. Ο κατάλογος δεν είναι ούτε εξαντλητικός ούτε συντακτικός και η σημασία αυτών των παραγόντων για τον προσδιορισμό της επιτυχίας μιας παρέμβασης ADR ποικίλλει. Ενώ ορισμένοι παράγοντες πιο υποστηρικτικοί ή είναι ενάντια στην εκκίνηση του έργου, άλλοι είναι πιο ενδεικτικοί των ζητημάτων που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εξέταση ενός δυνητικού έργου.[33]

Παράγοντας 1: Αξιολόγηση Αναγκών - Ο χρόνος και το κόστος των διαφορών ως επιχειρηματικός παράγοντας

Κατά τη διάγνωση του κατά πόσο μια χώρα είναι πιθανό να επωφεληθεί από την ADR, θα πρέπει να αξιολογηθεί η κατάσταση του υφιστάμενου τοπίου επίλυσης διαφορών και εάν η ADR μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αποκατάσταση των πιθανών αδυναμιών. Ο βασικός οικονομικός δείκτης που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση της υγείας ενός συστήματος επίλυσης διαφορών είναι η ικανότητά του να επιβάλλει συμβάσεις. Αυτή η δυνατότητα επιβολής των συμβάσεων είναι ζωτικής σημασίας τόσο στο επίπεδο των επιμέρους επιχειρήσεων (επιδιώκοντας την ανάκτηση χρημάτων, αγαθών ή υπηρεσιών) όσο και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης στις επιχειρήσεις. Η έλλειψη επαρκούς επιβολής της σύμβασης αποδείχθηκε αντικίνητρο για την οικονομική ανάπτυξη καθώς και για τις ξένες επενδύσεις στις αναδυόμενες οικονομίες.[34]

---

[32] A. Feasley, ADR Center Flavia Orecchini, ADR Center
[33] Ι. Χαμηλοθώρης, Εναλλακτικοί Τρόποι Επίλυσης των Ιδιωτικών Διαφορών, Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000.
[34] Κ. Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009.

Ενσωματωμένο σε ένα μεγαλύτερο πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων ή ως αυτόνομο έργο, η ADR μπορεί να βελτιώσει το τοπίο επίλυσης διαφορών, κυρίως μέσω της ταχύτερης επίλυσης των διαφορών και της μεγαλύτερης συμμόρφωσης με τις συμφωνίες συναινέσεως.[35]

Εκτός από την έκβαση της διαφοράς (δηλαδή το ουσιαστικό περιεχόμενο μιας επίσημης δικαστικής απόφασης), η διαδικασία επίλυσης διαφορών έχει επίσης και άλλους παράγοντες οικονομικής σημασίας για τις επιχειρήσεις. Μεταξύ των εξόδων συναλλαγής, ο χρόνος έχει ιδιαίτερη σημασία: όσο περισσότερο διαρκεί η επίλυση μιας διαφοράς, τόσο περισσότερο κοστίζει μια διαφορά. Αυτά τα έξοδα συναλλαγών περιλαμβάνουν τα νομικά έξοδα, την εκτροπή του εργατικού δυναμικού μακριά από τις επιχειρήσεις, την απώλεια ευκαιριών από τα δεσμευμένα κεφάλαια και τη ζημία στη φήμη των μερών. Παρακάτω παρατίθενται οι κύριες αδυναμίες του συστήματος διαφορών μιας χώρας για το οποίο η ADR μπορεί να παράσχει ένα διορθωτικό μέτρο.[36]

Χρόνος των διαδικασιών ενώπιον του δικαστηρίου

Από την υποβολή της καταγγελίας έως ότου η ετυμηγορία είναι αποτελεσματική, ένας αριθμός παραγόντων συμβάλλει στο χρονικό διάστημα που χρειάζεται για να αποφασίσει το δικαστικό σύστημα. Η διαθεσιμότητα των ανθρώπινων και οικονομικών πόρων, ο βαθμός και η ποιότητα της διαχείρισης των υποθέσεων και η πολιτική του δικαστηρίου για την αντιμετώπιση των αναβολών συμβάλλουν στον αριθμό των περιπτώσεων που υπάρχουν στην έκθεση ή στο δικαστήριο. Εάν το δικαστικό σύστημα δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τον αριθμό των περιπτώσεων, δημιουργείται συσσωρευμένη καθυστέρηση, δημιουργώντας περαιτέρω καθυστερήσεις.[37]

Προδικασία

Η επίλυση των διαφορών πριν από την επίσημη ακρόαση μπορεί να περιορίσει σημαντικά τη διαδικασία. Σε ορισμένες δικαιοδοσίες, πολύ λίγες διαδικασίες καταλήγουν πράγματι σε καθοριστική ακρόαση. Αντί αυτού, τα μέρη φθάνουν σε μια διευθέτηση με τη βοήθεια του δικαστηρίου ή των νομικών τους ομάδων. Για παράδειγμα, στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι διαφορές που υποβάλλονται, καθορίζονται από τα δικαστήρια σε ποσοστό μικρότερο του 10%. Η υπόθεση είναι παρόμοια στις Ηνωμένες Πολιτείες και οδήγησε στη συζήτηση για τη «δοκιμασία εξαφάνισης». Στην Ινδία, αντιθέτως, όλων των υποθέσεων που

[35] Ι. Χαμηλοθώρης, Εναλλακτικοί Τρόποι Επίλυσης των Ιδιωτικών Διαφορών, Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000.
[36] Ware, S. J. 2001. Ware, S. J. 2001. Alternative Dispute Resolution. St. Paul, Μινεσότα: West Ομίλου. Paul, Minn.: West Group.
[37] David C. Sawye 2011 Revising the UNCITRAL Arbitration Rules: Seeking Procedural Due Process Under the 2010 UNCITRAL Rules for arbitration

υποβλήθηκαν ενώπιον των δικαστηρίων, περίπου 90% καταλήγουν να δικαστούν, ενώ μόνο το 10% διευθετούνται εκ των προτέρων. Η προδικαστική διευθέτηση απαιτεί νομικούς μηχανισμούς και μια κουλτούρα διευθέτησης.[38]

Μετά τη δίκη - Αίτηση προσφυγής και εκτέλεση τίτλου απόφασης

Ο βαθμός στον οποίο οι ηττημένοι διάδικοι μπορούν να ασκήσουν έφεση κατά του αρχικού προσδιορισμού της υπόθεσής τους μπορεί να συμβάλει σημαντικά στη συνολική διάρκεια της επίλυσης διαφορών. Σε ορισμένες δικαιοδοσίες, οι δικαστικές διαδικασίες περιορίζουν το δικαίωμα προσφυγής από το νόμο. Αυτό σημαίνει ότι επιτρέπεται στα μέρη να προσφύγουν στην αρχική απόφαση μόνο σε μικρό αριθμό περιπτώσεων. Ωστόσο, σε πολλές αναπτυσσόμενες χώρες δεν υπάρχει τέτοιος έλεγχος και υπάρχει σχεδόν απεριόριστο δικαίωμα προσφυγής, με αποτέλεσμα να ασκηθεί προσφυγή σε μεγάλη πλειοψηφία των περιπτώσεων. Εάν ο οφειλέτης της απόφασης, ο διάδικος κατά της οποίας απευθύνεται η απόφαση, αρνείται να συμμορφωθεί με την απόφαση, πρέπει να κινηθεί διαδικασία εκτέλεσης. Συχνά μια διαδικασία από μόνη της, δημιουργεί περαιτέρω καθυστερήσεις και κόστος.[39]

Άμεσες δαπάνες δικαστικής προσφυγής.

Όσο περισσότερο χρειάζεται μια διαδικασία για να καταλήξει σε συμπέρασμα, τόσο περισσότερο θα κοστίσει. Οι άμεσες δικαστικές δαπάνες περιλαμβάνουν την κατάθεση μιας υπόθεσης (δικαστικά έξοδα) και την άσκηση νομικής εκπροσώπησης (νομικά έξοδα). Οι έμμεσες δαπάνες περιλαμβάνουν τον χρόνο, την απώλεια εισοδήματος, ακόμη και τις δωροδοκίες. Αυτά τα έξοδα ποικίλλουν σημαντικά από χώρα σε χώρα, αλλά στις περισσότερες περιπτώσεις τα νομικά τέλη είναι τα υψηλότερα από αυτά τα δύο άμεσα κόστη. Σε ορισμένες δικαιοδοσίες, οι διαφωνούντες δυσκολεύονται να αναλάβουν τη δίκη τους, καθώς τα δικαστικά έξοδα ακυρώνουν ή υπερβαίνουν το ποσό του δυνητικού βραβείου. Ενώ σε πολλές δικαιοδοσίες ο χαμένος κόπος πρέπει να καλύπτει τα έξοδα του επικρατέστερου μέρους, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι το ποσό των ίσων αμοιβών που ένας επιτυχής διάδικος μπορεί να ανακτήσει εξαρτάται από τους διαδικαστικούς κανόνες και την ικανότητα του ηττημένου διαδίκου να πληρώσει.[40]

Ο ρόλος της δικαστικής εξουσίας

Σε ορισμένες δικαιοδοσίες το δικαστικό σύστημα θεωρείται ότι παρεμποδίζει, αντί να διευκολύνει, την επίλυση των διαφορών. Εκτός του πεδίου της δικαστικής διαφθοράς, διάφοροι

[38] Maggiolo, W. A. (1985). "The TECHNIQUES of Mediation ".
[39] Κ. Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009
[40] S. B. Goldberg, Frank E.A. Sander, N. H. Rogers

λόγοι μπορούν να συμβάλουν σε μια τέτοια αντίληψη εντός της νομικής και επιχειρηματικής κοινότητας:[41]

- Έλλειψη σεβασμού των επαγγελματικών προτύπων της δικαστικής εξουσίας.
- Απογοήτευση με τον τρόπο διεξαγωγής των δικαστικών διαδικασιών.
- Αντιληπτή δικαστική προκατάληψη.

Ως εκ τούτου, οι επιχειρήσεις συχνά αποφεύγουν να επεκτείνονται πέρα από τη μικρότερη κλίμακα των τοπικών αγορών, όπου οι επιχειρηματικοί εταίροι ανήκουν όλοι στην ίδια εμπορική κοινότητα. Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις πλήττονται περισσότερο από αυτό το εμπόδιο ανάπτυξης, που συχνά αναφέρεται ως συμβατικό ανεπίσημο.[42]

Προ-αξιολόγηση του έργου και έγκαιρη ανάλυση

Οι προαναφερθείσες παράμετροι μπορούν να αντιμετωπιστούν σε μεγάλης κλίμακας έργα μεταρρύθμισης της δικαιοσύνης, ενώ παράλληλα επισημαίνουν τα σημεία πρόσβασης για την ADR ως μόνιμη θεραπεία. Είναι καλύτερα να διερευνηθούν μέσω μιας εμπεριστατωμένης εκτίμησης της χώρας, συμπεριλαμβανομένης μιας διεξοδικής αναθεώρησης των διαδικασιών και των δικαστικών πράξεων, καθώς και της μέτρησης των πραγματικών δικαστηρίων, των ικανοτήτων, της αποτελεσματικότητας και της εμπιστοσύνης του κοινού. Οι αναφορές βάσει δεικτών παρέχουν μια αρχική ιδέα σχετικά με τις ανάγκες ADR. Διάφορα σύνολα δεικτών αποσκοπούν στη μέτρηση του κράτους δικαίου και των επιδόσεων του επίσημου τομέα της δικαιοσύνης, με γνώμονα τον σεβασμό των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας, την εμπιστοσύνη στο δικαστικό σώμα και την αποτελεσματικότητα του περιβάλλοντος των διαφορών. Η ετήσια έκθεση "Doing Business" της Παγκόσμιας Τράπεζας / IFC μπορεί να παράσχει καθοδήγηση για τον εντοπισμό ορισμένων από τα εμπόδια που μπορεί να παρεμποδίσουν τον επίσημο δικαστικό τομέα. Διεξάγεται σε παγκόσμια κλίμακα και βασίζεται σε ένα τυπικό σενάριο αμφισβήτησης μεταξύ δύο μεσαίων επιχειρήσεων, τα μέτρα μελέτης:[43]

1. Ο χρόνος που απαιτείται για την εκτέλεση μιας σύμβασης, η οποία υπολογίζεται σε ημερολογιακές ημέρες από τη στιγμή που ο ενάγων υποβάλλει αγωγή ενώπιον δικαστηρίου μέχρι να λάβει την πληρωμή μετά την εκτέλεση του δικαστικού τίτλου.

2. Το κόστος, το οποίο καταγράφεται ως ποσοστό της απαίτησης, θεωρείται ότι ισοδυναμεί με το 200 τοις εκατό του κατά κεφαλήν εισοδήματος στην μετρήσιμη χώρα.

[41] David C. Sawye 2011 Revising the UNCITRAL Arbitration Rules: Seeking Procedural Due Process Under the 2010 UNCITRAL Rules for arbitration

[42] Κ. Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009.

[43] E. V. Ginkel, Journal Of International Arbitration, 2004, The Uncitral Model Law ON INTERNATIONAL COMMERCIAL CONCILIATION

3. Ο αριθμός των διαδικαστικών βημάτων που πρέπει να ακολουθήσει ένας διάδικος για να επιβάλει μια σύμβαση από την αρχική κατάθεση μέσω της τελικής εκτέλεσης, με τα βήματα που ορίζονται ως οποιαδήποτε αλληλεπίδραση μεταξύ των μερών ή μεταξύ αυτών και ενός δικαστή ή αξιωματικού δικαστηρίου. Μόλις η εκτίμηση των αναγκών επιβεβαιώσει την υποστήριξη της ADR, θα πρέπει να εξεταστεί το περιβάλλον για την επιτυχή εφαρμογή των μηχανισμών ΕΕΔ.

Παράγοντας 2: Οικονομική Ανάπτυξη - Δύναμη και Οργάνωση Δύναμης του Εγχώριου Εμπορικού Τομέα

Η επιτυχής εφαρμογή της ADR, ιδίως στον εμπορικό τομέα, εξαρτάται από το επίπεδο της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας. Τα διαφορετικά επίπεδα απαιτούν διαφορετικές προσεγγίσεις όσον αφορά την εμβέλεια και τις δυνατότητες μιας παρέμβασης ADR. Δεδομένου ότι η ADR ακολουθεί επίσης τους κανόνες προσφοράς και ζήτησης, ο όγκος των εμπορικών διαφορών διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην εκτίμηση της πιθανότητας και της φύσης μιας παρέμβασης ADR. Όταν ο αριθμός και η αξία των οικονομικών διαφορών είναι ιδιαίτερα χαμηλοί, η ADR μπορεί να επικεντρωθεί σε συγκεκριμένο θέμα όπου υπάρχει ανάγκη λόγω έλλειψης πρόσβασης σε επίσημες επιλογές επίλυσης όπως τίτλοι γης ή πρωτογενείς βιομηχανίες.[44]

Influence of Trading Blocs

Το παγκόσμιο εμπόριο και η αυξανόμενη οικονομική αλληλεξάρτηση διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη στις περισσότερες χώρες. Οι περιφερειακές εμπορικές ομάδες όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.), η Βορειοαμερικανική Ένωση Ελευθέρων Συναλλαγών (NAFTA), η Mercosur, η Κοινότητα Ανάπτυξης της Μεσημβρινής Αφρικής (SADC), η OHADA, η Ένωση των χωρών της Νοτιοανατολικής Ασίας (ASEAN) ή η Οικονομική Συνεργασία Ασίας-Ειρηνικού) διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην εναρμόνιση των επιχειρηματικών περιβαλλόντων για το περαιτέρω εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών. Μια τυπική απαίτηση για την ένταξη σε τέτοιους εμπορικούς συνασπισμούς είναι η συμπερίληψη της ADR ως μέρος του συστήματος δικαιοσύνης (για παράδειγμα, το ενιαίο νόμο της OHADA της 11ης Μαρτίου 1999, περί διαιτησίας). Ομοίως, η οδηγία 2008/52 / ΕΚ της Ε.Ε. της 21ης Μαΐου 2008 έχει ως στόχο να διευκολύνει την πρόσβαση στην Ε.Ε.Δ. και να προωθήσει τη φιλική διευθέτηση των διαφορών, ενθαρρύνοντας τη χρήση της διαμεσολάβησης και διασφαλίζοντας μια ισορροπημένη σχέση μεταξύ διαμεσολάβησης και δικαστικών

[44] Stanford Law Review, vol. 46, pp. 1497-1526.

διαδικασιών. Η Τουρκία έχει φιλοδοξίες για την ένταξη στην Ε.Ε. εδώ και πολλά χρόνια και έχει επικεντρωθεί πρόσφατα στην ενίσχυση των εσωτερικών της νομοθεσιών. Μετά την εισαγωγή του Διεθνούς Διαιτητικού Δικαίου από την Τουρκία το 2001, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρηματοδότησε το έργο "Τεχνική Βοήθεια για τη Βελτίωση της Πρόσβασης στη Δικαιοσύνη - Τουρκία", επιδιώκοντας περαιτέρω να βοηθήσει το κράτος στην τήρηση των προτύπων της Ε.Ε. παρέχοντας τη δυνατότητα στους διαδίκους και στους εκπροσώπους τους, καθώς και στη δικαιοσύνη στην επιδίωξη της δικαιοσύνης · και την αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με την ADR γενικά. Ένα νέο σχέδιο νόμου για τη διαμεσολάβηση έχει υποβληθεί προς έγκριση και βασίζεται στην οδηγία της Ε.Ε. για τη διαμεσολάβηση για να αποδείξει ότι έχουν ικανοποιηθεί οι απαιτήσεις της Ε.Ε.[45]

Παράγοντας 3: Πολιτική σταθερότητα και συνέχιση της κυβέρνησης

Λόγω του χρόνου που απαιτείται για την ανάπτυξη και εφαρμογή ενός επιτυχημένου έργου ADR και της δυνατότητας νομοθετικής παρέμβασης, η εφαρμογή της ΕΕΔ απαιτεί ένα ελάχιστο επίπεδο πολιτικής σταθερότητας και κυβερνητικής υπεραξίας. Οι επικείμενες εκλογές και η πιθανότητα αλλαγής πολιτικής ή μετατόπισης προτεραιότητας στο υπουργείο Δικαιοσύνης ή στο ισοδύναμο της χώρας μπορεί να επηρεάσουν δυσμενώς την ολοκλήρωση των έργων, από σοβαρές αποτυχίες στα προβλεπόμενα χρονοδιαγράμματα μέχρι την πλήρη κατάκτηση της μεταρρυθμιστικής δραστηριότητας.[46]

Παράγοντας 4: Γενικός σεβασμός του κράτους δικαίου

Μια ελάχιστη "σκιά του νόμου" είναι απαραίτητη για τα μέρη να εξετάσουν την ADR. Παρόλο που ασκείται εκτός ή επίσημων θεσμών δικαιοσύνης, η ADR βασίζεται σε ένα ελάχιστο επίπεδο σεβασμού του κράτους δικαίου και της εφαρμογής της σύμβασης. Εάν η αντίληψη της παράδοσης της δικαιοσύνης, για παράδειγμα, στις χώρες που βρίσκονται μετά από συγκρούσεις, είναι τόσο χαμηλή που έχει σβήσει την εμπιστοσύνη στη δικαιοσύνη, η ADR θα μπορούσε να προσεγγιστεί καλύτερα ως μέρος ενός ευρύτερου σχεδίου μεταρρύθμισης της δικαιοσύνης. Υπό τις συνθήκες αυτές, θα πρέπει να διατεθούν πόροι για την εδραίωση του κράτους δικαίου και την καθιέρωση ενός λειτουργικού συστήματος αστικής δικαιοσύνης ως προτεραιότητα. Ακόμη και σημαντικές δικαστικές καθυστερήσεις μπορούν να αποτελέσουν εμπόδια για την ADR. Όταν είναι αρκετά σημαντικές για να καταλήξουν σε αποτυχία του

[45] Arnold, T. (1995). "A Vocabulary of Alternative Dispute Resolution."

[46] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.

δικαστηρίου, ενδέχεται να έχουν ως συνέπεια την πλήρη υπονόμευση της εμπιστοσύνης στη νομικά προβλέψιμη συμπεριφορά άλλων οικονομικών παραγόντων. Ένας τρόπος για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου αποτυχίας κατά την εισαγωγή της ADR μπορεί να είναι η διεξαγωγή ενός πιλοτικού σχεδίου επικεντρωμένου σε μικρό αριθμό περιπτώσεων και μηχανισμών χαμηλών απαιτήσεων για την ενθάρρυνση των μερών σε μια επιλεγμένη δικαιοδοσία να χρησιμοποιούν τη διαμεσολάβηση. Άλλες εναλλακτικές λύσεις είναι τα μη δικαστικά μοντέλα όπως τα εμπορικά επιμελητήρια ή τα προγράμματα διαμεσολάβησης του εμπορικού σώματος. Μια περαιτέρω πτυχή που πρέπει να εξεταστεί είναι η ύπαρξη συνήθων μορφών ADR που μπορεί να υπάρχουν ήδη σε μια χώρα. Ενώ οι συνήθεις μορφές δικαιοσύνης μπορούν να φέρουν μεροληψία που δεν πρέπει να διαιωνίζεται, η ύπαρξή τους μπορεί να αποτελεί δείκτη της άμεσης αποδοχής εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών. Ομοίως, η ισχυρή εξάρτηση από τις συνήθεις μορφές επίλυσης διαφορών σε σχέση με τα σύγχρονα δικαστικά συστήματα μπορεί να υποδηλώνει ότι υπάρχει πρόβλημα με τα τελευταία. Ωστόσο, η ύπαρξή τους δείχνει επίσης την προθυμία της κοινωνίας να αναζητήσει εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης διαφορών. Συχνά η λειτουργία τέτοιων συστημάτων δεν διαφέρει πολύ από τις βασικές αρχές της σύγχρονης ADR και μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην αποδοχή των σύγχρονων διαδικασιών ADR.[47]

Παράγοντας 5: Νομικό πλαίσιο για την υποστήριξη της ADR

Ενώ η έκταση ποικίλλει, όλοι οι τύποι ADR βασίζονται σε ένα νομικό πλαίσιο για την υποστήριξή τους. Τουλάχιστον οι νόμοι πρέπει να επιτρέπουν την επιβολή των διακανονισμών ή των βραβείων που επιτυγχάνονται στις διαδικασίες ADR. Η εμπιστευτικότητα και το παραδεκτό των αποδεικτικών στοιχείων με την επιφύλαξη αποτελούν περαιτέρω πτυχές που τυπικά πρέπει να κατοχυρωθούν στην επίσημη νομοθεσία. Πρέπει επίσης να αξιολογηθεί η πιθανότητα και το χρονικό πλαίσιο για την εισαγωγή του αναγκαίου και επιθυμητού βαθμού νομοθεσίας. Η τυπική κοινοβουλευτική νομοθεσία, συχνά πολύ εντατική, δεν είναι πάντοτε απαραίτητη. Ανάλογα με την οργάνωση του δικαστικού συστήματος, οι κανόνες μπορούν να λάβουν τη μορφή διοικητικών κατευθυντήριων γραμμών ή δικαστικών κανόνων και ενδέχεται να μην υπερβαίνουν την απαίτηση της συγκατάθεσης ενός δικαστικού συμβουλίου ή προέδρου δικαστηρίου. Ορισμένες προσεγγίσεις του ιδιωτικού τομέα στην ADR δεν εξαρτώνται από τη νομοθεσία.[48]

[47]Grillo,T.(1991).“The Mediation Alternative: Process Dangers for Women.” Yale, http://www.flcourts.org/gen_public/adr/bin/ResourceHandbook2013.pdf

[48] Mnookin, R. H. (1993). “Why negotiation fail: An exploration of barriers to the resolution of conflict”

Παράγοντας 6: Πολιτισμός διακανονισμού εντός του συστήματος του Δικαστηρίου

Όπως προαναφέρθηκε για την εκτίμηση των αναγκών, ο βαθμός στον οποίο οι υποθέσεις εκκαθαρίζονται πριν από την οριστική εκδίκαση από τα δικαστήρια ποικίλλει ευρέως. Σε περιφέρειες όπου γίνεται αποδεκτός ο διακανονισμός μέσω συμβιβασμού και συμφωνίας, το ποσοστό των υποθέσεων που πράγματι προβαίνουν σε δίκη μπορεί να είναι μικρότερο από 10%. Σε άλλες χώρες υπάρχει το αντίθετο, καθώς το 90% των υποθέσεων που υποβάλλονται στο δικαστήριο συνεχίζονται καθ 'όλη τη διάρκεια σε μια τελική ακρόαση. Η έλλειψη πολιτισμού των οικισμών σημαίνει ότι οι δικαστές, οι δικηγόροι, το δικαστικό προσωπικό και οι διάδικοι αναμένουν ότι μια υπόθεση θα διεξαχθεί στο δικαστήριο. Η ύπαρξη ή η έλλειψη ενός πολιτισμού διευθέτησης έχει αποδειχθεί ότι είναι το κλειδί για την επιτυχία ή την αποτυχία των προγραμμάτων ADR, ειδικά εάν σχετίζονται με το δικαστήριο. Εάν η επίλυση των διαφορών είναι μέρος του συστήματος ή του πολιτισμού, τότε η ADR είναι ευκολότερα ολοκληρωμένη και πιο αποδεκτή από τους ενδιαφερόμενους. Εάν δεν υπάρχει νοοτροπία διευθέτησης του δικαστικού συστήματος, ο κίνδυνος είναι ότι είτε οι ενδιαφερόμενοι δεν θα δεχθούν την έννοια της ADR, είτε θα το θεωρήσουν απλώς ως μια άλλη διαδικασία στο δικαστικό σύστημα, με την ADR να διακινδυνεύει να υποχωρήσει τα ίδια προβλήματα με το επίσημο δικαστικό σύστημα. Η έλλειψη μιας κουλτούρας διευθέτησης δεν είναι από μόνη της λόγος να μην προχωρήσουμε σε ένα έργο ADR. Πράγματι, έχει σημειωθεί ότι ακόμη και η σταδιακή αλλαγή σε αυτόν τον τύπο πολιτισμού θα αποτελέσει σημαντικό επίτευγμα. Ωστόσο, ο σχεδιασμός του έργου θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη ότι η πολιτιστική αλλαγή απαιτεί χρόνο και ότι πρέπει να καθοριστούν ρεαλιστικοί στόχοι όσον αφορά το ποσοστό επιτυχώς διαμεσολαβούμενων περιπτώσεων, ποσοστών διακανονισμού και κεφαλαίων που απελευθερώνονται. Στην ουσία, η γραμμή για την επιτυχία ίσως χρειαστεί να ρυθμιστεί χαμηλότερα στις συνθήκες αυτές.[49]

Παράγοντας 7: Συμμετοχή ενδιαφερομένων

Όσοι εμπλέκονται ή επηρεάζονται από το έργο πρέπει να συμμετέχουν και να συμμετέχουν στη διαδικασία ανάπτυξης και υλοποίησης του ίδιου του έργου. Στην περίπτωση των μεταρρυθμίσεων ADR, αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για δύο λόγους. Πρώτον, πολλοί από τους εμπλεκόμενους στην υπάρχουσα δικαστική διαδικασία ή σε άλλες διαδικασίες διευθέτησης είναι ισχυροί επαγγελματίες (δικηγόροι) ή ανώτερα μέλη της κοινωνίας

[49] Enforcing Arbitration Awards under the New York Convention Experience and Prospects united Nations New York, 1999, United Nations Publication Sales No. E.99.V.2 ISBN 92-1-133609-0

(υπάλληλοι του υπουργείου, δικαστές, επιχειρηματική κοινότητα) που ελέγχουν πολύ τις τρέχουσες διαδικασίες, απολαμβάνουν ποικίλους βαθμούς εξουσίας και αυτονομίας και χρησιμοποιούνται για να κάνουν τα πράγματα με κάποιο τρόπο. Επομένως, οποιαδήποτε αλλαγή θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι θέτει σε κίνδυνο τη θέση τους ή τουλάχιστον δεν παρέχει οφέλη που θα δικαιολογούν την υποστήριξη οποιωνδήποτε αλλαγών. Δεύτερον, οι μεταρρυθμίσεις του ADR ενδέχεται να θέσουν υπό αμφισβήτηση τα συμφέροντα και το μονοπώλιο που έχουν ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη στην επίλυση διαφορών Σε πολλές χώρες, οι δικηγόροι και οι δικαστές έχουν την αποκλειστική εξουσία μέσω του συστήματος του αστικού δικαστηρίου για την επίλυση διαφορών μεταξύ των μερών. Ως εκ τούτου, είναι οι πύργοι πολλών διαφορών στην κοινωνία και έχουν συμφέρον να προστατεύσουν τους ρόλους τους. Επομένως, δεν είναι έκπληξη το γεγονός ότι, ακόμη και όταν το σύστημα σαφώς δεν λειτουργεί και οι εναλλακτικές προσεγγίσεις θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων, οι ομάδες των ενδιαφερόμενων μερών μπορούν να αντισταθούν σε τέτοιες προκλήσεις στη θέση τους. Οι κύριοι εμπλεκόμενοι φορείς στην εφαρμογή της ΕΕΔ περιλαμβάνουν:[50]

- την επιχειρηματική κοινότητα
- επιχειρηματικές οργανώσεις. εμπορικά επιμελητήρια, εμπορικοί φορείς κλπ ·
- το επάγγελμα του δικηγόρου: δικηγορικά γραφεία, δικηγόροι, συμβολαιογράφοι κ.λ.π
- το δικαστικό σύστημα
- το Υπουργείο Δικαιοσύνης
- υφιστάμενες οργανώσεις ADR.

Επίπεδο εμπλοκής των εμπλεκόμενων φορέων

Ένας σημαντικός δείκτης της πιθανής επιτυχίας μιας πρωτοβουλίας ADR είναι η γενική προθυμία των βασικών ενδιαφερόμενων μερών να συμμετάσχουν. Μπορεί να υπάρχει μερικές φορές αναστάτωση στο δικηγορικό επάγγελμα σε σχέση με την ADR, για τους λόγους που περιγράφηκαν προηγουμένως. Ενώ είναι φυσικό οι δικηγόροι να εκφράζουν αμφιβολίες ή να αιτιολογούν γιατί η ADR δεν θα λειτουργούσε στη δική τους δικαιοδοσία, εάν υπάρχει μια δηλωμένη πρόθεση να μην στηρίξει μια πρωτοβουλία ADR - για παράδειγμα, από τη δικηγορική ένωση ή άλλες νομικές επαγγελματικές ομάδες - τότε το έργο θα αντιμετώπιζε

[50] Ware, S. J. 2001. Ware, S. J. 2001. Alternative Dispute Resolution. St. Paul, Μινεσότα: West Ομίλου. Paul, Minn.: West Group.

μεγάλες δυσκολίες.[51]

Το ίδιο ισχύει και για άλλους ενδιαφερόμενους, όπως το δικαστικό σώμα, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και η επιχειρηματική κοινότητα. Υποστήριξη κατ 'αρχήν. Τουλάχιστον, το επιθυμητό επίπεδο δέσμευσης θα ήταν η υποστήριξη του σχεδίου από τους ενδιαφερόμενους. Αυτό σημαίνει ότι αυτές οι βασικές ομάδες δεν θα αντιταχθούν ενεργά στην ADR και θα μπορούσαν ενδεχομένως να υποστηρίξουν δημόσιες δηλώσεις. Μπορεί επίσης να είναι έτοιμοι να συμμετάσχουν στη διαδικασία διαβούλευσης και να παρακολουθήσουν εκδηλώσεις, σεμινάρια και εκπαίδευση που παρέχονται στο πλαίσιο ενός σχεδίου. Αυτού του είδους η στήριξη θα μπορούσε επίσης να προέρχεται από επιχειρηματικές ομάδες, όπως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).[52]

Ενεργή εμπλοκή

Όσο περισσότεροι ενδιαφερόμενοι συμμετέχουν ενεργά, τόσο πιθανότερο είναι ότι το έργο θα είναι πετυχημένο. Η ενεργή συμμετοχή συνεπάγεται την υποστήριξη του έργου μέσω της διάθεσης πόρων ή άλλων δεσμεύσεων υποστήριξης. Ένα μνημόνιο συμφωνίας, το οποίο υπογράφτηκε από υπουργεία, δικαστήρια ή εμπορικά επιμελητήρια και δεσμεύει αυτές τις ομάδες ενδιαφερομένων να συνεργαστούν στενά με ένα σχέδιο, αποτελεί καλό δείκτη ενεργητικής υποστήριξης.[53]

1.8 Οι Θετικές και Αρνητικές πτυχές της ADR σε αντίθεση με τα Δικαστηριακά Συστήματα

Πρακτικές και υλικοτεχνικές εκτιμήσεις για εναλλακτικές επεμβάσεις επίλυσης διαφορών Εδώ εξετάζονται παράγοντες κρίσιμοι για την επιτυχή υλοποίηση μιας παρέμβασης ADR. Ενώ διάφοροι στόχοι μπορούν να συμβάλουν στην επιτυχή έκβαση ενός έργου ADR, ορισμένες πτυχές εφαρμογής είναι κοινές στα περισσότερα σενάρια. Εδώ περιγράφονται αυτοί οι κρίσιμοι για την επιτυχία παράγοντες και προτείνονται εάν το καθένα υποστηρίζεται καλύτερα μέσω εταίρων του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα. Η ανάλυση βασίζεται σε πολλαπλές περιπτωσιολογικές μελέτες των πρωτοβουλιών ADR και πρέπει να είναι χρήσιμη για τους επαγγελματίες που προετοιμάζουν μια ανάλυση της καταλληλότητας της προτεινόμενης

[51] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.
[52] Stanford Law Review, vol. 46, pp. 1497-1526.
[53] Stanford Law Review, vol. 46, pp. 1497-1526.

εφαρμογής της ADR. Πολλές παρεμβάσεις ADR βασίζονται σε ένα νομικό πλαίσιο για την υποστήριξή τους. Το νομικό πλαίσιο μιας χώρας πρέπει να έχει διατάξεις που να επιτρέπουν την ADR ως εναλλακτικό φόρουμ επίλυσης διαφορών. Διασφαλίζοντας τη διασύνδεση μεταξύ επίσημων διαφορών και ADR, πρέπει να αναγνωριστεί τουλάχιστον μια νομική τάξη και, συνεπώς, να επιτραπεί η επιβολή των διακανονισμών που επετεύχθησαν στις διαδικασίες ADR. Εξίσου σημαντική είναι η εμπιστευτικότητα και το παραδεκτό των αποδεικτικών στοιχείων με την επιφύλαξη των πτυχών που συνήθως εξασφαλίζονται μέσω της επίσημης νομοθεσίας. Ως ένα άλλο παράδειγμα της επίσημης νομικής διεπαφής / ADR, τα μέρη ενδέχεται να χρειαστεί να προσφύγουν στο δικαστήριο λόγω ισχυρισμών περί παραβίασης της εμπιστευτικότητας, της εφαρμογής του διαμεσολαβητικού διακανονισμού ή της επαγγελματικής αμέλειας του διαμεσολαβητή ή ενός από τους δικηγόρους στη διαμεσολάβηση. Η νομοθεσία παραπομπής έχει σημασία ειδικά για τα έντυπα ADR που συνδέονται με το δικαστήριο και τα οποία επισυνάπτονται στο δικαστήριο. Τα κριτήρια παραπομπής καθορίζουν ποιες υποθέσεις ενώπιον μιας δικαιοδοσίας πρέπει να εξετάζονται για επίλυση μέσω εναλλακτικών μέσων. Αυτά συνήθως ορίζονται σε δικαστικούς ή διαδικαστικούς κανόνες.[54]

Διατάξεις υποστήριξης και προώθησης της χρήσης της ADR.

Σε υψηλότερο επίπεδο εφαρμογής, οι κανόνες μπορούν να παρέχουν μηχανισμούς για την ενθάρρυνση της χρήσης της ADR εντός και εκτός δικαστηρίου, όπως και οι συμβατικές ρήτρες - εφόσον τους επιτρέπεται η νομοθεσία - μπορούν να καταστήσουν την ADR ένα προτιμώμενο φόρουμ για τη διευθέτηση διαφορών. Τέτοιοι κανόνες μπορούν:[55]

- να διατάξουν την παύση της διαδικασίας για τα μέρη να εξετάσουν το ADR2
- να διατάξει τα μέρη να συμμετάσχουν σε ADR ή σε συνεδρίαση πληροφοριών ADR3
- να ζητήσουν από τα μέρη να αιτιολογήσουν το δικαστήριο γιατί η διαμεσολάβηση δεν είναι κατάλληλη για την περίπτωσή τους και ακόμη και να τιμωρήσουν τα μέρη για αδικαιολόγητη άρνηση να προβούν σε διακανονισμό και ADR5 ·
- να μειώσει τα δικαστικά τέλη για τα μέρη που μεσολάβησαν και
- να τροποποιήσει τους στόχους διάθεσης των δικαστών για να τους αποδώσει πίστωση για την παραπομπή υποθέσεων σε διαμεσολάβηση.

[54] Contractual Dispute Resolution in International Trade: The UNCITRAL Arbitration Rules (1976) and the UNCITRAL Conciliation Rules (1980)
[55] Erbe, N. D. (2006). "Appreciating Mediation's Global Role in Promoting Good"

Πλαίσιο Εσωτερικών Κανόνων για την ADR

Επιπλέον, οι προσεγγίσεις ADR από μόνες τους απαιτούν ένα πλαίσιο εντός του οποίου θα λειτουργούν. Οι κανόνες αυτοί περιλαμβάνουν συνήθως διαδικαστικές πτυχές της ADR, όπως η έναρξη, ο τερματισμός, το κόστος και ο διορισμός των επαγγελματιών ADR. Μπορούν επίσης να καθορίσουν πρότυπα για τη διαπίστευση μεσολαβητών και πρακτικών προτύπων για τη διεξαγωγή της διαδικασίας, όπως αυτά που περιλαμβάνονται σε κώδικες δεοντολογίας.[56]

ADR Νομοθεσία Παραπομπής - Συστημική Προσέγγιση

Η αυξανόμενη πολυπλοκότητα των κριτηρίων παραπομπής και των μεθόδων καταδεικνύει την ανάγκη εμπειρογνωμοσύνης σε διαδικασίες επίλυσης διαφορών και δυναμικής σύγκρουσης. Επιπλέον, η κίνηση προς δικαστές που ειδικεύονται στην ADR σε δικαιοδοσίες όπως η Βικτώρια στην Αυστραλία, αντικατοπτρίζει τη ζήτηση για ειδικούς σε διαδικασίες παραπομπής.[57]

Πέντε βασικές προσεγγίσεις χρησιμοποιούνται στη νομοθεσία για τη θέσπιση του μηχανισμού παραπομπής και της διασύνδεσης:[58]

1. Η υποθετική προσέγγιση επιτρέπει την παραπομπή όλων των θεμάτων στη διαμεσολάβηση ή σε άλλη συγκεκριμένη διαδικασία ADR, εκτός εάν ένα μέρος αμφισβητεί μια προτεινόμενη παραπομπή και μπορεί να αποδείξει στον οργανισμού παραπομπής ότι η υπόθεση είναι ακατάλληλη για διαμεσολάβηση. Παραδείγματα περιλαμβάνουν το Πρόγραμμα Διαμεσολάβησης του Παραρτήματος του Συνεδρίου στην Κάτω Σαξονία της Γερμανίας και το Πρόγραμμα Πολλαπλών Επιλογών στο Επαρχιακό Δικαστήριο των Ηνωμένων Πολιτειών της Βόρειας Επαρχίας της Καλιφόρνιας.[59]

2. Η προσέγγιση opt-out επιτρέπει σε ένα μέρος να επιλέξει να εξαιρεθεί από την παραπομπή του ADR χωρίς να υποχρεωθεί να αποδείξει την ακαταλληλότητα της υπόθεσης για διαμεσολάβηση. Στην πραγματικότητα, η παραπομπή γίνεται μόνο με τη συγκατάθεση και των δύο μερών.[60]

---

[56] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.
[57] Mack, K. (2003). Court Referral to ADR Criteria and Research. Melbourne,
[58] A. Feasley, ADR Center Flavia Orecchini, ADR Center
[59] Brooker, P. "The 'Juridification' of Alternative Dispute Resolution." Anglo-American Law Review 28:(1)1-36 (1999)
[60] Honeyman, Christopher, "On Evaluating Mediators," Negotiation Journal, January 1990, Vol. 6(1), pp. 23-36.

3. Η προσέγγιση προσυμπτωματικού ελέγχου προσδιορίζει ορισμένα κριτήρια που καθιστούν ακατάλληλη τη διαμεσολάβηση ή μια άλλη διαδικασία ADR, όπως η υπερβολική ισορροπία ισχύος μεταξύ των μερών, και χρησιμοποιεί αυτά τα κριτήρια για την ανίχνευση ακατάλληλων περιπτώσεων. Συχνά χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με την προσέγγιση που ταιριάζει.[61]

4. Η προσέγγιση αντιστοίχησης χρησιμοποιεί μια κατά περίπτωση αξιολόγηση της καταλληλότητας μιας διαφοράς για διαμεσολάβηση ή άλλες διαδικασίες επίλυσης διαφορών που βασίζονται σε κριτήρια παραπομπής χωρίς να υπάρχουν τεκμήρια καταλληλότητας. Αυτή η μέθοδος βρίσκεται σε ορισμένες αίθουσες πολλαπλών θυρών στις Ηνωμένες Πολιτείες που προσφέρουν μια σειρά διαδικασιών επίλυσης διαφορών, όπως η διαμεσολάβηση, η ουδέτερη αξιολόγηση, η διαμεσολάβηση, η διαιτησία και η διαιτησία. Η προσέγγιση αντιστοίχισης μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί μετά την πραγματοποίηση ενός αρχικού διαγνωστικού ελέγχου. Για παράδειγμα, όταν η διαμεσολάβηση έχει εντοπιστεί ως ακατάλληλη μέσω μιας προσέγγισης προσυμπτωματικού ελέγχου, μπορεί να χρησιμοποιηθεί μια προσέγγιση αντιστοίχισης για την επιλογή μεταξύ άλλων διαδικασιών επίλυσης διαφορών, όπως η mini-trial6 και η διαιτησία.[62]

5. Η προσέγγιση προ της κατάθεσης μεταφέρεται στην ADR χωρίς ανάλυση της καταλληλότητας της μεμονωμένης περίπτωσης για διαμεσολάβηση ή άλλη διαδικασία ADR. Παρόλο που σε ορισμένες βιομηχανίες και δικαστήρια υπάρχει μια τάση προς αυτή την κατεύθυνση, αυτές οι προσεγγίσεις γενικά δεν λειτουργούσαν καλά όταν περνούσαν από διαφορετικούς τομείς και βασίζονταν σε κριτήρια που αποδείχθηκαν άσχετα, όπως το νομισματικό όριο.[63]

Εντούτοις, μπορεί να έχουν κάποια αξία σε βιομηχανίες με υψηλό ποσοστό διαφορών. Αντιστοίχιση διαθέσιμων νομοθετικών μηχανισμών με το απαιτούμενο επίπεδο παρέμβασης. Οποιαδήποτε νόμιμη αλλαγή μπορεί να απαιτήσει σημαντικό χρόνο για την εφαρμογή. Τα

[61] Institute of International Affairs, London, UK Paul Melly, journalist and Associate Fellow of the Africa Programme, Chatham House, Royal Institute of International Affairs, London, UK Alex Vines, Research Director, regional and security studies and Head of the Africa Programme, Chatham House, Royal Institute of International Affairs, London, UK

[62] Lax, D. A., Sebenius, James K. (1986). The Manager as Negotiator; Bargaining for Cooperation and Competitive Gain

[63] Melbourne Journal of International Law, Vol. 3, p. 184, 2002 U of Melbourne Legal Studies Research Paper No. 217

νομικά πλαίσια μπορούν να εφαρμοστούν σε διαφορετικά επίπεδα νομοθετικής ποιότητας. Αυτά κυμαίνονται από απλές πρακτικές σημειώσεις ή κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες καταρτίζονται από τον πρόεδρο του δικαστηρίου, μέχρι τις επίσημες πράξεις του κοινοβουλίου, ακόμη και τις διεθνείς συμφωνίες. Ανάλογα με τον τύπο των κανόνων (ή τη νομοθεσία, εάν περνάει από το κοινοβούλιο) ο αντίστοιχος χρόνος εκτέλεσης μπορεί να διαφέρει σημαντικά. Όταν οι προϋπάρχοντες νόμοι είναι επαρκείς, πρέπει να χρησιμοποιηθούν. Δεν υπάρχει ανάγκη θέσπισης τομεακής νομοθεσίας. Ταυτόχρονα, ενδέχεται να υπάρχουν τομείς με ειδικές απαιτήσεις που σχετίζονται με τη διασύνδεση του δικαστηρίου, όπως η εμπιστευτικότητα και η εφαρμογή, οι οποίες διαφέρουν από τον κανόνα. Στις περιπτώσεις αυτές, μπορεί να είναι χρήσιμο να θεσπιστεί η κατάλληλη νομοθεσία για τον τομέα.[64]

Μηχανισμοί ενεργοποίησης

Η ύπαρξη διαφοράς είναι συχνά ανεπαρκής για να ενθαρρύνει τα μέρη να εξετάσουν την ADR. Για το λόγο αυτό, τα περισσότερα πλαίσια ADR περιλαμβάνουν κίνητρα ή απαιτήσεις για άτομα που παρακολουθούν διαμεσολάβηση ή άλλη διαδικασία ADR. Ενώ η συνειδητοποίηση των υπηρεσιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών είναι απαραίτητη, συνήθως δεν αρκεί να κινητοποιηθεί η πρακτική ADR. Οι συγκεκριμένοι μηχανισμοί ενεργοποίησης μπορούν να διευκολύνουν την πρόσβαση στην ADR και μπορούν να προέρχονται είτε από τον δημόσιο είτε από τον ιδιωτικό τομέα. Κατασταλτικοί μηχανισμοί ενεργοποίησης. Οι μηχανισμοί ενεργοποίησης μπορούν να λάβουν τη μορφή νόμων, κανόνων και δικαστικών εντολών.[65]

Παραδείγματα αυτών των τύπων μηχανισμών ενεργοποίησης περιλαμβάνουν:[66]

- Συνεδριάσεις ενημέρωσης του δικαστηρίου σχετικά με τη διαμεσολάβηση και τις εθελοντικές και υποχρεωτικές παραπομπές. Το άρθρο 1 παράγραφος 1 της ευρωπαϊκής οδηγίας για τη διαμεσολάβηση7 ορίζει ότι στόχος του είναι, μεταξύ άλλων, να "διευκολύνει την πρόσβαση στην εναλλακτική επίλυση των διαφορών".

[64] Julian G., The rule of law, adjudication and hard cases:
[65] Cochrane, Michael G. ed., Attorneys General and New Methods of Dispute Resolution, the American Bar Association, Standing Committee on Dispute Resolution and the National Association of Attorneys General, Washington, DC, 1990.
[66] Contractual dispute resolution in international trade: the Uncitral arbitration rules (1976) and the Uncitral conciliation rules (1980) Uncitral arbitration rules and directorate general for internal policies policy department c

Το άρθρο 5 ορίζει διαφορετικούς μηχανισμούς ενεργοποίησης της μεσολάβησης που μπορούν να λάβουν υπόψη τα κράτη μέλη στην πολιτική ρύθμισης τους.

- Υποχρεωτικές ενημερωτικές συνεδριάσεις σχετικά με την ADR, μερικές φορές συμπεριλαμβανομένης αξιολόγησης της καταλληλότητας για ADR. Αυτά εντοπίζονται ολοένα και περισσότερο στα πλαίσια της οικογενειακής μεσολάβησης, συμπεριλαμβανομένης της Αυστρίας, της Γαλλίας και του Ηνωμένου Βασιλείου · ωστόσο, ενδέχεται να είναι κατάλληλα και σε άλλους τομείς. Το άρθρο 5 της ευρωπαϊκής οδηγίας για τη διαμεσολάβηση αναγνωρίζει το δικαίωμα των εθνικών δικαστηρίων να προσκαλούν τα μέρη να συμμετέχουν σε ενημερωτικές συνεδριάσεις σχετικά με τη χρήση της διαμεσολάβησης.
- Υποχρεωτική εξέταση της ADR. Οι δικηγόροι υποχρεούνται να συμβουλεύονται τους πελάτες τους και να εξετάζουν τη χρήση της ADR και, σε ορισμένες δικαιοδοσίες, να υποβάλλουν αναφορά στο δικαστήριο σχετικά με την έκβαση αυτής της εξέτασης. Τα παραδείγματα περιλαμβάνονται στους Γενικούς Κανόνες Πρακτικής της Μινεσότα 114, Κανόνες διαδικασίας. Μπορεί να ισχύουν χρηματικές κυρώσεις για τη μη συμμόρφωση με αυτές τις απαιτήσεις, όπως μια εντολή κόστους που λαμβάνει υπόψη τη συμπεριφορά των αντιδίκων πριν από τη δράση.
- Παραπομπές στη διαμεσολάβηση με τη συγκατάθεση όλων των μερών. Αυτό συμβαίνει επί του παρόντος στην Αυστραλία, τη Γαλλία και τη Γερμανία.
- Παραπομπές σε διαμεσολάβηση κατόπιν αιτήματος τουλάχιστον ενός από τα μέρη, όπως αποδεικνύεται από την ισχύουσα νομοθεσία για τη διαμεσολάβηση χρέους των γεωργών στην Αυστραλία, τον Καναδά και τις Ηνωμένες Πολιτείες.
- Υποχρεωτική παραπομπή σε διαμεσολάβηση κατά τη διακριτική ευχέρεια ενός παραπέμποντος οργανισμού, ανεξάρτητα από τις επιθυμίες των μερών. Αυτό συμβαίνει επί του παρόντος σε ορισμένες δικαιοδοσίες της Αυστραλίας και των Ηνωμένων Πολιτειών.
- Διαμεσολάβηση πριν από την υποβολή αίτησης, σύμφωνα με την οποία οι υποψήφιοι διαδίκους δεν μπορούν να υποβάλουν αξίωση ενώπιον δικαστηρίου έως ότου επιχειρήσουν τη διαμεσολάβηση. Διατάξεις αυτού του είδους υπάρχουν στην Αυστραλία και τη Γερμανία.

- Επιβάλλονται από το δικαστήριο κυρώσεις για τα κόμματα που αδικαιολόγητα αρνούνται να συμμετάσχουν στη διαμεσολάβηση αλλά και για τη χορήγηση νομικής βοήθειας και άλλων κρατικών επιδοτήσεων για διαμεσολάβηση. Παραδείγματα υπάρχουν σε διάφορες μορφές στην Αυστραλία, την Αγγλία και τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Μηχανισμοί ενεργοποίησης με συμβόλαιο και άλλους τύπους συμφωνιών

Οι μηχανισμοί ενεργοποίησης μπορούν επίσης να προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα και να περιλαμβάνουν κυρίως ενθάρρυνση ή πίεση από ένα σημαντικό θεσμικό όργανο. Μερικά παραδείγματα είναι:[67]

- Οι ρήτρες ADR στις εμπορικές συμβάσεις. Οι ρήτρες αυτές έχουν ηθική και νομική ισχύ. Η νομική εξουσία εξαρτάται από την ετοιμότητα των δικαστηρίων να τις επιβάλλουν και, επομένως, ενέχει δυνητικά στοιχείο δημοσίου τομέα. Ταυτόχρονα, η ηθική ισχύς των ρητρών και συμφωνιών ADR δεν μπορεί να υποτιμηθεί. Στην Αυστραλία, τη δεκαετία του 1990, ορισμένες τυπικές ρήτρες διαμεσολάβησης θεωρήθηκαν άκυρες βάσει της συμβατικής αβεβαιότητας. Ωστόσο, από πρακτική άποψη, αυτές οι ρήτρες είχαν ξεκινήσει και υποστήριζαν εκατοντάδες διαμεσολάβησης προτού δοκιμαστούν στο δικαστήριο.
- Ειδικά καθεστώτα ADR για τη βιομηχανία. Αυτά ενθαρρύνουν ότι οι διαφορές που προκύπτουν στο πλαίσιο του κλάδου πρέπει να αναφέρονται σε ένα σύστημα ADR.
- Ελεύθερες και προαιρετικές ενημερωτικές συνεδρίες. Ένα κεντρικό σημείο, όπως ένα εμπορικό ή άλλο κτίριο βιομηχανίας, μπορεί να προσφέρει αυτή την υπηρεσία. Στα σχέδια ADR στη Μακεδονία, η έλλειψη πληροφόρησης σχετικά με την ADR είχε ως αποτέλεσμα οι άνθρωποι να μην παρακολουθούν τη διαθεσιμότητα της διαμεσολάβησης αφού μάθαιναν για αυτό.
- Εβδομάδες ADR που οργανώθηκαν από βιομηχανικές ομάδες. Σε πολλές χώρες (για παράδειγμα, στην Αυστραλία, τις Κάτω Χώρες και τις Ηνωμένες Πολιτείες), οι ετήσιες ή διετείς "Εβδομάδες Διαμεσολάβησης" ή "εβδομάδες ADR" συνέβαλαν στην ευαισθητοποίηση σχετικά με την ADR.

[67] Brooker, P. "The 'Juridification' of Alternative Dispute Resolution." Anglo-American Law Review 28:(1)1-36 (1999)

- Εκπαίδευση ADR για τους οργανισμούς παραπομπής. Η κατάρτιση μεταξύ των βιομηχανικών ομάδων αυξάνει την ευαισθητοποίηση και αυξάνει το κίνητρό τους να παραπέμπουν τα θέματα στην ADR.
- Διάφορα οικονομικά κίνητρα. Για παράδειγμα, ο δικηγορικός σύλλογος της Σλοβενίας αύξησε τις αμοιβές δικηγόρων για μεσολαβητικούς διακανονισμούς κατά 50%. Τα οικονομικά κίνητρα παροτρύνουν τους δικηγόρους να χρησιμοποιούν τη διαμεσολάβηση και να ενθαρρύνουν την τακτοποίησή τους. Τα κίνητρα για τη βιομηχανία περιλαμβάνουν συστήματα υποστήριξης με χορηγία, στα οποία οι καταναλωτές μπορούν να επωφεληθούν από τις υπηρεσίες ADR δωρεάν ή με επιδοτούμενο επιτόκιο. Οι εμπειρίες στο Χονγκ Κονγκ, την Κορέα και τη Σιγκαπούρη με κίνητρα που δημιουργήθηκαν μετά την ασιατική χρηματοπιστωτική κρίση δείχνουν ότι οι πρωτοβουλίες και η υποστήριξη από τον τραπεζικό και χρηματοπιστωτικό τομέα ήταν κρίσιμες για την επιτυχία των προγραμμάτων άτυπης προπόνησης (ADR).

Ευρείες προσεγγίσεις στους μηχανισμούς ενεργοποίησης

Η εμπλοκή σε έναν μόνο μηχανισμό ενεργοποίησης σπανίως επιτυγχάνεται. Η ορθή πρακτική απαιτεί το σύνολο μηχανισμών προσαρμοσμένων στην ειδική παρέμβαση ADR. Οι μηχανισμοί ενεργοποίησης πρέπει ιδανικά να προέρχονται τόσο από τον ιδιωτικό όσο και από τον δημόσιο τομέα. Εξασφάλιση της επαγγελματικής διαχείρισης της ποιότητας και των προτύπων. Η διαχείριση της ποιότητας και τα υψηλά επαγγελματικά πρότυπα είναι κρίσιμα για την επιτυχία μιας παρέμβασης ADR. Υπάρχουν κίνδυνοι που ενσωματώνονται στις διαδικασίες ADR για όλους τους συμμετέχοντες. Για παράδειγμα, όταν μια διαδικασία δεν διεξάγεται με δίκαιο τρόπο, μια διαμάχη κλιμακώνεται, ένα κόμμα εκφοβίζεται ή εξαναγκάζεται από το άλλο, ή ο διαμεσολαβητής ασκεί υπερβολική πίεση στα κόμματα για να διευθετήσει την εμπιστοσύνη στην ADR μπορεί να μειωθεί. Από την άποψη του δημόσιου συμφέροντος, η ADR συνεπάγεται κινδύνους που συνδέονται με άδικα αποτελέσματα, άρνηση του δημόσιου συμφέροντος για επίλυση διαφορών και, με την πάροδο του χρόνου, πιθανή μείωση της αξιοπιστίας του δημόσιου δικαστικού συστήματος. Οι επαγγελματίες ADR πρέπει να αντιμετωπίζουν τους κινδύνους άγχους και ανταγωνισμού, ιδίως όταν η προσφορά υπηρεσιών ADR υπερβαίνει τη ζήτηση. Πρέπει επίσης να είναι σε θέση να παρέχουν ποιοτικές υπηρεσίες και να διαχειρίζονται

καταγγελίες σχετικά με τις επιδόσεις. Τα πρότυπα απόδοσης και δεοντολογίας μπορούν να προσφέρουν έναν τρόπο διαχείρισης αυτών των κινδύνων.[68]

Ως εκ τούτου, μπορούν να συνεισφέρουν σε στρατηγικές διαχείρισης κινδύνου για τους καταναλωτές, τους επαγγελματίες και τους οργανισμούς και μπορούν να παρέχουν στους καταναλωτές και στους επαγγελματίες μηχανισμούς ανάδρασης στον κλάδο της ΕΕΔ. Τα πρότυπα παρέχουν επίσης ποιοτικά μέτρα για την απόδοση της διαδικασίας ADR. Οδηγούν τους επαγγελματίες σε θέματα δεοντολογίας που ενδέχεται να προκύψουν στο πλαίσιο της εργασίας τους. Ενθαρρύνουν τη δέσμευση και τον επαγγελματισμό στον τομέα, ο οποίος με τη σειρά του δημιουργεί μεγαλύτερη ικανότητα και συνοχή. Περαιτέρω, η προώθηση προτύπων στην ευρύτερη κοινότητα οδηγεί σε αυξημένη ευαισθητοποίηση των καταναλωτών σχετικά με την ADR και εμπιστοσύνη στις διαδικασίες της.[69]

Καθορισμός προτύπων ποιότητας υπηρεσιών ADR

Η γνώμη διαφέρει ευρέως όσον αφορά το βαθμό στον οποίο η ρύθμιση των διαδικασιών ΕΕΔ παρέχει σημαντικά οφέλη στις παρεχόμενες υπηρεσίες. Ορισμένες δικαιοδοσίες βασίζονται σε ανεπίσημους μηχανισμούς "αγοράς" για τη διενέργεια κανονιστικών ελέγχων και ισορροπιών, όπως η δυνατότητα των χρηστών να ανταλλάσσουν πληροφορίες ανεπίσημα σχετικά με την αποτελεσματικότητα μεμονωμένων διαμεσολαβητών. Άλλες δικαιοδοσίες υιοθετούν μια πιο επίσημη προσέγγιση. Στη Σλοβακία και τη Ρουμανία, η νομοθεσία ADR απαιτεί οι διαμεσολαβητές να είναι επίσημα εγγεγραμμένοι σε ένα ορισμένο όργανο, να συμμορφώνονται με τις ελάχιστες απαιτήσεις συνεχούς εκπαίδευσης κάθε χρόνο και να υποβάλλονται σε πειθαρχική επίβλεψη από μια κεντρική αρχή όταν υποβάλλεται καταγγελία σχετικά με τη συμπεριφορά τους. στην ευρωπαϊκή ήπειρο, υπάρχει μια αισθητή τάση προς μια τυπική νομοθετική προσέγγιση, ιδιαίτερα στην Ανατολική και Κεντρική Ευρώπη. Η προσέγγιση αυτή ενισχύθηκε με την έγκριση της ευρωπαϊκής οδηγίας για τη διαμεσολάβηση. Όταν υπάρχουν κενά στην επίσημη νομοθετική προσέγγιση, προκύπτουν ευκαιρίες για άλλες ρυθμιστικές μορφές όπως η αυτορρύθμιση και οι προσεγγίσεις των συμβάσεων αγοράς. [70]

[68] Ποινικά Χρονικά, Ιαν. – Φεβρουάριος 2009, τεύχος 53, Ο ρόλος του Εισαγγελέα στη διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης.
[69] Patterson, R. J., "Dispute Resolution in a World of Alternatives," Catholic University Law Review, Spring 1988, Vol. 37(3), pp. 591-604.
[70] Ελληνικό Κέντρο Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας, Παρουσίαση της Διαμεσολάβησης ως Εναλλακτικού Τρόπου Επίλυσης των Διαφορών - Οι Εξελίξεις στην Ελλάδα.

Κατά το σχεδιασμό του ρυθμιστικού πλαισίου, οι επαγγελματίες του ADR θα πρέπει να εξετάσουν:[71]

- τον απαιτούμενο βαθμό ρύθμισης προκειμένου να δοθεί εμπιστοσύνη στους χρήστες των υπηρεσιών ·
- το βαθμό ρύθμισης που είναι κατάλληλος για το επίπεδο ανάπτυξης που έχει επιτύχει η ADR στη χώρα και τον τομέα ·
- την ανάγκη να αναπτυχθεί αξιοπιστία ενός νέου συστήματος, αποφεύγοντας παράλληλα υπερβολική ρύθμιση ενός εκκολαπτόμενου τομέα.

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, η ρύθμιση της ADR μπορεί να λάβει διάφορες μορφές και μπορεί να εφαρμοστεί στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ή μέσω ενός συνδυασμού των δύο. Ο Neil Gunningham, ο Peter N Grabosky και ο Darren Sinclair συμβουλεύουν ότι τα μοντέλα σύγχρονης βέλτιστης πρακτικής προτείνουν ένα συνδυασμό ιδιωτικών και δημόσιων μηχανισμών σε ρυθμιζόμενες αγορές με υψηλό επίπεδο ανταπόκρισης στις ανάγκες, τα συμφέροντα και τις αλλαγές. Οι ειδικοί υποδεικνύουν περαιτέρω ότι οι διαδικασίες αντανακλαστικότητας και απόκρισης - οι οποίες συχνά συνδέονται με προσεγγίσεις αυτορρύθμισης και ακόμη και με επίσημες προσεγγίσεις πλαισίου - ενθαρρύνουν τις επιδόσεις πέρα από τη συμμόρφωση. Με άλλα λόγια, η συμμετοχή του κλάδου και η αγορά σε κανονιστικά μέτρα συμβάλλουν περισσότερο στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης, της κατανόησης και της συμμόρφωσης. υποστηρίζουν επίσης τις φιλοδοξίες για την επίτευξη βέλτιστων πρακτικών στη ρυθμιζόμενη αγορά. Επιπλέον, η απόκριση στη νομοθεσία βασίζεται στην εμπειρογνωμοσύνη του σχετικού τομέα και των εμπειρογνωμόνων για την επίλυση διαφορών. Οι ρυθμιστικές αρχές δεν αναμένεται ή προορίζονται να είναι τεχνικοί ή πρωτοπόροι επιχειρήσεων. Αν είναι, θα εργάζονταν για τις νέες επιχειρήσεις που αναπτύσσουν τεχνολογίες και νέα επιχειρηματικά μοντέλα. Σε πολλές περιπτώσεις, ίσως είναι πιο ενδεδειγμένο για τους ρυθμιστές να επιτρέπουν στους επιχειρηματίες και τους παράγοντες της αγοράς να έχουν συμβολή στον καθορισμό του τρόπου επίλυσης σύνθετων προβλημάτων στον τομέα. Ένα καλό σημείο εκκίνησης για τα ποιοτικά πρότυπα είναι οι κώδικες δεοντολογίας. Η διεθνής εμπειρία

[71] Mnookin, R. H. and L. A. Kornhauser (1979). "Bargaining in the shadow of the LAW: A testable model of strategic behavior

δείχνει ότι σε περιπτώσεις όπου η υποδομή, τα συστήματα και οι φορείς παροχής υπηρεσιών ADR απολαμβάνουν την εμπιστοσύνη των καταναλωτών, ο πειραματισμός σε πρακτικά μοντέλα και η διαπίστευση είναι πολύ χρήσιμο στα πρώτα αναπτυξιακά χρόνια της ADR.[72]

Βιωσιμότητα των Πρωτοβουλιών ADR

Εξετάστε τις δομές που θα εξασφαλίσουν τη θεσμική και οικονομική βιωσιμότητα ενός έργου ADR. Τέλος, οι πρωτοβουλίες ADR είναι πιθανότερο να είναι βιώσιμες όταν λειτουργούν στο πλαίσιο άλλων συστημάτων ADR, γεγονός που ενισχύει την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις πρωτοβουλίες και την αξιοπιστία τους. Ενδεχομένως θα προκύψουν ευκαιρίες για την ανταλλαγή πόρων προς όφελος όλων των συμμετεχουσών πρωτοβουλιών ADR. Κατά τον σχεδιασμό μιας πρωτοβουλίας, είναι απαραίτητο να εξεταστεί το πλαίσιο από πλευράς υφιστάμενων δομών, θεσμών και πηγών χρηματοδότησης της ΕΕΔ. Ενώ ένα σχέδιο που χρηματοδοτείται εξωτερικά μπορεί να παρέχει οικονομικούς πόρους για την ανάπτυξη και εφαρμογή της ADR, οι πόροι αυτοί μπορεί να μην επαρκούν. Ο εντοπισμός των πόρων για την υποστήριξη της ADR πέρα από την πηγή χρηματοδότησης του έργου, συνήθως από μία από τις ομάδες των ενδιαφερόμενων μερών, μπορεί να αυξήσει σημαντικά τις πιθανότητες επιτυχίας του έργου ADR.[73]

Οι αυξητικοί πόροι μπορούν να προέρχονται από κυβερνητικούς οργανισμούς, επιχειρηματικούς οργανισμούς (όπως εμπορικά επιμελητήρια), δικαστήρια ή οργανώσεις δωρητών. Οι υπηρεσίες διαμεσολάβησης πρέπει να αναπτύξουν μια βιώσιμη μέθοδο χρηματοδότησης για να είναι πετυχημένες μακροπρόθεσμα. Ο τρόπος με τον οποίο επιτυγχάνεται αυτή η χρηματοδότηση θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από το πρότυπο επιλογής παροχής υπηρεσιών. Είναι απαραίτητο να εξετάσουμε αυτά τα ζητήματα όταν εξετάζουμε εάν θα προχωρήσουμε σε μια πρωτοβουλία ADR. Εάν οι υπηρεσίες πρέπει να παρέχονται εξ ολοκλήρου στο δικαστήριο, όπως στις προσεγγίσεις που έχουν προσαρτηθεί στο δικαστήριο, τα δικαστήρια πρέπει να χρηματοδοτούν την επαρκή παροχή των υπηρεσιών. Τα δικαστήρια είτε μπορούν να χρηματοδοτήσουν πλήρως την υπηρεσία εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, στο πλαίσιο της προσπάθειάς τους να παρέχουν

[72] Ποινικά Χρονικά, Ιαν. – Φεβρουάριος 2009, τεύχος 53, Ο ρόλος του Εισαγγελέα στη διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης.
[73] Lipsky, D. B. and R. L. Seeber (1998). The Appropriate Resolution of Corporate

πρόσβαση στη δικαιοσύνη, είτε να απαιτούν την επιβάρυνση των υπηρεσιών με πρόσθετο κόστος για τους διαδίκους. Στη δεύτερη περίπτωση, είναι σημαντικό να εκτιμηθεί το κατά πόσο είναι πιθανό οι διάδικοι μπορούν και είναι πρόθυμοι να πληρώσουν για μια τέτοια υπηρεσία. Οι υφιστάμενες (και ήδη χρηματοδοτούμενες) υποδομές ενδέχεται να μπορούν να διαδραματίσουν κάποιο ρόλο στην παροχή υπηρεσιών ADR. Για παράδειγμα, οι πάροχοι υπηρεσιών όπως τα εμπορικά επιμελητήρια μπορούν να αναλάβουν υπηρεσίες ADR εντός των υφιστάμενων υποδομών τους, με ελάχιστο επιπλέον κόστος. Τα υφιστάμενα δικαστήρια μπορούν να διαθέσουν μια υπηρεσία διαμεσολάβησης που επισυνάπτεται στο δικαστήριο. Για παράδειγμα, μπορούν να χρησιμοποιήσουν το υπάρχον προσωπικό για τη διαχείριση παραπομπών στην ADR. Αυτό μπορεί να είναι μια αποτελεσματική χρήση των πόρων στα αρχικά στάδια ενός προγράμματος ADR, όταν ο όγκος των παραπομπών μπορεί να είναι χαμηλός. Καθώς οι παραπομπές αυξάνονται, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη πρόσθετοι πόροι. Πέρα από τα καθαρά συνημμένα στο δικαστήριο συστήματα, όλα τα άλλα μοντέλα παροχής υπηρεσιών απαιτούν από τον οργανισμό που παρέχει την υπηρεσία να είναι σε θέση να αναπτύξει βιώσιμες πηγές εσόδων. Οι βιομηχανικές ομάδες μπορούν να χρηματοδοτήσουν μια πρωτοβουλία για τους τομείς τους. Για παράδειγμα, οι υπηρεσίες του διαμεσολαβητή χρηματοδοτούνται συνήθως από εισφορά για κάθε επιχείρηση σε συγκεκριμένο τομέα. Οι οργανώσεις ADR που έχουν εκπαιδευτεί και έχουν πραγματοποιήσει προγράμματα ενημέρωσης μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως βάση για την οικοδόμηση οικονομικής υποστήριξης.[74]

Ορισμένες βασικές υποδομές ADR, όπως η γνώση ή ακόμη και η περιορισμένη πρακτική της ADR στο τοπικό εμπορικό επιμελητήριο, είναι συνήθως ένας θετικός παράγοντας. Ειδικότερα, οι τοπικοί διαμεσολαβητές και άλλοι ενδιαφερόμενοι στον τομέα αυτό πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ενδιαφερόμενοι φορείς του έργου. Όπως συμβαίνει με άλλες ομάδες ενδιαφερομένων, οι μεσολαβητές έχουν τα δικά τους συμφέροντα. αν αισθάνονται ότι αγνοούνται από οποιοδήποτε νέο σχέδιο, τα μέλη τέτοιων οργανώσεων θα μπορούσαν να αποτελέσουν εμπόδιο στο έργο. Οι υπηρεσίες κατάρτισης μπορούν να παρέχουν αυξημένα έσοδα. Όταν η παροχή υπηρεσιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών καθυστερεί στην οικοδόμηση βιώσιμου ρεύματος εσόδων, οι πάροχοι υπηρεσιών μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο να προσφέρουν εκπαίδευση βασισμένη σε αμοιβές για τα ουδέτερα και σχετικά μαθήματα. Η εμπειρία από όλο τον κόσμο δείχνει ότι συχνά αυτό το

[74] Mack, K. (2003). Court Referral to ADR Criteria and Research. Melbourne,

ρεύμα εσόδων εξελίσσεται πριν από τα έσοδα για υπηρεσίες ΕΕΔ, συνεισφέροντας ένα κρίσιμο τμήμα της έγκαιρης και συνεχιζόμενης χρηματοδότησης για νέους φορείς επίλυσης διαφορών. Ωστόσο, η αξιοποίηση μιας υπάρχουσας δομής μπορεί να μην είναι κατάλληλη και μπορεί να αποβεί επιζήμια για τη βιωσιμότητα του έργου σε περιπτώσεις όπου τα σχετικά ιδρύματα είναι προκατειλημμένα κατά των γυναικών ή άλλων ομάδων ή δεν απολαμβάνουν την εμπιστοσύνη των πιθανών διαδίκων και άλλων ενδιαφερομένων.[75]

Παροχή δωρεάν υπηρεσιών ADR

Κατά την πρώτη ανάπτυξη υπηρεσιών ADR σε μια δικαιοδοσία, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο να παρέχουν δωρεάν την υπηρεσία για να ενθαρρύνουν τα μέρη να χρησιμοποιήσουν τη διαδικασία. Οι νέοι εκπαιδευμένοι και ενθουσιώδεις επαγγελματίες του ADR που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο σχέδιο μπορούν να προσφέρουν να το κάνουν αυτό για λίγο. Ωστόσο, η παροχή δωρεάν υπηρεσιών δεν αποτελεί στρατηγική για την οικοδόμηση μιας βιώσιμης ροής εσόδων για κάθε οργανισμό. Εάν οι διαφωνούντες συνηθίσουν να λαμβάνουν δωρεάν μια υπηρεσία, θα είναι πολύ δύσκολο αργότερα να εισπράττουν τέλος για την υπηρεσία αυτή. Η παροχή υπηρεσίας επίλυσης διαφορών, όπως και κάθε άλλης επαγγελματικής υπηρεσίας, θα πρέπει να επιβαρύνεται με το κατάλληλο επιτόκιο προκειμένου να αναπτυχθεί μακροπρόθεσμα ένα βιώσιμο επάγγελμα.[76]

Μέτρηση της φύσης και του πεδίου παρέμβασης με την αξιολόγηση του υπάρχοντος επιπέδου ανάπτυξης του ADR

Βεβαιωθείτε ότι η προτεινόμενη παρέμβαση ADR θα ταιριάζει με το επίπεδο ανάπτυξης ADR στη σχετική χώρα ή τομέα. Οι πρωτοβουλίες ΕΕΔ συχνά φέρουν το βάρος σημαντικών προσδοκιών. Οι κυβερνήσεις και οι δικαστές μπορούν να στοχεύουν σε μειωμένες καθυστερήσεις στο δικαστήριο, οι επιχειρήσεις μπορούν να επιδιώξουν δίκαιη και γρήγορη επίλυση διαφορών, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις μπορούν να επικεντρωθούν στη βελτίωση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη και οι δωρητές επιθυμούν να δουν τον αντίκτυπο της χρηματοδότησής τους. Όλα αυτά μπορούν να μεταφραστούν σε μη ρεαλιστικές προσδοκίες σχετικά με τα αποτελέσματα και τα αποτελέσματα των πρωτοβουλιών ADR, ιδίως όσον αφορά

[75] Ποινικά Χρονικά, Ιαν. – Φεβρουάριος 2009, τεύχος 53, Ο ρόλος του Εισαγγελέα στη διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης.
[76] Hughes, P. (2001). "Mandatory Mediation: Opportunity Or Subversion?" Windsor

το χρονοδιάγραμμα. Οι μη ρεαλιστικές προσδοκίες που δεν μπορούν να ικανοποιηθούν θα δημιουργήσουν σκεπτικισμό σχετικά με την αξία των μεταρρυθμίσεων ADR και με την πάροδο του χρόνου υπονομεύουν την αποτελεσματικότητα και τη βιωσιμότητα μιας πρωτοβουλίας. Μια προτεινόμενη παρέμβαση ADR θα πρέπει να ταιριάζει στο επίπεδο της ανάπτυξης της ADR που ήδη υπάρχει στη συγκεκριμένη δικαιοδοσία. Αυτό θα επιτρέψει να θεωρείται ότι είναι σχετικό και κατάλληλο από εκείνους του τομέα ή της χώρας, αυξάνοντας το buy-in και την προθυμία να το χρησιμοποιήσουν. Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι η αλλαγή του τρόπου με τον οποίο οι άνθρωποι χειρίζονται και επιλύουν τις διαφορές συνεπάγεται σημαντικές πολιτιστικές αλλαγές - στην τοπική νομική κουλτούρα, την επιχειρηματική κουλτούρα, τις υποθέσεις για τη δύναμη και την αδυναμία κλπ. Ενώ οι μεταρρυθμίσεις μπορούν να εισαχθούν σχετικά γρήγορα, η ανάπτυξη της εμπιστοσύνης των χρηστών στις μεταρρυθμίσεις διαρκεί περισσότερο.[77]

Τέσσερα στάδια ανάπτυξης ADR

Τέσσερα στάδια είναι εμφανή στην ανάπτυξη της ADR: (1) πρωτοποριακή εργασία · (2) αποδοχή και υιοθέτηση της ADR · (3) κατακερματισμός, επανάληψη και ασυνέπεια, και (4) αυξημένο συντονισμό και συνεργασία. Ενώ αυτά τα τέσσερα στάδια υποδεικνύουν ένα τυπικό αναπτυξιακό πρότυπο, οι εξελίξεις δεν συμβαίνουν γραμμικά. Η ανάπτυξη της ADR συνήθως εκτείνεται σε πολλαπλές φάσεις σε διάφορους βαθμούς σε οποιαδήποτε δεδομένη στιγμή. Για παράδειγμα, η πρακτική ADR μπορεί να διαφέρει ανάλογα με τον τομέα, ενώ ορισμένοι τομείς απολαμβάνουν καλά αναπτυγμένη υποδομή, υπηρεσίες και ζήτηση ADR, ενώ άλλες σε προγενέστερο στάδιο ανάπτυξης. Για παράδειγμα, στο Χονγκ Κονγκ, η ADR στον κατασκευαστικό τομέα έχει αναγνωριστεί από καιρό, αλλά σε άλλους τομείς μόλις έχει αρχίσει να εμφανίζεται.[78]

Προσδιορισμός των τεσσάρων σταδίων ανάπτυξης του ADR: Ένας πίνακας ελέγχου. 1. Η πρωτοποριακή εργασία αναπτύσσει προγράμματα ADR, συχνά ενόψει της αντίστασης από τους παραδοσιακούς παρόχους υπηρεσιών όπως τα δικαστήρια, οι δικαστές και οι δικηγόροι. Ορισμένα από αυτά τα προγράμματα είναι εξαιρετικά επιτυχημένα. Ωστόσο, εξαρτώνται συνήθως από τις εξαιρετικές προσπάθειες των ατόμων που δρουν ως πρωταθλητές.

[77] Mandatory Settlement Conference." UCLA L. Rev. 33.
[78] MIDDLETON, Consultant Researcher with the Africa Programme, CHATHAM HOUSE, Royal Mitchard, Paul. "A Summary of Dispute Resolution Options." Martindale-Hubbell International Arbitration and Dispute Resolution Directory (Exeter: Matindale-Hubbell International, 1999) 3-24.

Εντοπίζονται, όμως, οι πρωταθλητές; 2. Η ADR γίνεται όλο και περισσότερο αποδεκτή και υιοθετείται στην πολιτική, τη νομοθεσία και την πρακτική ως αποτέλεσμα της επιτυχίας σε πολλά προγράμματα. Αυτό οδηγεί σε ταχεία αύξηση του αριθμού των παρόχων, των προγραμμάτων και των οργανισμών διαπίστευσης και κατάρτισης, ο οποίος με τη σειρά του οδηγεί σε υπερπροσφορά των παρόχων υπηρεσιών για περιορισμένη αγορά. Κατευθυντήριες ερωτήσεις: Πώς μπορεί να δημιουργηθεί συστηματική βιωσιμότητα όταν οι πρωτοπόροι προχωρήσουν και δεν είναι πλέον διαθέσιμοι; Υπάρχουν ρυθμιστικές πολιτικές για τη διαχείριση αυτής της μετάβασης; 3. Ο κατακερματισμός, η αλληλοεπικάλυψη και η ασυνέπεια στην πράξη οδηγούν σε σύγχυση στην αγορά ADR. Οι αντιπαλότητες προκύπτουν μεταξύ επαγγελμάτων, παρόχων υπηρεσιών και οργανισμών σχετικά με τα προσόντα, τις πρακτικές και τις προσεγγίσεις της ADR. Κατευθυντήρια ερώτηση: Μπορούν οι οργανώσεις να επωφεληθούν από συνδέσεις, συγχωνεύσεις ή πρωτοβουλίες αγοράς για την προώθηση της ADR; Αυτές οι επιλογές ενδέχεται να ισχύουν όταν φαίνεται ότι υπάρχουν πάρα πολλές οργανώσεις ADR. 4. Ο αυξημένος συντονισμός και η συνεργασία αντιμετωπίζουν τις κοινές προκλήσεις και επιτυγχάνουν κοινούς στόχους. Η φύση του συντονισμού και της συνεργασίας μπορεί να λάβει οποιαδήποτε μορφή και δεν συνεπάγεται απαραίτητα μια κεντρική και θεσμοθετημένη προσέγγιση της ADR. Ένα πλουραλιστικό και αποκεντρωμένο τοπίο ADR μπορεί να είναι αποτέλεσμα μιας σκόπιμης πολιτικής που επιτυγχάνεται και εφαρμόζεται μέσω συνεργασίας και συντονισμού. Κατευθυντήριες ερωτήσεις: Ο ανταγωνισμός μεταξύ των παρόχων εναλλακτικών λύσεων είναι αντιπαραγωγικός; Ο ανταγωνισμός θεωρείται γενικά θετικός σε σχέση με την ADR - ενθαρρύνει την ανάπτυξη και την ποιότητα. Ωστόσο, σε περιπτώσεις όπου υπάρχει πλεόνασμα παρόχων υπηρεσιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών σε σχέση με τη ζήτηση, τότε κυβερνητικός συντονισμός ή άλλη μαλακή παρέμβαση μπορεί να είναι χρήσιμη για να φέρει τους ανταγωνιστές σε εποικοδομητικό διάλογο μεταξύ τους.[79]

Συμπληρωματικές εκτιμήσεις - Συμπερίληψη της παρέμβασης του ADR στο φύλο

Κατά το σχεδιασμό μιας παρέμβασης ADR, η συμπερίληψη των φύλων μπορεί να χρειάζεται να εξεταστεί ειδικά, ανάλογα με τις περιστάσεις μιας χώρας. Σε ορισμένες χώρες χαμηλού εισοδήματος και σε αναδυόμενες αγορές, οι γυναίκες επιχειρηματίες αντιμετωπίζουν συχνά διακρίσεις όταν επιβάλλουν τα δικαιώματά τους και την πρόσβαση στην επίλυση

[79] Legislating for alternative dispute resolution A guide for government policy-makers and legal drafters November 2006 National Alternative Dispute Resolution Advisory Council

διαφορών. Σε πολλές χώρες δικαιοδοσίας, οι γυναίκες πρέπει να βασίζονται σε αντρικά μέλη της οικογένειας ή σε φίλους όταν αντιμετωπίζουν διαφορές, καθώς ενδέχεται να μην έχουν νομική παιδεία και δεν γνωρίζουν πώς να έχουν πρόσβαση σε νομικές υπηρεσίες ή στο δικαστικό σύστημα. Η κατάσταση γίνεται προβληματική όταν οι γυναίκες επιβάλλουν ή υπερασπίζονται τα νόμιμα ή εγγενή δικαιώματα που έχουν καταστραφεί από ένα ισχυρό κόμμα. Η θέση μιας γυναίκας γίνεται ευάλωτη εάν χάσει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση ή αν ληφθεί υπόψη συμβατική οφειλή. Οι μηχανισμοί ΕΕΔ σε ένα τέτοιο περιβάλλον καθίστανται πολύ σημαντικοί για πολλούς λόγους και τα ακόλουθα σενάρια υπογραμμίζουν τα οφέλη της ADR, ιδίως της διαμεσολάβησης, για την επιβολή συμβάσεων με γυναίκες επιχειρηματίες. Εξοικονόμηση χρόνου και κόστους: Ο χρόνος και το κόστος της επίλυσης των διαφορών στα δικαστήρια μπορεί να μην είναι εφικτό των γυναικών που εργάζονται και των επιχειρήσεων που είναι επίσης φροντιστές για τις οικογένειές τους. Οι μηχανισμοί διαμεσολάβησης μπορούν να αποτελέσουν ελκυστικό κίνητρο για όσους δεν μπορούν να αντέξουν οικονομικά τις αντιδικίες τους. Οι γυναίκες μπορούν να αποφύγουν υψηλές δικαστικές αμοιβές και να ελαχιστοποιήσουν τον κίνδυνο να πληρώσουν για έξοδα εάν χάσουν μια υπόθεση.[80]

Κοινωνική στάση στα δικαστήρια

Το δικαστικό περιβάλλον σε ορισμένες χώρες δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες των γυναικών και η κοινωνία γενικά δεν σέβεται τις γυναίκες που εκδικάζονται ή φαίνονται στο δικαστήριο. Παρόλο που η τάση αυτή αλλάζει, καθώς περισσότερες γυναίκες χρησιμοποιούν τα δικαστήρια για την επιβολή και υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους, τα δικαστήρια συχνά δεν παρέχουν επαρκείς διευκολύνσεις σε γυναίκες, όπως ειδικά σημεία αναμονής. Η ADR και η διαμεσολάβηση μπορούν να παρέχουν στις γυναίκες ένα περιβάλλον όπου οι διαδικασίες είναι εμπιστευτικές και ευέλικτες και τα κόμματα δεν γνωρίζουν τη δημοσιότητα ή την αλληλεπίδραση με την κοινωνία γενικότερα.[81]

1.9 Επίλογος του Κεφαλαίου

Όπως φάνηκε και σε αυτό το κεφάλαιο, η εναλλακτική επίλυση διαφορών προσφέρει μια ειρηνική λύση, οικονομική και ταχύτερη από τις διαδικασίες των δικαστηρίων. Περισσότερο

[80] Statutory Instruments. S.I. No. 209 of 2011 EUROPEAN COMMUNITIES (MEDIATION) REGULATIONS 2011

[81] Lipsky, D. B. and R. L. Seeber (1998). The Appropriate Resolution of Corporate

ευρέως χρησιμοποιημένη μέθοδος της ADR είναι η διαιτησία και η διαμεσολάβηση. Δεδομένο το γεγονός ότι η εναλλακτική επίλυση διαφορών έχει περισσότερες θετικές πλευρές σε σχέση με τις διαδικασίες των δικαστηρίων, οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής θα έπρεπε να κάνουν προσπάθειες προώθησης της εφαρμογής της ADR ακόμα περισσότερο.[82]

[82] Revising the UNCITRAL Arbitration Rules: Seeking Procedural Due Process Under the 2010 UNCITRAL Rules for Arbitration, 2011

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ADR ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

2.1 Εισαγωγή του Κεφαλαίου 2

Αυτό το κεφάλαιο παρέχει μια γενική επισκόπηση της φύσης των εμπορικών διαφορών και την ικανότητα της ADR και της ODR (ηλεκτρονική επίλυση διαφορών) να παρέχουν κατάλληλες μεθόδους επίλυσης των διαφορών για τις εταιρίες. Ενώ οι εμπορικές διαμάχες είναι πολύ συνηθισμένες, είναι πολύ σημαντικό για εκείνες να λυθούν χωρίς να επηρεάσουν τις καλές σχέσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών, ώστε να συνεχίσουν να έχουν κάποια συνεργασία στο μέλλον. Επιπλέον, η διαχείριση της υπόθεσης από το δικαστήριο ίσως έχει ως αποτέλεσμα περισσότερα έξοδα, καθυστέρηση και γνωστοποίηση της διαμάχης με καταστροφικές συνέπειες για την εταιρία.[83]

Η εχεμύθεια που προσφέρεται από την διαμεσολάβηση είναι συνεπώς εξαιρετικά θελκτική στην επίλυση εμπορικών διαφορών. Έτσι τα βασικά στοιχεία τα οποία κάνουν την ADR ιδανική για την επίλυση επιχειρηματικών διαφορών είναι η εμπιστευτικότητα της διαδικασίας, η ταχύτητα, το χαμηλό κόστος και η διατήρηση των μεταξύ τους φιλικών σχέσεων.[84]

Επιπρόσθετα οι δύο ευρύτερα γνωστές μέθοδοι της ADR, η διαμεσολάβηση και η διαιτησία θα αναλυθούν. Η θέση τους στην Ευρώπη και διεθνώς θα αναφερθεί, όπως επίσης και η σύγκριση μεταξύ τους για να ξεκαθαριστούν οι ομοιότητες και οι διαφορές τους.[85]

Επομένως, εφόσον η αξία της ADR αυξάνεται συνεχώς, τα εμπλεκόμενα μέρη θα πρέπει να είναι ενημερωμένες για όλες τις λεπτομέρειες των μεθόδων της ADR ώστε να έχουν την δυνατότητα να διαλέξουν τη σωστή γι αυτούς.[86]

2.2 Η θέση της ADR και της ODR στην Ευρωπαϊκή Ένωση και Διεθνώς

Τα τελευταία χρόνια, οι ενέργειες για την προώθηση της εφαρμογής της ADR στις αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες έχουν αυξηθεί σημαντικά. Επίσης, όλο και περισσότερα κέντρα ιδρύονται με σκοπό την προώθηση της εφαρμογής της ADR. Εντούτοις

[83] Honeyman, Christopher, "On Evaluating Mediators," Negotiation Journal, January 1990, Vol. 6(1), pp. 23-36.
[84] Honeyman, Christopher, "On Evaluating Mediators," Negotiation Journal, January 1990, Vol. 6(1), pp. 23-36.
[85] Hughes, P. (2001). “Mandatory Mediation: Opportunity Or Subversion?” Windsor
[86] Lipsky, D. B. and R. L. Seeber (1998). The Appropriate Resolution of Corporate

όμως η εφαρμογή της είναι αβέβαιη εκτός αν η χρήση της διαμεσολάβησης είναι υποχρεωτική από τα δικαστήρια. Η διαμεσολάβηση θεωρείται ως υποχρεωτική όταν τα εμπλεκόμενα μέρη χρειάζεται να συμμετέχουν στην διαδικασία της διαμεσολάβησης είτε πριν είτε κατά την διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας. Ίσως απαιτείται σαν μια προϋπάρχουσα συμφωνία ή διατάχθηκε από ένα δικαστή.[87]

Επιταχύνεται η κίνηση να εισαχθεί η διαμεσολάβηση μέσα στα δικαστικά συστήματα στην Βόρεια Αμερική , στην Ευρώπη και σε άλλα εκβιομηχανισμένα κράτη.[88]

Στις Ηνωμένες Πολιτείες πολυάριθμα δικηγορικά γραφεία και εταιρίες είναι αφοσιωμένες στο να χρησιμοποιούν την ADR πριν από τη δική. Η διαμεσολάβηση είναι ακόμα υποχρεωτική σε έναν μεγάλο αριθμό πολιτειών των Η.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων την Καλιφόρνια, τη Φλόριντα , το Όρεγκον και το Τέξας.[89]

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η διαμεσολάβηση προωθείται από την εφαρμογή της Οδηγίας 2008/52/ΕC του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σε ορισμένες κυρίως πτυχές της Διαμεσολάβησης σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις.[90]

Το Ηνωμένο Βασίλειο τροποποίησε τους κανόνες πολιτικής δικονομίας το 1999, παρουσιάζοντας την χρήση κατάλληλων εναλλακτικών διαδικασιών επίλυσης διαφορών, και εξουσιοδότησε τα δικαστήρια να διατάζουν την αναστολή της δίκης όταν εκκρεμεί η χρήση των διαδικασιών της ADR.[91]

Στις αναπτυσσόμενες χώρες, η ανάπτυξη της διαμεσολάβησης έγινε αργά αλλά σε ένα σταθερό ρυθμό. Η Νιγηρία εγκαθίδρυσε ένα multi-door courthouse system και η Μπουρκίνα Φάσο ίδρυσε εμπορικά δικαστήρια εξουσιοδοτημένα να επιτρέπουν τη διαμεσολάβηση.[92]

2.3 Η θέση της ODR στην Ευρωπαϊκή Ένωση και Διεθνώς

Από το 2000 μια προωθητική στρατηγική των μεθόδων της ADR έχει ξεκινήσει στην Ευρώπη καθώς και η εισαγωγή μίας μεθόδου για το ηλεκτρονικό εμπόριο, το οποίο θα διευκολύνει την ηλεκτρονική πρόσβαση στη δικαιοσύνη. Η Ηλεκτρονική Επίλυση Διαφορών

---

[87] Messick, R. E. (2005). Alternative Dispute Resolution: When It Works, When It DOESN'T

[88] F. Orecchini, ADR Center, «Friendly Guide to Selecting an ADR Procedure», Negotiation Journal

[89] Goldberg, S. B., Frank E.A. Sander, et al. (2003 4th.ed). Dispute Resolution; Good-Faith Requirement in Mandatory Mediation." Review of Litigation 23(1).

[90] Melbourne Journal of International Law, Vol. 3, p. 184, 2002 U of Melbourne Legal Studies Research Paper No. 217

[91] Ποινικά Χρονικά, Ιαν. – Φεβρουάριος 2009, τεύχος 53, Ο ρόλος του Εισαγγελέα στη διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης.

[92] Hughes, P. (2001). "Mandatory Mediation: Opportunity Or Subversion?" Windso

(ODR) είναι μία μέθοδος επίλυσης διαφορών μέσα σε μία ηλεκτρονική πλατφόρμα η οποία διευκολύνει την λύση μιας ηλεκτρονικής εμπορικής συναλλαγής.[93]

Η γέννηση της ιδέας της ODR ξεκίνησε από την ADR και είναι βασισμένη στην ανάγκη του κόσμου για περισσότερες μεθόδους ADR. Η ODR προσφέρει στους καταναλωτές την δυνατότητα να μεταφέρει ολόκληρη τη διαδικασία διαδικτυακά.[94]

Η διαδικτυακή πλατφόρμα επιτρέπει την είσοδο μόνο σε καταναλωτές και εμπόρους οι οποίοι επιθυμούν να λύσουν τις διαφορές τους διαδικτυακά, οι οποίες προέκυψαν από ένα διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο. Πολύ σημαντικά στοιχεία της ODR είναι ότι πρώτον έχει όλες τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεύτερον είναι μια δωρεάν διαδικασία. Μετά την υποβολή των παραπόνων το ικανό σώμα της ADR αναλαμβάνει την υπόθεση για να λύσει τη διαμάχη.[95]

Το πρόβλημα της ODR είναι ότι οι καταναλωτές και οι έμποροι θεωρούν τις ηλεκτρονικές αγορές επικίνδυνες λόγω της απρόσωπης φύσης τους. Η εφαρμογή ενός μεγάλου Ευρωπαϊκού συστήματος της ODR παρέχεται από ένα ψηφιακό πρόγραμμα για την Ευρώπη.[96]

Το πεδίο της ODR είναι πιο περιορισμένο από εκείνο της ADR καθώς εφαρμόζεται μόνο στις διαμάχες του ηλεκτρονικού εμπορίου και είναι περιορισμένο στις διασυνοριακές διαμάχες και όχι στις εγχώριες.[97]

Το πιο θετικό στοιχείο που προσφέρει αυτή η μέθοδος είναι να μειώσει τα εμπόδια της γλωσσικής επικοινωνίας μέσω της αυτόματης μετάφρασης σε όλες τις γλώσσες και τη μείωση της γεωγραφικής απόστασης.[98]

2.4 Διαδικασίες της Διαμεσολάβησης

Η διαδικασία της διαμεσολάβησης έχει 5 στάδια, (προετοιμασία – εκκίνηση – έρευνα - διαπραγμάτευση – λήξη). Βασική αρχή για να ξεκινήσει η διαμεσολάβηση θα πρέπει οι

---

[93] Combe, George W. Jr., "Anatomy of a Business Dispute: Successful ADR Analysis by the Office of the General Counsel,"Arbitration Journal, September 1990, Vol. 45(3), pp. 3-14.

[94] Mediation in context, Marian Liebmann, first published in United Kinghtmom in 2000 by Jessica Kingsley Publishers Ltd.Meek, Susan B. 1996. Alternative Dispute Resolution. Tucson, Az.: Lawyers and Judges.

[95] Goldberg, S. B., Frank E.A. Sander, et al. (2003 4th.ed). Dispute Resolution; Good-Faith Requirement in Mandatory Mediation." Review of Litigation 23(1).

[96] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών.

[97] Combe, George W. Jr., "Anatomy of a Business Dispute: Successful ADR Analysis by the Office of the General Counsel,"Arbitration Journal, September 1990, Vol. 45(3), pp. 3-14.

[98] Ποινικά Χρονικά, Ιαν. – Φεβρουάριος 2009, τεύχος 53, Ο ρόλος του Εισαγγελέα στη διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης.

εμπλεκόμενοι να έχουν συμφωνήσει στην επιλογή του διαμεσολαβητή. Τότε οι εμπλεκόμενοι και ο διαμεσολαβητής υπογράφουν μια δήλωση εφαρμογής της διαμεσολάβησης και προμηθεύουν τον διαμεσολαβητή με ένα έγγραφο με τις βασικές θέσεις και στόχους τους. Το πρώτο βήμα της διαμεσολάβησης είναι η ‘‘προετοιμασία’’ στην οποία τα εμπλεκόμενα άτομα συμφωνούν με τον διαμεσολαβητή σχετικά με το διαδικαστικό σκέλος, όπως είναι ο χρόνος, ο τόπος, τα ονόματα των εμπλεκόμενων και τότε ο Διαμεσολαβητής μελετάει τα έγγραφα των εμπλεκόμενων πλευρών, ελέγχει την νομιμότητα της υπόθεσης, την αντικειμενικότητα και την επάρκεια γνώσης, προετοιμάζει την αίθουσα και τους υποδέχεται.[99]

Σε αυτό το σημείο ακολουθεί το δεύτερο βήμα της διαμεσολάβησης το οποίο ξεκινάει με μια κοινή συνάντηση όπου παρευρίσκονται όλοι οι εμπλεκόμενοι. Αυτή η συνεδρία είναι εισαγωγική. Ο σκοπός της είναι να ενημερώσει τους εμπλεκόμενους για την μέθοδο της διαμεσολάβησης όπως επίσης και τον ρόλο του Διαμεσολαβητή και για να υπάρξει μια πρώτη επαφή. Αφού ο Διαμεσολαβητής θα αναλύσει την διαδικασία της διαμεσολάβησης και οι δυο πλευρές εκθέτουν τον εναρκτήριο λόγο τους, τις βασικές αρχικές τους θέσεις. Η κοινή συνάντηση ακολουθείται από ξεχωριστές συναντήσεις ανάμεσα στον διαμεσολαβητή και την κάθε πλευρά. Αυτό επιτρέπει σε κάθε πλευρά να εξηγήσει εμπιστευτικά τις θέσεις και τους στόχους για τη διαμεσολάβηση.[100]

Οι εμπλεκόμενες πλευρές ή οι εκπρόσωποι τους με πλήρη εξουσιοδότηση εμφανίζονται στις συναντήσεις με ή χωρίς τους συμβούλους τους με σκοπό να διαπραγματευτούν και να αποφασίσουν. Οι ξεχωριστές συναντήσεις διεξάγονται σε αυστηρή εμπιστευτική βάση. Εάν τα μέλη συμφωνήσουν να συνεχίσουν, ο διαμεσολαβητής σε ιδιωτικές συναντήσεις ερευνά εναλλακτικές, χρησιμοποιώντας κριτήρια πραγματικότητας στην αρχική τους πρόταση. Η κατάληξη σε συμφωνία ανάμεσα στις εμπλεκόμενες πλευρές στο τέλος της διαμεσολάβησης θα είναι γραμμένη και υπογεγραμμένη από τα μέλη. Η συμφωνία θα μπορούσε να συμπεριλαμβάνει όχι μόνο ότι συμφωνήθηκε σε οικονομική αποζημίωση (αν υπάρχει) αλλά, για παράδειγμα και να προβλέψει μελλοντικές επιχειρηματικές διαφορές, ένα νέο συμβόλαιο με νέους όρους και άλλα.[101]

Τα μέλη ίσως επιλέξουν την διαμεσολάβηση επειδή περιμένουν ότι θα είναι πιο σύντομη και πιο οικονομική από τη δικαστική διαδικασία. Άλλοι λόγοι γιατί η διαμεσολάβηση ίσως

[99] Mnookin, R. H. (1993). “Why negotiation fail: An exploration of barriers to the RESOLUTION OF CONFLICT
[100] Landes, William M. and Richard A. Posner. "Adjudication as a Private Good." Journal of Legal Studies 8:235-284 (1979)
[101] F. Orecchini, ADR Center, «Friendly Guide to Selecting an ADR Procedure», Negotiation Journal

προτιμάται από την δικαστική διαδικασία είναι η εχεμύθεια και η επιθυμία να διατηρηθούν καλές σχέσεις με την άλλη πλευρά, όπως για παράδειγμα σε υποθέσεις μακροπρόθεσμης εμπορικής συνεργασίας ή σε οικογενειακές διαμάχες.[102]

Η διαδικασία δεν είναι δεσμευτική μέχρι τις υπογραφές. Συνεπώς κάθε πλευρά μπορεί να αποσυρθεί από τη διαδικασία παρέχοντας γραπτή ειδοποίηση στον διαμεσολαβητή και στην άλλη πλευρά. Σε αυτή την περίπτωση, η διαμεσολάβηση θα διακοπεί και ίσως αναζητηθεί λύση στη διαμάχη σε άλλα μέσα.[103]

2.5 Τα προβλήματα που εγείρονται από τη χρήση της Διαμεσολάβησης στην Ευρώπη και Διεθνώς

Σήμερα, η εξάπλωση της διαμεσολάβησης αυξάνεται συνεχώς. Αλλά υπάρχει ένα τεράστιο πρόβλημα το οποίο πρέπει να λυθεί για περαιτέρω προώθηση της διαμεσολάβησης και είναι το θέμα της εκτελεστότητας των αποφάσεων αυτής. Αυτές οι δυσκολίες αποδόθηκαν στην έλλειψη αναγνώρισης της διαμεσολάβησης ως ένα εφαρμόσιμο αποτέλεσμα παρόμοιο με το αποτέλεσμα της διαιτησίας και με την ίδια έκταση. Η λύση στο πρόβλημα αυτό θα είναι η προσαρμογή της νομοθεσίας που ρυθμίζει όλες τις πλευρές της διαμεσολάβησης και την αναγνώριση των αποφάσεων ως εφαρμόσιμων απ' όλες τις Πολιτείες.[104]

2.6 Ορισμός της Διαιτησίας

Διαιτησία είναι μια μέθοδος στην οποία οι διαδικασίες είναι σε εκκρεμότητα σε έναν ή περισσότερους διαιτητές, μετά την έρευνα των γεγονότων καθώς και τα θέματα μίας δεσμευτικής απόφασης.[105]

Αυτή η διαδικασία είναι βασισμένη στην αυτονομία της θέλησης των εμπλεκόμενων πλευρών και διεξάγεται από την δύναμη του διαιτητή που απορρέει από μία ιδιωτική συμφωνία. Στην διαιτησία οι εμπλεκόμενες πλευρές διαλέγουν τις λεπτομέρειες της διαδικασίας η οποία θα

---

[102] F. Orecchini, ADR Center, «Friendly Guide to Selecting an ADR Procedure», Negotiation Journal b.

[103] Combe, George W. Jr., "Anatomy of a Business Dispute: Successful ADR Analysis by the Office of the General Counsel,"Arbitration Journal, September 1990, Vol. 45(3), pp. 3-14.

[104] Messick, R. E. (2005). Alternative Dispute Resolution: When It Works, When It DOESN'T

[105] Combe, George W. Jr., "Anatomy of a Business Dispute: Successful ADR Analysis by the Office of the General Counsel,"Arbitration Journal, September 1990, Vol. 45(3), pp. 3-14.

ακολουθήσει, ο χρόνος και ο τόπος που θα εκτελεστεί η διαιτησία.[106]

Η διαιτησία έχει γίνει δεκτή και για διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές επειδή οι αποφάσεις της μπορούν να εφαρμοστούν στις περισσότερες χώρες εάν αυτές έχουν υπογράψει τη Σύμβαση Των Ηνωμένων Εθνών στην Αναγνώριση και Εκτέλεση των Αποφάσεων της Διαιτησίας.[107]

Σήμερα, η χρήση της διαιτησίας αυξάνεται συνεχώς ως ένα μέσο επίλυσης διαφορών. Υπάρχουν δύο μέθοδοι να καθορίσουν τη διεθνή διαιτησία. Η πρώτη αφορά την ταυτότητα των εμπλεκόμενων πλευρών και η δεύτερη τη φύση της διαμάχης. Στην πρώτη κατηγορία, ερευνάται η εθνικότητα των πλευρών (εάν προέρχονται από διαφορετικές πολιτείες), ή το μέρος της κατοικίας τους (εάν αυτοί είναι νομικές οντότητες ή φυσικά άτομα). Στη δεύτερη ομάδα ερευνάται η φύση της διαμάχης, σχετικά με την ύπαρξη διεθνών εμπορικών στοιχείων.[108]

2.7 Οι τύποι και η διαδικασία της διαιτησίας

Υπάρχουν δύο είδη διαιτησίας. Η πρώτη είναι η εθελοντική και η δεύτερη είναι η αναγκαστική .[109]

Η Εθελοντική Διαιτησία είναι μία μη δεσμευτική διαδικασία στην οποία οι εμπλεκόμενες πλευρές διαλέγουν τον διαιτητή ή τους διαιτητές για να ακούσουν τις διαφορές τους και για να επιβάλλουν μια απόφαση. Σε αυτή τη διαδικασία τα άτομα συμμετάσχουν εθελοντικά. Τα βασικά στοιχεία της εθελοντικής διαιτησίας είναι η εθελοντική συμμετοχή και ότι η συζήτηση μπορεί να μην είναι δεσμευτική επειδή δεν υπάρχει καταναγκασμός. Τα μέλη τα οποία είναι αναμεμιγμένα σε εξαιρετικά σύνθετη δίκη ή έχουν φιλικές σχέσεις ανάμεσα τους, συνήθως οδηγούνται σε εθελοντική διαιτησία. Τα εμπλεκόμενα μέλη μπορούν να επικαλεσθούν πρώτα την διαιτησία και μετά να ακολουθήσουν οι δικαστικές διαδικασίες . Στις περισσότερες υποθέσεις οι αποφάσεις της εθελοντικής διαιτησίας είναι μη δεσμευτικές. Εάν ένας διαιτητής αποφαίνεται υπέρ της μίας πλευράς η άλλη μπορεί να προχωρήσει σε δίκη από το να τηρήσει μια μη δεσμευτική απόφαση που προέρχεται από τον διαιτητή. Οι περισσότεροι άνθρωποι προτιμούν το τύπο της εθελοντικής διαιτησίας, καθώς παραμένει σαν επιλογή και όχι

[106] Menkel-Meadow, C. (1985). "For and Against Settlement: Uses and Abuses of the MANDATORY SETTLEMENT CONFERENCE

[107] F. Orecchini, ADR Center, «Friendly Guide to Selecting an ADR Procedure», Negotiation Journal

[108] Korobkin, R. (2002). Negotiation Theory and Strategy. New York, Aspen

[109] Lind, E. Allan. 1990. Arbitrating High-Stakes Cases, An Evaluation of Court-Annexed Arbitration in a United States District Court , RAND Institute for Civil Justice Report, R-3809-ICJ. Kakalik, James S., Dunworth, Terence; Hill, Laural A, McCaffrey, Daniel, Oshiro, Marian, Pace, Nicholas M., Vaiana, Mary E. 1996.

σαν αναγκαιότητα.[110]

Όταν μια διαφωνία είναι θέμα στην αναγκαστική διαιτησία, τότε οι εμπλεκόμενες πλευρές δεν έχουν επιλογή αλλά πρέπει απαραιτήτως να υποβληθούν στην διαιτησία. Η αναγκαστική διαιτησία προκύπτει όταν η διαιτησία απαιτείται από τον νόμο. Ένα παράδειγμα της αναγκαστικής διαιτησίας είναι η συνθήκη στην οποία τα εμπλεκόμενα μέλη συμφώνησαν σε μια ρήτρα διαιτησίας. Αυτή η ρήτρα είναι ουσιαστικά η συμφωνία των εμπλεκόμενων στην περίπτωση μελλοντικών διαμαχών σχετικά με ένα συμβόλαιο, να επιλυθούν μέσω της διαιτησίας. Επιπλέον είναι αναγκαστική η διαιτησία όταν ομοσπονδιακό ή πολιτειακό κύρος αναφέρονται σε συγκεκριμένες υποθέσεις.[111]

Αυτή η δεσμευτική απόφαση δεν μπορεί να απορριφθεί, είναι τελική και δεν θα αλλάξει, μπορεί μόνο να ακυρωθεί στην περίπτωση της εξαπάτησης, της απάτης ή κατάχρησης της εξουσίας. Όσον αφορά τη μη δεσμευτική απόφαση τα εμπλεκόμενα μέλη μπορούν να την απορρίψουν και να προσφύγουν σε νομικές διαδικασίες. Εντούτοις μια απόφαση μπορεί να καταστεί δεσμευτική εάν οι δύο πλευρές συμφωνήσουν με αυτό ή ο χρόνος που απαιτείται για τις ακυρώσεις έχει τελειώσει.[112]

2.8 Συγκριτική Ανάλυση της Διαμεσολάβησης – Διαιτησίας

Προκειμένου να συγκρίνουμε αυτές τις δύο μεθόδους, τα πλεονεκτήματα και των δύο θα αναφερθούν και έπειτα τα μειονεκτήματα.[113]

Η διαιτησία καθώς και η διαμεσολάβηση ιστορικά ήταν εθελοντικές, καθώς δεν θα μπορούσε να συμβεί χωρίς την συμφωνία όλων των πλευρών. Η διαιτησία και η διαμεσολάβηση είναι μια προσωπική διαδικασία και οι δυο διαδικασίες μπορούν να προωθηθούν αμέσως και έχουν πολύ μικρότερο κόστος από την δίκη.[114]

Σε αυτό το σημείο θα αναφέρω σύντομα τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της διαιτησίας:[115]

Οι εμπλεκόμενοι συχνά αναζητούν να λύσουν τις διαφορές τους μέσω της διαιτησίας

[110] F. Orecchini, ADR Center, «Friendly Guide to Selecting an ADR Procedure», Negotiation Journal
[111] Mnookin, R. H. (1993). "Why negotiation fail: An exploration of barriers to the resolution of conflict
[112] Menkel-Meadow, C. (1985). "For and Against Settlement: Uses and Abuses of the mandatory settlement conference
[113] Menkel-Meadow, C. (1985). "For and Against Settlement: Uses and Abuses of the mandatory settlement conference
[114] Combe, George W. Jr., "Anatomy of a Business Dispute: Successful ADR Analysis by the Office of the General Counsel,"Arbitration Journal, September 1990, Vol. 45(3), pp. 3-14.
[115] Mnookin, R. H. (1993). "Why negotiation fail: An exploration of barriers to the resolution of conflict"

επειδή έχει πολλά πλεονεκτήματα σε σχέση με τη δικαστική διαδικασία:[116]

1) Η διαιτησία είναι πιο γρήγορη.
2) Είναι φθηνότερη.
3) Είναι μια μη δημόσια διαδικασία και μπορεί να είναι εμπιστευτική.
4) Η διαδικασία της είναι ευέλικτη στις ανάγκες των μελών.
5) Η γλώσσα μπορεί να διαλεχτεί από τα μέλη.
6) Τέλος, η διαιτησία εφαρμόζει τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης του 1958, η οποία ασχολείται με την αναγνώριση και την εφαρμογή από αλλοδαπούς και στοχεύει στην προώθηση της λύσης διεθνών διαμαχών μέσω της διαιτησίας και της αναγνώρισης μιας απόφασης από τα δικαστήρια.

Τα μειονεκτήματα της διαιτησίας:[117]

1) Εάν η διαδικασία είναι υποχρεωτική οι εμπλεκόμενοι χάνουν το δικαίωμα τους να έχουν πρόσβαση στα δικαστήρια.
2) Μια άδικη ή λανθασμένη απόφαση είναι πολύ δύσκολο να αλλάξει επειδή οι αποφάσεις είναι δεσμευτικές για τα μέρη.
3) Οι αποφάσεις δεν είναι απευθείας εφαρμόσιμες.

Θα συνεχίσουμε με την ανάλυση των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων της διαμεσολάβησης: Η διαμεσολάβηση διαφέρει από την διαιτησία, στο τρίτο ουδέτερο μέλος, τον διαμεσολαβητή, ο οποίος δεν μπορεί να επιβάλλει μια λύση. Ο διαμεσολαβητής απαγορεύεται να επηρεάσει τα μέλη ή να εκδώσει μια απόφαση στο θέμα της διαμεσολάβησης, αλλά είναι για να βοηθήσει τα μέλη να φτάσουν σε μια συμβιβαστική λύση. Η τεχνική της διαμεσολάβησης είναι πιο κοντά στη διπλωματία από την νομική επιστήμη.[118]

2.9 Η προώθηση της ADR από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Για όλες τις θετικές πλευρές οι οποίες αναφέρθηκαν πιο πάνω, η Ευρωπαϊκή Ένωση προωθεί την εφαρμογή της ADR με την εφαρμογή συγκεκριμένων κανόνων:[119]

- Υποχρεώνει τα Κράτη Μέλη να παροτρύνουν την εκπαίδευση των διαμεσολαβητών.

[116] Rosenberg, S. and H. Folberg. 1994. "ADR: An Empirical Analysis,"
[117] Ιωάννης Χαμηλοθώρης, Εναλλακτικοί Τρόποι Επίλυσης των Ιδιωτικών Διαφορών, Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000.
[118] , N. D. (2006). "Appreciating Mediation's Global Role in Promoting Good"
[119] Mnookin, R. H. (1993). "Why negotiation fail: An exploration of barriers to the resolution of conflict"

- Ενθαρρύνει τους δικαστές να καλέσουν τους εμπλεκόμενους πρώτα για διαμεσολάβηση.
- Προβλέπει ότι οι συμφωνίες μπορούν να είναι εφαρμόσιμες εάν τα μέλη το επιθυμούν.
- Εγγυείται την εμπιστευτικότητα της διαδικασίας και την πιθανότητα να απευθύνει έκκληση στο δικαστήριο μετά την διαμεσολάβηση.

2.10 Τα συχνότερα αναφερόμενα πλεονεκτήματα της διαμεσολάβησης

1. Εξελίσσεται χωρίς δημοσιότητα και εξασφαλίζει κάθε εμπιστευτικές πληροφορίες των εμπλεκόμενων πλευρών.
2. Η ουδετερότητα του διαμεσολαβητή.
3. Αποσυμφόρηση των απασχολημένων δικαστηρίων.
4. Η ευελιξία της διαδικασίας η οποία επιτρέπει στους εμπλεκόμενους και στον διοργανωτή να προσαρμόσει τη διαδικασία της διαμεσολάβησης στις ανάγκες των συγκεκριμένων διαμαχών.
5. Προωθεί τον διάλογο.
6. Ταχύτητα.
7. Μειώνει την αντιπαλότητα και προωθεί την συνεργασία.
8. Η μη δεσμευτική φύση της διαδικασίας επιτρέπει στα εμπλεκόμενα μέλη να επιλέγουν να μην συμμετέχουν όποτε αυτά θέλουν.
9. Διασφαλίζει τα δικαιώματα των πλευρών.
10. Διατηρεί φιλικές εταιρικές σχέσεις.
11. Εξοικονόμηση κόστους.
12. Εμπιστευτικότητα.

2.11 Μειονεκτήματα της Διαμεσολάβησης:[120]

1) Αβεβαιότητα της επιτυχίας: Όπως έχει επισημανθεί, η διαμεσολάβηση συνιστά μια συγκεκριμένη μορφή από συμβιβαστικές διαπραγματεύσεις. Το αποτέλεσμα της διαδικασίας της διαμεσολάβησης είναι συνεπώς έμφυτα αβέβαιο ως συμβιβαστικές διαπραγματεύσεις, διότι

[120] Mnookin, R. H. (1993). "Why negotiation fail: An exploration of barriers to the resolution of conflict

ίσως δεν επιτύχει. Είναι αλήθεια ότι η βοήθεια του διαμεσολαβητή είναι πιθανόν να βελτιώσει την πιθανότητα μιας συμφωνίας διακανονισμού επειδή ικανοί διαμεσολαβητές εφαρμόζουν ένα αριθμό από χρήσιμα εργαλεία και στρατηγικές ώστε να επιτρέψει στους εμπλεκόμενους να αναγνωρίσουν πιθανές λύσεις.

2) Είναι ακατάλληλη για συγκεκριμένους τύπους διαμαχών: Πιο συγκεκριμένα υπάρχουν κάποιες υποθέσεις στις οποίες δεν μπορεί να προσφέρει η διαμεσολάβηση, όπως για παράδειγμα οι υποθέσεις όταν τα εμπλεκόμενα μέλη δεν μπορούν να αποκαλύψουν το λόγο της διαμάχης.

3) Μειωμένη αποτελεσματικότητα της συμφωνίας του συμβιβασμού: Οι συμφωνίες διακανονισμού που ολοκληρώνονται μέσω της διαμεσολάβησης χαρακτηρίζονται από μειωμένη αποτελεσματικότητα. Αυτά είναι συμβόλαια και συνεπώς κατέχουν την νομική δεσμευτική δύναμη των προσωπικών συμφωνιών. Στην περίπτωση που ένα από τα εμπλεκόμενα μέλη σε έναν διαμεσολαβητικό συμβιβασμό, αποτυγχάνει να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις κάτω από αυτή τη συμφωνία, η άλλη πλευρά θα πρέπει να ξεκινήσει δικαστικές διαδικασίες ή της διαιτησίας, ανάλογα τους όρους του συμβιβασμού που είναι εφαρμόσιμοι.

Από τα παραπάνω μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η διαιτησία προσφέρει πολλά από τα προνόμια ως διαμεσολάβηση. Αρχικά, αυτά είναι και οικονομικά και γρήγορες διαδικασίες επίλυσης διαμαχών. Αυτά παρέχουν εμπιστευτικότητα, νομικά εφαρμόσιμες αποφάσεις και εκτελούνται χρησιμοποιώντας ουδέτερο τρίτο μέλος.[121]

2.12 Διαφορές ανάμεσα στη Διαμεσολάβηση και Διαιτησία

Σε αυτό το σημείο είναι κατάλληλο να αναφερθεί η σημαντική διαφορά ανάμεσα στην διαιτησία και στη διαμεσολάβηση. Αρχικά, ο διαιτητής παίρνει μια τελική απόφαση για αυτό το λόγο έχει τον ρόλο του δικαστή ενώ ο Διαμεσολαβητής δεν παίρνει αποφάσεις, αυτός απλά μπορεί να ενθαρρύνει τα άτομα να φτάσουν σε μια αμοιβαία αποδεκτή λύση.[122]

Μια ακόμα διαφορά είναι ότι η απόφαση της διαιτησίας είναι δεσμευτική και δεν μπορεί να ακυρωθεί, εκτός από συγκεκριμένες υποθέσεις, ενώ η διαμεσολάβηση μπορεί να έχει μια μη δεσμευτική απόφαση ή είτε να είναι δεσμευτική μετά από την υπογραφή συγκεκριμένων εγγράφων.[123]

---

[121] Cohen, J. (1999). "Advising clients to apologize." Southern California Law
[122] Who Needs ADR? V. Bondy, Senior Researcher, PL
[123] N. D. (2006). "Appreciating Mediation's Global Role in Promoting Good"

Συμπερασματικά, η αποχώρηση ενός από τα μέλη από την διαμεσολάβηση μπορεί να γίνει σε κάθε στάδιο της διαμεσολάβησης, ενώ στην διαιτησία μπορεί ίσως να γίνει μόνο πριν βγει η τελική απόφαση και μόνο εάν καμιά διαιτητική ρήτρα δεν έχει υπογραφεί.[124]

2.13 Η ADR και ειδικότερα η Διαμεσολάβηση στο Επιχειρηματικό Δίκαιο

Η εφαρμογή της διαιτησίας και της διαμεσολάβησης στην επίλυση επιχειρηματικών διαφορών έχει αυξηθεί πάρα πολύ. Σε αυτό το σημείο θα ανακεφαλαιωθούν τα πλεονεκτήματα της ADR στις επιχειρηματικές διαμάχες.[125]

- Η ADR είναι εύκολα προσαρμόσιμη στις ανάγκες και στις επιθυμίες των εμπλεκόμενων. Δεν υπάρχει συγκεκριμένη διαδικασία αλλά αντιθέτως είναι πάρα πολύ ευέλικτη
- Η εμπιστευτικότητα της διαδικασίας ευνοεί τις επιχειρήσεις καθώς κατά την διάρκεια της διαδικασίας αποκαλύπτονται πολλές πληροφορίες για την εταιρία, οι οποίες οι επιχειρήσεις θέλουν να παραμείνουν μυστικό (για παράδειγμα τα οικονομικά).
- Επικοινωνία και διάλογος είναι ένα πολύ σημαντικό πλεονέκτημα της διαδικασίας της ADR για μια εταιρία καθώς επιθυμεί να κρατήσει φιλική και επαγγελματική σχέση για μελλοντική συνεργασία.
- Η ταχύτητα της διαδικασίας είναι επίσης πάρα πολύ σημαντική για τις επιχειρήσεις καθώς μετά την επίλυση της διαμάχης, μπορούν να χρησιμοποιήσουν την επιχειρηματική τους δράση. Τελειώνοντας η εξοικονόμηση του κόστους είναι το ίδιο σημαντική επίσης.

2.14 Επίλογος του Κεφαλαίου

Αυτές οι θετικές και αρνητικές πλευρές των δυο κύριων μεθόδων της ADR, της διαμεσολάβησης και της διαιτησίας καθώς επίσης η ανάλυση της ODR αναφέρθηκαν σε αυτό το κεφάλαιο. Οι επιχειρήσεις όλο και περισσότερο περιλαμβάνουν ρήτρες της ADR σε τυπική

[124] Mnookin, R. H. (1993). "Why negotiation fail: An exploration of barriers to the RESOLUTION OF CONFLICT

[125] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών

επιχείρηση προς επιχειρηματικές υποθέσεις και συμβόλαια καταναλωτών.[126]

[126] N. D. (2006). "Appreciating Mediation's Global Role in Promoting Good"

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:Η ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ Η ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

Σήμερα, τα κράτη με τη βοήθεια της ADR έχουν αρχίσει να συνειδητοποιούν ότι θα είναι ικανά να επιτύχουν ένα ειρηνικό μονοπάτι χωρίς συγκρούσεις μόνο από το να δουλεύουν μαζί. Έχει γίνει ευρέως διαδεδομένο ότι η διαιτησία εξάγει μια έκκληση στα εθνικά δικαστήρια για την επίλυση συγκρούσεων ανάμεσα στα μέλη μιας διεθνής συναλλαγής. Η χρήση της διεθνής εμπορικής διαιτησίας έχει αυξηθεί σημαντικά καθώς παρουσιάζει πολλά θετικά χαρακτηριστικά. Στην διεθνή εμπορική διαιτησία, τα μέλη προέρχονται από διαφορετικά νομικά συστήματα αλλά ωστόσο έχουν την δυνατότητα να επιλέξουν την διαδικασία, στην οποία ο νόμος θα εφαρμοστεί και το άτομο το οποίο θα επιλεγεί για την διαιτησία, έτσι τα πάντα είναι κοινώς αποδεκτά.[127]

Αυτά τα προνόμια που αναφέρθηκαν παραπάνω και πολλά άλλα ήταν υποθετικά μέχρι που το νομικό πλαίσιο της διαιτησίας εξασφαλίστηκε διεθνώς, από τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης, το Πρωτόκολλο της Γένοβα και της Uncitral.[128]

Τα αποτελέσματα της διαιτησίας δεν είναι συνήθως τελεσίδικα. Αλλά σε κάποιες χώρες το δικαστήριο ίσως ακυρώσει μία απόφαση της σε περίπτωση απάτης ή νομικό ελάττωμα**.** Φυσικά η πλειοψηφία των αποτελεσμάτων της διαιτησίας υπακούν εθελοντικά δεν απαιτούν δικαστική εκτέλεση.[129]

Αλλά η Σύμβαση της Νέας Υόρκης του 1958 είναι ο ακρογωνιαίος λίθος για την δημιουργία της διεθνούς διαιτησίας. Φυσικά, με την Σύμβαση της Νέας Υόρκης η διαιτησία είναι εφαρμόσιμη μόνο ανάμεσα σε χώρες οι οποίες υπέγραψαν την Σύμβαση. Η Συμφωνία στην Αναγνώριση και Εφαρμογή των Ξένων Αποφάσεων της Διαιτησίας είναι μια προσπάθεια να προωθήσουν την συνεργασία ανάμεσα στα κράτη. Η Σύμβαση είναι απλή, σύντομη και περιεκτική. Προφανώς, τα κράτη πιστεύουν ότι η διαιτησία είναι πιο αποτελεσματικός θεσμός για να αποφευχθούν οι δικαστικές διαδικασίες. Η επιτυχία της Σύμβασης της Νέας Υόρκης αποδείχτηκε από την καθολική αποδοχή και από τα 146 μέλη. Η Σύμβαση τέθηκε σε ισχύ στις 7 Ιουνίου του 1959. Ο ρόλος της διαιτησίας είναι η υιοθέτηση των αποφάσεων χωρίς την παρέμβαση του δικαστηρίου. Η ραγδαία ανάπτυξη των πληροφοριών και της έκρηξης της

[127] Rosenberg, S. and H. Folberg. 1994. "ADR: An Empirical Analysis,"
[128] Ιωάννης Χαμηλοθώρης, Εναλλακτικοί Τρόποι Επίλυσης των Ιδιωτικών Διαφορών, Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000.
[129] Julian G., The rule of law, adjudication and hard cases:

γνώσης και της τεχνολογίας είχαν δημιουργήσει το πλαίσιο για την δημιουργία διεθνών συμφωνιών και συγκεκριμένα για τη διαιτησία, καθώς οι διαφορές είχαν γίνει παγκόσμιες από τη φύση τους και δεν μπορούσαν να αντιμετωπιστούν από τα τοπικά δικαστήρια.[130]

Το κύριο πλεονέκτημα της διεθνούς διαιτησίας είναι ότι η εκτελεστικότητα μιας διεθνούς απόφασης της είναι εφαρμόσιμη σε ένα μεγάλο ποσοστό του κόσμου .[131]

Σ' αυτό το κεφάλαιο θα αναφερθούν προβλήματα της αναγνώρισης και εφαρμογής των αποτελεσμάτων της διαιτησίας κάτω από το διεθνή νόμο. (Πρωτόκολλο της Γένοβα, Σύμβαση της Νέας Υόρκης, Ευρωπαϊκή Σύμβαση στη Διεθνή Διαιτησία). Αναγνωρίζοντας την αυξανόμενη σημασία της διεθνούς διαιτησίας ως ένα μέσο επίλυσης διεθνών εμπορικών διαφορών, η αλληλουχία σύμβασης σχεδιασμένη να προωθήσει και να διευκολύνει τη χρήση των διαιτητικών αποφάσεων (arbitration awards).[132]

Σε αυτό το σημείο είναι χρήσιμο να αναφερθούν τα πιο σημαντικά νομοθετικά συμβόλαια για την αναγνώριση και την εφαρμογή των αποφάσεων της διαιτησίας.[133]

3.1 Το Πρωτόκολλο και η Σύμβαση της Γένοβα

Η Σύμβαση στην Αναγνώριση και Επιβολή των Ξένων Αποφάσεων της Διαιτησίας (ή Σύμβαση), ήταν η πρώτη σημαντική Σύμβαση πάνω στη διαιτησία το 1923 η οποία βασίστηκε στη πρωτοβουλία του I.C.C. και κάτω από την υποστήριξη της Κοινωνίας των Εθνών, η οποία αναζητά να παρέχει κοινά νομοθετικά πρότυπα για την αναγνώριση των συμφωνιών της διαιτησίας και δικαστική αναγνώριση και εφαρμογή των ξένων και μη εγχώριων αποφάσεων της διαιτησίας.[134]

Μη εγχώρια απόφαση της διαιτησίας μπορεί να είναι μια απόφαση της η οποία απλά έχει ένα ξένο στοιχείο στην διαδικασία και όχι απαραίτητα εκείνα τα οποία έχουν γίνει σε άλλο κράτος.[135]

Ο βασικός στόχος του Πρωτόκολλου της Γένοβα είναι αρχικά να διασφαλίσει την διαιτησία.[136]

---

[130] Julian Gruin, The rule of law, adjudication and hard cases:
[131] Ιωάννης Χαμηλοθώρης, Εναλλακτικοί Τρόποι Επίλυσης των Ιδιωτικών Διαφορών, Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000.
[132] Rosenberg, S. and H. Folberg. 1994. "ADR: An Empirical Analysis,"
[133] Ιωάννης Χαμηλοθώρης, Εναλλακτικοί Τρόποι Επίλυσης των Ιδιωτικών Διαφορών, Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000.
[134] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών
[135] Combe, G.W. Jr., "Anatomy of a Business Dispute: Successful ADR Analysis by the Office of the General Counsel,"Arbitration Journal, September 1990, Vol. 45(3), pp. 3-14.

Οι συμφωνίες εφαρμόστηκαν διεθνώς, έτσι όπου τα εμπλεκόμενα μέλη τα οποία επέλεξαν να ασκήσουν την διαιτησία από το να προσφύγουν στα δικαστήρια τις διαμάχες τους κατά την εκλογή τους. Δεύτερον, αναζητά να διασφαλίσει ότι οι αποφάσεις της διαιτησίας θα μπορούν να εφαρμοστούν στη περιοχή του κράτους στο οποίο έγιναν.[137]

Ο κύριος στόχος της Σύμβασης της Γένοβα είναι να επιτρέψει την επιβολή των αποφάσεων της διαιτησίας σε όλα τα συμβαλλόμενα κράτη, από το να είναι απλά στο κράτος στο οποίο έγιναν.[138]

Επιπλέον, ένας ακόμα βασικός στόχος της Σύμβασης είναι να επιβάλει κοινές διαδικασίες για όλα, κάτι το οποίο είναι ακόμα ανέφικτο, λόγω της πολυπολιτισμικότητας των μελών, καθώς τα καινούργια μέλη χαρακτηρίζονται από την έλλειψη εμπειρίας και εμπιστοσύνης στο θεσμό της διαιτησίας.[139]

Συνοψίζοντας, το Πρωτόκολλο της Γένοβα σχετίζεται με την αναγνωρισιμότητα και εκτελεστότητα των αποτελεσμάτων της διαιτησίας, στα οποία οι εμπλεκόμενοι υπόκεινται στην δικαιοδοσία των άλλων Πολιτειών, με στόχο να κάνουν αυτές τις αποφάσεις εφαρμόσιμες σε όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη. Το εγχείρημα των συμβάσεων της Γένοβα ακολουθήθηκε από ένα μεγάλο αριθμό προβλημάτων όπως η μείωση του πεδίου εφαρμογής τους, υπό τη Σύμβαση της Γένοβα του 1927 το μέλος το οποίο αναζητά εφαρμογή πρέπει να βελτιώσει την συνθήκη εκείνη που είναι απαραίτητη για την εφαρμογή.[140]

3.2 Η Σύμβαση της Νέας Υόρκης του 1958

Η I.C.C. το 1953 προώθησε μια νέα συνθήκη για να ελέγχει τη διεθνή εμπορική διαιτησία, όπου αυτή η πρόταση πάρθηκε από το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών η οποία υιοθετήθηκε το 1958 στη Σύμβαση της Νέας Υόρκης.[141]

Για αυτό το λόγο η Σύμβαση της Νέας Υόρκης του 1958 καλύπτει μόνο την αναγνώριση και την επιβολή των ξένων και μη εγχώριων αποφάσεων της διαιτησίας**.** Σαν ξένη απόφαση θεωρείται κάθε απόφαση η οποία δημιουργήθηκε σε μια Πολιτεία εκτός από εκείνη την Πολιτεία της αναγνώρισης και εφαρμογής της, ενώ μη εγχώριο είναι το αποτέλεσμα υπό το

---

[136] Ιωάννης Χαμηλοθώρης, Εναλλακτικοί Τρόποι Επίλυσης των Ιδιωτικών Διαφορών, Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000.
[137] N. D. (2006). "Appreciating Mediation's Global Role in Promoting Good"
[138] Julian G., The rule of law, adjudication and hard cases:
[139] Combe, G. W. Jr., "Anatomy of a Business Dispute: Successful ADR Analysis by the Office of the General Counsel,"Arbitration Journal, September 1990, Vol. 45(3), pp. 3-14.
[140] Cohen, J. (1999). "Advising clients to apologize." Southern California Law
[141] N. D. (2006). "Appreciating Mediation's Global Role in Promoting Good"

νόμο διαιτησίας μιας άλλης Πολιτείας που εμπεριέχει ένα ξένο στοιχείο και ένα εθνικό αποτέλεσμα.[142]

Αναγνωρίζοντας την αυξημένη σημασία της διεθνούς διαιτησίας ως ένα μέσο για την επίλυση διεθνών εμπορικών διαμαχών, η Σύμβαση για την Αναγνώριση και Εφαρμογή των Ξένων Αποφάσεων της Διαιτησίας, αναζητά να παρέχει κοινά νομοθετικά μοντέλα για την αναγνώριση των συμφωνιών διαιτησίας και δικαστική αναγνώριση και εφαρμογή των ξένων και μη εγχώριων αποφάσεων της διαιτησίας. Η ιστορία της Σύμβασης της Νέας Υόρκης του 1958 έχει αρχαίες ρίζες. Το Πρωτόκολλο της Γένοβα του 1923 και η Σύμβαση της Γένοβα του 1927 στην Εκτέλεση των Ξένων Αποφάσεων της Διαιτησίας προσπάθησε να εγκαταστήσει ξένη διαιτησία αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Το 1953 υπήρξε μια μεγάλη ανάγκη για διεθνή διαιτησία, εφόσον η εφαρμογή των ξένων αποτελεσμάτων της διαιτησίας διέπεται από το εσωτερικό δίκαιο της χώρας. Επιπρόσθετα δεν υπήρχε καμία εγγύηση ότι τα εθνικά δικαστήρια θα εφάρμοζαν τα αποτελέσματα ή ότι αυτά τα αποτελέσματα της διαιτησίας θα αντιμετωπίζονταν σαν τα εγχώρια.[143]

Μέχρι το τέλος του 1958, τα Συμβαλλόμενα Κράτη ήταν μόνο 25 και τώρα ο αριθμός έχει αυξηθεί στους 146. Ο κύριος σκοπός της Σύμβασης ήταν να συμπεριλάβει τους κανόνες της διεθνούς διαιτησίας στις διεθνείς συμβάσεις και να προωθήσει την αναγνώριση και την εφαρμογή των αποφάσεων της διαιτησίας.[144]

Ως αποτέλεσμα η Σύμβαση της Νέας Υόρκης έδωσε το δικαίωμα για τις αποφάσεις να εφαρμόζονται σε μια άλλη χώρα από εκείνη της επιβολής, εκτός αν η απόφαση θεωρηθεί εγχώρια.[145]

Η Σύμβαση της Νέας Υόρκης του 1958 εξυπηρετεί το διεθνές εμπόριο και άλλαξε πολλά στοιχεία της διεθνούς διαιτησίας τα οποία υπήρχαν μέχρι τότε .[146]

"Η σημαντικότερη μεταρρύθμιση που έκανε η Σύμβαση της Νέας Υόρκης του 1958, είναι η κατάργηση της διπλής εκτελεστότητας, μια στην χώρα που βγήκε η απόφαση και μια στην χώρα εφαρμογής της. Τώρα η Σύμβαση απαιτεί μόνο μια εκτελεστότητα, στην χώρα όπου η εφαρμογή της απόφασης της διαιτησίας αναζητιέται". Επιπλέον ακόμα μια τεράστια

[142] Β. Σκορδάκη, Η διαμεσολάβηση μέσα από το Νόμο 3898/2010 (Νομοθεσία – Κατ' άρθρο σχολιασμός) & Μια Μέρα Διαμεσολάβησης, Αθήνα 2012.
[143] A. Feasley, ADR Center Flavia Orecchini, ADR Center
[144] Cohen, J. (1999). "Advising clients to apologize." Southern California Law
[145] Combe, G.W. Jr., "Anatomy of a Business Dispute: Successful ADR Analysis by the Office of the General Counsel,"Arbitration Journal, September 1990, Vol. 45(3), pp. 3-14.
[146] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών

μεταρρύθμιση της Σύμβασης της Νέας Υόρκης του 1958 είναι να περιορίσει το έδαφος για αρνούμενους της αναγνώρισης και της εφαρμογής μίας απόφασης.[147]

Ο πρώτος σκοπός της Σύμβασης της Νέας Υόρκης ήταν να συμπεριληφθεί, να αναγνωρισθεί και να επιβληθεί σε όλες τις χώρες οι οποίες είχαν υπογράψει τη Σύμβαση των αποφάσεων της διαιτησίας που έγινε υπό την δικαιοδοσία μιας άλλης Πολιτείας.[148]

Ο δεύτερος στόχος της Σύμβασης της Νέας Υόρκης του 1958 ήταν να απαιτήσει από τα δικαστήρια των μερών πλήρη εφαρμογή των συμφωνιών της διαιτησίας με το να απαιτούνται από τα δικαστήρια να αρνηθούν στους εμπλεκόμενους να έχουν πρόσβαση στο δικαστήριο παραβιάζοντας την συμφωνία τους αναφέροντας το γεγονός σε ένα δικαστήριο διαιτησίας.[149]

Ουσιαστικά δύο ενέργειες παρέχονται από τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης. Η πρώτη είναι η αναγνώριση και η επιβολή των ξένων αποφάσεων. Σύμφωνα με το πρώτο άρθρο της Σύμβασης, τα Συμβαλλόμενα Κράτη έχουν μια υποχρέωση να αναγνωρίσουν αυτές τις αποφάσεις σαν δεσμευτικές. Η δεύτερη δράση που παρέχεται από τη Σύμβαση είναι η παραπομπή από το δικαστήριο στην διαιτησία.[150]

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω ένα τεράστιο μειονέκτημα της Σύμβασης είναι η προφανής έλλειψη μιας αποτελεσματικής διαδικασίας επιβολής. Πρόσφατα, πράγματι η διεθνής εμπορική διαιτησία ήρθε αντιμέτωπη με δύο σημαντικές δυσκολίες. Η πρώτη είναι η παγκοσμιοποίηση η οποία έχει δημιουργήσει έναν αυξανόμενο αριθμό από συμμετέχοντες στο διεθνές εμπόριο με όλες τις διαφορές και τα δικαστικά φαινόμενα που αυτή εμπεριέχει.[151]

Συνοψίζοντας, η Σύμβαση της Νέας Υόρκης του 1958 είναι ο θεμέλιος λίθος στον οποίο ολόκληρο το οικοδόμημα της διεθνούς εμπορικής διαιτησίας δημιουργήθηκε. Στο παρελθόν πριν από τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης, ο νόμος της διαιτησίας διέφερε σημαντικά από πολιτεία σε πολιτεία. Αυτό ήταν ένα σοβαρό εμπόδιο στην ανάπτυξη της διεθνούς εμπορικής διαιτησίας. Σήμερα η Σύμβαση της Νέας Υόρκης του 1958 συνεχίζει να επηρεάζει την διεθνή διαιτησία, όπως αποδεικνύεται από το σημαντικό ποσοστό των κρατών μελών. Δεν έχουν υπάρξει τροποποιήσεις μέχρι σήμερα καθώς υπάρχει αμφιβολία από τα μέλη της όσον αφορά τα αποτελέσματα και ότι ίσως δεν θα έχει της συνολικής αποδοχής την οποία έχει τώρα. Ουσιαστικά, η Σύμβαση είναι μια γενική συμφωνία στην οποία το συμβόλαιο επιδιώκει να

[147]Β. Σκορδάκη, Η διαμεσολάβηση μέσα από το Νόμο 3898/2010 (Νομοθεσία – Κατ' άρθρο σχολιασμός) & Μια Μέρα Διαμεσολάβησης, Αθήνα 2012.
[148] A. Feasley, ADR Center Flavia Orecchini, ADR Center
[149]Who Needs ADR? V. Bondy, Senior Researcher, PL
[150] Who Needs ADR? V. Bondy, Senior Researcher, PL
[151] A. Feasley, ADR Center Flavia Orecchini, ADR Center

καλύψει μόνο την διαδικασία επίλυσης της διαμάχης ως μια εναλλακτική αλλά η απόφαση θα έχει την ίδια νομική δύναμη όπως οι αποφάσεις του δικαστηρίου. Σε αυτό το σημείο αξίζει να σημειωθεί, για να γίνει κατανοητό πως η Σύμβαση της Νέας Υόρκης είναι αποδεκτή στον κόσμο, ότι τα Συμβαλλόμενα Κράτη είναι 146. Όπως είναι προφανές η Σύμβαση της Νέας Υόρκης συνιστά μια από τις πιο επιτυχημένες συνθήκες στον τομέα του εμπορικού νόμου και έχει χρησιμοποιηθεί σαν ένα μοντέλο για πολλά επακόλουθα νομοθετικά κείμενα.[152]

Εξαιτίας της σημαντικής θέσης της Σύμβασης της Νέας Υόρκης του 1958, τα Συμβαλλόμενα Κράτη θα πρέπει να προσπαθήσουν να δημιουργήσουν ένα παγκόσμιο πεδίο της εφαρμογής και της βελτίωσης της σύμβασης.[153]

3.3 Η Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (UNCITRAL)

Τον Απρίλιο του 1976 η Επιτροπή Ηνωμένων Εθνών υιοθέτησε στο Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο την (UNCITRAL), κανόνες διαιτησίας οι οποίοι σχεδιάστηκαν ειδικά για την συγκεκριμένη χρήση του εθιμικού δικαίου ή την αστική νομοθεσία των διαφορών της διαιτησίας. Είναι ο σημαντικότερος φορέας όσον αφορά τη διεθνή εμπορική διαιτησία. Ο στόχος της Uncitral ήταν η ανανέωση των κανόνων του εμπορίου και η εναρμόνιση των κανόνων στο παγκόσμιο εμπόριο. Αυτός ο στόχος επιτεύχθηκε από την μεταρρύθμιση των τεχνικών νόμων μέσω των σεμιναρίων, μέσω της διάδοσης των πληροφοριών και άλλα.[154]

Το μοντέλο της Uncitral έχει οχτώ κεφάλαια. Το πρώτο εμπεριέχει γενικές πληροφορίες και προϋποθέσεις. Το δεύτερο κεφάλαιο περιέχει την συμφωνία της διαιτησίας. Το τρίτο κεφάλαιο εξηγεί τη σύνθεση του δικαστηρίου διαιτησίας. Το τέταρτο τμήμα περιέχει αρμοδιότητα του δικαστηρίου διαιτησίας. Το πέμπτο κεφάλαιο περιγράφει την διαδικασία της διαιτησίας και το κεφάλαιο 6 αναφέρεται στη διαιτησία. Στο έβδομο κεφάλαιο διατυπώνεται μια πηγή ενάντια στις αποφάσεις της διαιτησίας και στο τελευταίο κεφάλαιο διατυπώνεται η αναγνώριση και η εφαρμογή των αποφάσεων της διαιτησίας. Τελειώνοντας, η Uncitral αποτελεί ένα πολύ σημαντικό έγγραφο για την διεθνή διαιτησία.[155]

---

[152] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών

[153] Brooker, P. "The 'Juridification' of Alternative Dispute Resolution." Anglo-American Law Review 28:(1)1-36 (1999)

[154] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών

[155] Brooker, P. "The 'Juridification' of Alternative Dispute Resolution." Anglo-American Law Review 28:(1)1-36

Εν κατακλείδι αυτός ο φορέας προσπαθεί να προωθήσει την χρήση της διεθνούς εμπορικής διαιτησίας για να μειώσει την έλξη των δικαστηρίων και για να επιτρέψει στους εμπλεκόμενους να διαλέξουν μια μέθοδο που προτιμούν για να επιλύσουν την διαφορά τους. Επιπλέον στοχεύει να θεσπίσει διατάξεις για την αναγνώριση και την εφαρμογή των αποφάσεων της διαιτησίας.[156]

Η Ελλάδα χρησιμοποιεί για την εμπορική διεθνή διαιτησία το Νόμο 2735/1999, ο οποίος επικυρώθηκε από το Μοντέλο του Νόμου της UNCITRAL της Εμπορικής Διεθνής Διαιτησίας.[157]

3.4 Επίλογος του Κεφαλαίου

Σε αυτό το κεφάλαιο είναι προφανές ότι η επιρροή της UNCITRAL και της Σύμβασης της Νέας Υόρκης είναι πολύ σημαντική για την αναγνώριση και την εφαρμογή των αποφάσεων της διαιτησίας και για την προώθηση της διεθνούς διαιτησίας.[158]

(1999)

[156] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.

[157] Cohen, J. (1999). "Advising clients to apologize." Southern California Law

[158] F. Orecchini, ADR Center, «Friendly Guide to Selecting an ADR Procedure», Negotiation Journal

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η διαμεσολάβηση εφαρμόζεται διεθνώς πολλά χρόνια. Για αυτό το λόγο το 2010 ξεκίνησε η προώθηση της στην Ελλάδα με την θέσπιση του Νόμου 3898/2010 (ΦΕΚ Α '211 / 16.12.2010), ο οποίος ρυθμίζει την διαμεσολάβηση σε αστικά και εμπορικά θέματα. Σύμφωνα με αυτό το νόμο, υποθέσεις του ιδιωτικού δικαίου θα μπορούν να ωφεληθούν από τη διαμεσολάβηση, μόνο εάν οι εμπλεκόμενοι μπορούν να δημοσιεύσουν το λόγο της σύγκρουσης. Η διαμεσολάβηση αναλαμβάνεται από εξουσιοδοτημένο Διαμεσολαβητή, πριν ή κατά την διάρκεια των αγωγών.[159]

Σε αυτό το κεφάλαιο η διαδικασία της διαμεσολάβησης στην Ελλάδα, ο Νόμος 3898/2010 ο οποίος καθιέρωσε την διαμεσολάβηση στην Ελλάδα, η Οδηγία 2008/52/ΕC του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου στις 21 Μαΐου 2008 σε συγκεκριμένες πλευρές της διαμεσολάβησης σε αστικά και εμπορικά θέματα και επίσης οργανισμούς που προωθούν την διαμεσολάβηση στην Ελλάδα θα αναλυθούν.[160]

Η ανάλυση του νομοθετικού πλαισίου της Διαμεσολάβησης στην Ελλάδα:[161]

4.1 Οδηγία 2008/52/Ε.Κ.

Η Οδηγία εφαρμόζεται σε διασυνοριακές διαφορές σε αστικά και εμπορικά θέματα, εξαιρουμένη η φορολογία, τελωνειακά ή διοικητικά θέματα, επίσης Κρατική ευθύνη για πράξεις ή παραλείψεις στην άσκηση της κρατικής εξουσίας.[162]

Στο Άρθρο Δύο εξηγούνται ποιά είδη διαφορών θεωρούνται ως Διασυνοριακά. Το Άρθρο Πέντε αναζητά να προωθήσει τη διαμεσολάβηση μέσω των δικαστηρίων. Διακηρύσσει ότι τα δικαστήρια μπορεί να πρότειναν την χρήση της διαμεσολάβησης σε υποθέσεις η οποία είναι κατάλληλη για αυτές.[163]

---

[159] Brooker, P. "The 'Juridification' of Alternative Dispute Resolution." Anglo-American Law Review 28:(1)1-36 (1999)

[160] Cohen, J. (1999). "Advising clients to apologize." Southern California Law

[161] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών

[162] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.

[163] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών

Το Άρθρο 6 διέπει την εφαρμοστικότητα των συμφωνιών που απορρέουν από τη διαμεσολάβηση. Η Οδηγία εξασφαλίζει ότι όλα τα Κράτη Μέλη θα ιδρύσουν μια διαδικασία από την οποία θα είναι δυνατό, πάνω σε αίτημα των εμπλεκόμενων, η συμφωνία να είναι προς επιβεβαίωση από ένα δικαστήριο ή άλλη ετυμηγορία**.** Στην πραγματικότητα αυτό είναι πολύ σημαντικό για την προώθηση της διαμεσολάβησης σε διασυνοριακές διαμάχες επειδή θα υπάρχει ασφάλεια και μια κοινή γραμμή πλεύσης στην αναγνώριση και εφαρμογή των αποφάσεων.[164]

Το Άρθρο 7 εγγυάται την εμπιστευτικότητα της διαδικασίας της διαμεσολάβησης. Ειδικότερα ούτε ο διαμεσολαβητής ούτε κάποιος άλλος συμμετέχων της διαμεσολάβησης δεν απαιτείται να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία της διαμεσολάβησης σε μια δικαστική διαδικασία, εκτός από εξαιρετικές περιστάσεις.[165]

Το Άρθρο 8 επίσης προωθεί την περαιτέρω εφαρμογή της διαιτησίας καθώς παρέχει την αναστολή των αγωγών φτάνοντας μέχρι το τέλος της διαμεσολάβησης**.** Για αυτό η χρήση της διαμεσολάβησης δεν αποκλείει την προσφυγή στο δικαστήριο αργότερα.

Συνοπτικά, ένας από τους κύριους στόχους της Οδηγίας είναι οι συμφωνίες που πάρθηκαν με την διαμεσολάβηση να αναγνωρίζονται και να επιβάλλονται σε ένα Κράτος Μέλος, παρά το γεγονός ότι λήφθησαν σε ένα άλλο Κράτος Μέλος σαν να ήταν δικαστικές αποφάσεις.[166]

4.2 Ο Νόμος 3893/2010 του Υπουργείου Δικαιοσύνης στις Αστικές και Εμπορικές Διαμάχες

Αυτός ο νόμος είναι η εφαρμογή της Οδηγίας 2008/52/Ε.Κ στην Ελλάδα, σύμφωνα με τον οποίο παρουσιάστηκε η ιδέα της διαμεσολάβησης στην Ελλάδα. Ο νόμος αυτός σύμφωνα με την άποψη πολλών συγγραφέων έχει πολλές ελλείψεις και αβεβαιότητες, οι οποίες παρ' όλα αυτά, μπορούν να δικαιολογηθούν από το γεγονός ότι αυτή είναι η πρώτη νομοθετική προσπάθεια σε αυτό το σύστημα.[167]

Ο νόμος εμπεριέχει πολλές περίπλοκες διατάξεις οι οποίες δεν είναι εύκολο να κατανοηθούν, κάτι που δεν είναι ευνοϊκό για την προώθηση της διαμεσολάβησης στην Ελλάδα

[164] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.
[165] F. Orecchini, ADR Center, «Friendly Guide to Selecting an ADR Procedure», Negotiation Journal
[166] Jaffe, Sanford M. and Stamato, Linda. 1997. "No Short Cuts to Justice," Alternatives, vol. 15, p. 67.
[167] Cohen, J. (1999). "Advising clients to apologize." Southern California Law

καθώς δημιουργεί δυσκολίες. Για παράδειγμα αναφέρεται ότι η βασική προϋπόθεση για έναν δικηγόρο να γίνει διαμεσολαβητής είναι να ακολουθήσει συγκεκριμένη εκπαίδευση και να περάσει τις εξετάσεις πιστοποίησης. Γι' αυτό το λόγο είναι λογικό ότι στην Ελλάδα υπάρχουν αρκετοί ενδιάμεσοι φορείς.[168]

Το πρώτο άρθρο διατυπώνει ότι ο σκοπός της Οδηγίας δεν είναι μόνο να διευκολύνει την πρόσβαση σε εναλλακτικό τρόπο επίλυσης διαφορών αλλά επίσης να δημιουργήσει ένα γόνιμο έδαφος για τις ισορροπημένες σχέσεις ανάμεσα στην διαμεσολάβηση και στις δικαστικές διαδικασίες.[169]

Το άρθρο 2 θέτει τα είδη των υποθέσεων που μπορεί να συμπεριληφθούν στην διαδικασία της διαμεσολάβησης. Αυτές είναι οι υποθέσεις ιδιωτικού δικαίου, μόνο εάν οι εμπλεκόμενοι έχουν την δυνατότητα να αναφέρουν το λόγο της διαμάχης. Σε αυτό το άρθρο θα πρέπει να δοθεί προσοχή στο ότι ένας βασικός όρος για την προσφυγή στη διαμεσολάβηση είναι η συμφωνία να είναι σε γραπτή μορφή. Η διαμεσολάβηση είναι μια εθελοντική διαδικασία, γι' αυτό το λόγο η συμφωνία μεταξύ των μελών είναι μια απαραίτητη προϋπόθεση.[170]

Το άρθρο 3 διατυπώνει ότι η διαμεσολάβηση είναι πιθανό να εφαρμοστεί πριν ή κατά την διάρκεια των δικαστικών διαδικασιών ή εάν έχει διαταχθεί από ένα δικαστήριο ή εάν απαιτείται από κάποιο νόμο. Για όσο διαρκεί η διαμεσολάβηση η διαδικασία στο δικαστήριο ανακόπτεται. Από την διαμεσολάβηση οι εμπλεκόμενοι μπορούν να αποσυρθούν οποιαδήποτε στιγμή πριν υπογραφεί η συμφωνία, χωρίς καμία δέσμευση.[171]

Το άρθρο 4 αναγνωρίζει ως διαμεσολαβητή, ένα ενδιάμεσο τρίτο πρόσωπο, οποίος πρέπει να αναλάβει την διαμεσολάβηση με ένα αποτελεσματικό και αντικειμενικό τρόπο. Πρόσφατα, η εισαγωγή του Νόμου 4254/2014 δηλώνει ότι ο διαμεσολαβητής μπορεί τώρα να γίνει οποιοσδήποτε, όποιος έχει ένα πανεπιστημιακό πτυχίο (όχι απαραιτήτως ένας δικηγόρος), μετά που θα έχει πιστοποιηθεί και λάβει την απαραίτητη εκπαίδευση.[172]

Τα Άρθρα 5,6 και 7 καθορίζουν τις διαδικασίες για την εκπαίδευση και την πιστοποίηση των διαμεσολαβητών και είναι αναλυτικά στους παρόχους εκπαίδευσης και οργανισμούς

---

[168] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.

[169] Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009

[170] Brooker, P. "The 'Juridification' of Alternative Dispute Resolution." Anglo-American Law Review 28:(1)1-36 (1999)

[171] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών

[172] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών

πιστοποίησης. Οι οργανισμοί πιστοποίησης είναι μη επικερδείς εταιρίες, οι οποίες αποτελούνται από ένα Σύλλογο Δικηγόρων και μαζί με τουλάχιστον ένα από τα επιμελητήρια της Ελλάδας. Η πιστοποίηση των διαμεσολαβητών γίνεται μετά από μία εξέταση από μία τριμελής επιτροπή Εξέτασης που περιλαμβάνει δύο μέλη της Επιτροπής Πιστοποίησης και έναν του διαμεσολαβητή.[173]

Στο Άρθρο 8 αναλύεται η διαδικασία της διαμεσολάβησης, η οποία θα αναφερθεί εκτενέστερα στο επόμενο μέρος. Το σημαντικότερο σημείο του άρθρου είναι η εχεμύθεια της διαμεσολάβησης και το γεγονός ότι ο διαμεσολαβητής έχει πάντα το δικαίωμα να αρνηθεί την συγκεκριμένη υπόθεση διαμεσολάβησης.[174]

Το Άρθρο 9 αναφέρει λεπτομερώς τις απαραίτητες πληροφορίες οι οποίες θα πρέπει να περιέχονται στην αναφορά της διαμεσολάβησης (όπως είναι το όνομα και το επίθετο του διαμεσολαβητή, ο τόπος και ο χρόνος της διαμεσολάβησης, τα ονόματα και τα επίθετα αυτών που θα λάβουν μέρος στην διαδικασία, η συμφωνία για διαμεσολάβηση που διεξάγει την διαδικασία, η κατάληξη σε συμφωνία από τους εμπλεκόμενους κατά την διάρκεια της διαμεσολάβησης ή η αποτυχία της διαμεσολάβησης και η αιτία της διαμάχης). Στο τέλος της διαδικασίας οι εμπλεκόμενοι πρέπει να υπογράψουν την αναφορά της Συμφωνίας η οποία τότε κατατίθεται στη γραμματεία του Πρωτοδικείου στο μέρος της διαμεσολάβησης και θα εφαρμοστεί εάν οι εμπλεκόμενοι το ζητήσουν.[175]

Σύμφωνα με το Άρθρο 11 η διαμεσολάβηση διακόπτει όλες τις χρονικές περιόδους στις οποίες μπορεί να εγερθεί μια αγωγή. Αυτές οι προθεσμίες μετριούνται μετά την λήξη της διαμεσολάβησης, είτε έχει επιτυχημένο αποτέλεσμα είτε όχι.[176]

Το Άρθρο 12 δηλώνει ότι ο διαμεσολαβητής πληρώνεται με ωριαία αποδοχή για το μέγιστο 24 ωρών. Υπάρχει η πιθανότητα οι εμπλεκόμενοι να έχουν συμφωνήσει κάτι διαφορετικό όσον αφορά την αμοιβή του διαμεσολαβητή.[177]

Τελευταίο αλλά εξίσου σημαντικό το Άρθρο 13 αναζητά να προωθήσει την διαμεσολάβηση διαδίδοντας πληροφορίες για την διαδικασία. Αυτό το άρθρο είναι σκόπιμο για

[173] F. Orecchini, ADR Center, «Friendly Guide to Selecting an ADR Procedure», Negotiation Journal
[174] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.
[175] Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009
[176] Cohen, J. (1999). "Advising clients to apologize." Southern California Law
[177] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.

την χρήση από δικηγόρους, οι οποίοι επιθυμούν να ενημερώσουν του πελάτες τους σχετικά με το θεσμό της διαμεσολάβησης.[178]

4.3 Επίλογος του Κεφαλαίου

Αυτό το κεφάλαιο ξεκαθαρίζει ότι ο Νόμος 3898/2010 και η Οδηγία 2008/52/ ΕC εγκατέστησαν το θεσμό της διαμεσολάβησης στην Ελλάδα αλλά καθώς ο νόμος είναι καινούργιος, οι ασάφειες είναι λογικές.[179]

[178] Menkel-Meadow, C. (1985). "For and Against Settlement: Uses and Abuses of the MANDATORY SETTLEMENT CONFERENCE

[179] Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ADR ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

5.1 Εισαγωγή του Κεφαλαίου 5

Σε αυτό το κεφάλαιο, θα επικεντρωθούμε μόνο στο θεσμό της διαμεσολάβησης και πώς εφαρμόζεται στην Ελλάδα. Η Ελλάδα είναι μια από τις πρώτες χώρες στην Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία σύστησε το θεσμό της διαμεσολάβησης στο διασυνοριακές διαφορές και στις εσωτερικές διαμεσολαβητικές διαδικασίες. Με την θέσπιση του νόμου " Διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις" στις 9/12/2010, ενσωματώθηκε στον Ελληνικό Νόμο η Οδηγία 2008/52 / ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου στις 21 Μαΐου 2008 σε συγκεκριμένες πλευρές της διαμεσολάβησης σε αστικά και εμπορικά θέματα.[180]

Η διαμεσολάβηση είναι μια πραγματικά μεγάλη αλλαγή στην συμπεριφορά της νομικής κοινωνίας και στην προσέγγιση της. Η διαμεσολάβηση παρέχει μια επιπλέον επιλογή στους πολίτες να διαλέξουν ποιά μέθοδο επίλυσης για την διαμάχη τους ταιριάζει σε αυτούς και τον χαρακτήρα τους περισσότερο.[181]

Το σημαντικότερο πράγμα που η διαμεσολάβηση προσπαθεί να επιτύχει είναι να διατηρήσει τις φιλικές σχέσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων πλευρών, έτσι ώστε η συνεργασία τους να συνεχιστεί για περαιτέρω ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και του εμπορίου γενικά.[182]

5.2 Μορφές Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών στην Ελλάδα (εκτός από τη διαμεσολάβηση του Ν.3898/2010 η οποία αναλύθηκε ανωτέρω)

1) Η δικαστική παρέμβαση του άρθρου 214 Β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Αυτή η διαδικασία αφορά διαμάχες του ιδιωτικού δικαίου. Είναι μια εθελοντική μέθοδος και μπορεί να γίνει είτε πριν υποβάλλουν την αγωγή είτε κατά τη διάρκεια των διαδικασιών. Αλλά ακόμα και εάν η δίκη έχει ξεκινήσει, το δικαστήριο έχει την δύναμη σε κάθε περίπτωση να ωθήσει την δίκη στο να προσφύγουν οι εμπλεκόμενοι στην διαμεσολάβηση.

[180] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.

[181] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών

[182] Menkel-Meadow, C. (1985). "For and Against Settlement: Uses and Abuses of the Mandatory Settlement Conference

Αυτή η διαδικασία εκτελείται από ένα Πρόεδρο του Δικαστηρίου του Πρωτοδικείου, ο οποίος έχει διορισθεί διαμεσολαβητής. Η μέθοδος αυτή περιλαμβάνει κοινές συνεδριάσεις με τους δικηγόρους, τους διαμεσολαβητές και τους εμπλεκόμενους, καθώς επίσης και ιδιωτικές συναντήσεις. Ο διαμεσολαβητής έχει την δύναμη να εκδώσει μια μη δεσμευτική πρόταση στους εμπλεκόμενους για την επίλυση της διαμάχης. Σε αυτό το σημείο είναι χρήσιμο να τονιστεί η βασική αρχή αυτής της μεθόδου, η οποία είναι η εμπιστευτικότητα της διαδικασίας.[183]

Εάν οι εμπλεκόμενες μεριές τελικά φτάσουν σε μια συμφωνία, η Διαμεσολαβητική Αναφορά πρέπει να υπογραφεί από όλους όσους συμμετείχαν και έπειτα θα κατατεθεί στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, ώστε η συμφωνία να είναι εφαρμόσιμη.[184]

Εδώ αξίζει να αναφερθούν συνοπτικά τα κύρια θετικά στοιχεία αυτής της μεθόδου: αρχικά είναι η εθελοντική φύση της, το ελάχιστο κόστος, η εμπιστευτική φύση της, η ευελιξία της διαδικασίας και η εφαρμοστικότητα της συμφωνίας.[185]

Η απόπειρα του θεσμού της εξωδικαστικής επίλυσης διαμάχης δεν έχει φέρει μέχρι σήμερα τα επιθυμητά αποτελέσματα και απλά έχει προσφέρει ένα επιπλέον βάρος στον δικηγόρο χωρίς ουσιαστικά να αποτρέπει τη δίκη.[186]

2) Ο Ελληνικός Διαμεσολαβητής του Καταναλωτή

Ο Διαμεσολαβητής του Καταναλωτή είναι μια αυτόνομη αρχή που ιδρύθηκε από τον Νόμο 2397/2004. είναι ένας εξωδικαστικός θεσμός για την συναινετική επίλυση καταναλωτικών διαμαχών αλλά επίσης λειτουργεί ως ένας συμβουλευτικός θεσμός για την πολιτεία. Στην εποπτεία του είναι οι Επιτροπές Φιλικού Διακανονισμού. Ο Ελληνικός Διαμεσολαβητής του Καταναλωτή προστατεύει και πολίτη-καταναλωτή και τις επιχειρήσεις.[187]

Οι αρχές που υποστηρίζονται από αυτόν είναι η ελευθερία, η νομιμότητα, η αρχή της αντιδικίας, η αποτελεσματικότητα και η δίκαιη αντιμετώπιση των πολιτών. Υποστηρίζει τον

[183] Costantino, Cathy A, "FDIC Uses Spectrum of ADR Options to Resolve Disputes: Finding New Ways to Decrease Costs, Speed Resolutions, and Maximize Recoveries," Federal Bar News & Journal, October 1992, Vol. 39(9), pp. 524-527.
[184] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.
[185] Menkel-Meadow, C. (1985). "For and Against Settlement: Uses and Abuses of the Mandatory Settlement Conference
[186] Menkel-Meadow, C. (1985). "For and Against Settlement: Uses and Abuses of the Mandatory Settlement Conference
[187] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.

διακανονισμό και συμβιβασμό στην διαμάχη μέσα σε ενενήντα ημέρες από το πέρας της καταγγελίας.[188]

Τα απαραίτητα στοιχεία που πρέπει να περιέχονται σε μία αναφορά που απευθύνεται στον Διαμεσολαβητή του Καταναλωτή είναι τα πλήρη στοιχεία της ταυτότητας του ατόμου, ο τόπος, ο χρόνος και η περιγραφή της υπόθεσης.[189]

Κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης οι καταναλωτές αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες στην αποπληρωμή των δανείων και έχουν γίνει ακόμα πιο κατηγορηματικοί σε σχέση με τα δικαιώματα τους. Η ύπαρξη του θεσμού του διαμεσολαβητή, όπως ο Hellenic Consumer Mediator αναγνωρίζεται ως ένα χρήσιμο και αποτελεσματικό εργαλείο. Η εφαρμογή ενός μόνιμου μηχανισμού για να ρυθμίζει μη εξυπηρετούμενα δάνεια και την ίδια στιγμή να επιλύει καταναλωτικές διαμάχες. Ο Hellenic Consumer Mediator δημιουργεί ένα θετικό κλίμα για υγιή εμπορική προώθηση, η οποία είναι πάρα πολύ σημαντική ιδιαίτερα στις μέρες τις οικονομικής κρίσης.[190]

3) Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Καταναλωτών

Από την 01/01/2012 το Ευρωπαϊκό Κέντρο Καταναλωτών είναι υπό δικηγορική επίβλεψη και η οποία στοχεύει σε εξωδικαστικούς διακανονισμούς ανάμεσα στον προμηθευτή και στον καταναλωτή ως αποτέλεσμα μιας συναλλαγής που εκτελέστηκε σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.[191]

Η λειτουργία του Ευρωπαϊκού Κέντρου Καταναλωτών στην Ελλάδα είναι υποχρεωτική υπό το Άρθρο 22 του Νόμου 3844/2010 για να εκτελεί το καθήκον της παροχής γενικών πληροφοριών στους καταναλωτές σχετικά με τους τρόπους αντιμετώπισης στην περίπτωση μίας διαμάχης με παροχές υπηρεσιών.[192]

Ο σκοπός της Οδηγίας είναι να συμβάλλει στην σωστή λειτουργία της διεθνούς αγοράς με το να εξασφαλίζει ότι οι καταναλωτές μπορούν προαιρετικά να υποβάλουν παράπονα εναντίον των εμπόρων με ανεξάρτητους, αντικειμενικούς, διαφανείς, αποτελεσματικούς,

[188] Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009
[189] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών
[190] Menkel-Meadow, C. (1985). "For and Against Settlement: Uses and Abuses of the Mandatory Settlement Conference
[191] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.
[192] Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009

γρήγορους και τίμιους οργανισμούς οι οποίοι προωθούν τον εναλλακτικό τρόπο επίλυσης διαμάχης.[193]

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Καταναλωτών δεν αποτρέπει τα άτομα από το να ασκήσουν το δικαίωμα τους και να προσφύγουν στη δικαιοσύνη. Αυτή η Οδηγία εφαρμόζεται με εξώδικο διακανονισμό των εγχώριων και διασυνοριακών διαμαχών που αφορούν συμβατικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από τις εμπορικές συμβάσεις ανάμεσα σε έναν έμπορο αναγνωρισμένο της Ένωσης και έναν καταναλωτή που κατοικεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση.[194]

Το Άρθρο 8 της Οδηγίας της 21ης Μαΐου 2013 αναφέρει ότι τα Κράτη Μέλη θα εξασφαλίζουν ότι οι φορείς της ADR είναι αποτελεσματικοί στο να προσφέρουν εύκολη πρόσβαση και για τις δύο πλευρές με ηλεκτρονικό απομακρυσμένο τρόπο, η μέθοδος είναι δωρεάν και μπορεί να γίνει χωρίς να προσληφθούν δικηγόροι, η διαδικασία είναι γρήγορη και ειδικότερα μέσα σε ενενήντα μέρες από το πέρας της καταγγελίας.[195]

4) Ο Ελληνικός Διαμεσολαβητής για Επενδυτικές-Τραπεζικές Υπηρεσίες (H.O.B.I.S.)

Ο Ελληνικός Διαμεσολαβητής για Επενδυτικές - Τραπεζικές Υπηρεσίες (H.O.B.I.S.) ιδρύθηκε το 2005, είναι μια μη κερδοσκοπική οργάνωση, η οποία ερευνά τις διαμεσολαβητικές διαφορές που προκύπτουν στο τραπεζικό τομέα και αναζητούν φιλικό διακανονισμό.[196]

Ο HOBIS στοχεύει σε καταναλωτές, επαγγελματίες και μικρές επιχειρήσεις με ετήσια είσπραξη πάνω από 1.000.000.€, εξαιρούνται: η γεωργία, η δασολογία, η αλιεία και εταιρίες μεταφορών). Επίσης ο HOBIS μπορεί να στρέψει τους επενδυτές να ασχολούνται με επενδυτικές επιχειρήσεις, εάν τέτοιες συναλλαγές δεν έχουν σχέση με επαγγελματικές δραστηριότητες.[197]

---

[193] Jaffe, Sanford M. and Stamato, Linda . 1997. "No Short Cuts to Justice," Alternatives, vol. 15, p. 67.
[194] Ν. Κλαμαρής, Η Διαμεσολάβηση, Επιστημονική Μόδα ή Πραγματική Λύση, Δικαιόραμα, τ. 17/2008 (σελ. 8).
[195] K. Edelman, Lester, F. Carr, and James L. Creighton, The MiniTrial, Alternative Dispute Resolution Series, IWR Pamphlet-89-ADR-P-1, U.S. Army Corps of Engineers Institute for Water Resources, Fort Belvoir, VA, 1989.
[196] Menkel-Meadow, C. (1985). "For and Against Settlement: Uses and Abuses of the MANDATORY SETTLEMENT CONFERENCE
[197] K. Edelman, Lester, F. Carr, and James L. Creighton, The MiniTrial, Alternative Dispute Resolution Series, IWR Pamphlet-89-ADR-P-1, U.S. Army Corps of Engineers Institute for Water Resources, Fort Belvoir, VA, 1989.

Ο HOBIS εξετάζει διαφορές που προκύπτουν στον τραπεζικό τομέα και στις υπηρεσίες επενδύσεων που συμμετέχουν ή συνεργάζονται με το θεσμό ο οποίος θεμελιώθηκε στην Ελλάδα.[198]

Οποιοσδήποτε που επιθυμεί έχει το δικαίωμα να υποβάλει μια αναφορά στον Διαμεσολαβητή, η οποία πρέπει να απαντηθεί μέσα σε δέκα ημέρες. Εάν η απάντηση δεν είναι ικανοποιητική, τότε ο προσφεύγων πρέπει να υποβάλει γραπτή αναφορά.[199]

Αρχικά ο HOBIS προτείνει ένα φιλικό διακανονισμό στη διαμάχη αναζητώντας τη συμφιλίωση των δύο πλευρών. Εάν οι εμπλεκόμενοι δεχτούν την πρόταση, η διαδικασία σταματάει.[200]

Αυτή η πρόταση δεν είναι δεσμευτική και μπορεί η κάθε πλευρά να τη δεχτεί ή να την απορρίψει γραπτώς. Μετά την απόρριψη της σύστασης, οι εμπλεκόμενοι μπορούν τότε να ανατρέξουν σε δικαστικές διαδικασίες. Αλλά η διαδικασία της εξέτασης των παραπόνων από τον HOBIS δεν διακόπτει ή αναστέλλει τις νόμιμες προθεσμίες για δράση στο δικαστήριο.[201]

5) Η Γενική Γραμματεία της Προστασίας του Καταναλωτή και η Διεύθυνση για τις Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις του Υπουργείου Ανάπτυξης (Ασφάλιση του διαμεσολαβητή)

Η Οδηγία 2002/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου στις 9 Δεκεμβρίου 2002, ένταξε τον όρο ασφαλιστικός διαμεσολαβητής, ο οποίος στοχεύει να διευκολύνει την προσφορά των προϊόντων ασφάλειας στους καταναλωτές.[202]

Ο «Ασφαλιστής Διαμεσολαβητής» πρέπει να καλύπτεται από υποχρεωτική επαγγελματική ασφαλιστική κάλυψη για επαγγελματικά σφάλματα. Η Οδηγία 2002/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 9ης Δεκεμβρίου 2002 δηλώνει ότι ο διοργανωτής θα πρέπει να δώσει μια ξεκάθαρη εξήγηση στους καταναλωτές για την αγορά καταναλωτικών προϊόντων.[203]

Συνοψίζοντας, η Οδηγία ενθαρρύνει τα Κράτη Μέλη να ιδρύσουν αποτελεσματικές

---

[198] Jaffe, Sanford M. and Stamato, Linda . 1997. "No Short Cuts to Justice," Alternatives, vol. 15, p. 67.
[199] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.
[200] Κ. Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009
[201] Ν. Κλαμαρής, Η Διαμεσολάβηση, Επιστημονική Μόδα ή Πραγματική Λύση, Δικαιόραμα, τ. 17/2008 (σελ. 8).
[202] .Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009
[203] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.

διαδικασίες εξωδικαστικής διευθέτησης.[204]

6) Διαιτησία

Τα άρθρα 867-903 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ρυθμίζουν το θεσμό της διαιτησίας. Όλες οι διαμάχες του ιδιωτικού δικαίου μπορούν να εφαρμόσουν τη διαιτησία, εάν οι εμπλεκόμενοι έχουν τη δυνατότητα να αναφέρουν το αντικείμενο της διαμάχης**.** Η συμφωνία μέσω της διαιτησίας μπορεί επίσης να γίνει για μελλοντικές διαμάχες, υπό τον όρο ότι η συμφωνία θα είναι γραπτή και θα περιλαμβάνει τους λόγους της διαμάχης. Σε οποιοδήποτε πρωτοδικείο υπάρχει μια λίστα με διαιτητές. Σύμφωνα με αυτά τα άρθρα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας η διαδικασία της διαιτησίας λαμβάνει μέρος ενώπιον των διαιτητών και ενός τρίτου συμφιλιωτή ο οποίος δρα από κοινού. Οι διαιτητές θα ορίσουν, με δικές τους οδηγίες, το μέρος και την ώρα που θα πραγματοποιηθούν οι διαδικασίες της διαιτησίας και η διαιτητική διαδικασία, εκτός αν έχει προσδιοριστεί διαφορετικά στην συμφωνία.[205]

Οι εμπλεκόμενοι έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις στην διαδικασία και προσκαλούνται να αναπτύξουν τις προτάσεις του γραπτά ή προφορικά. Η απόφαση της διαιτησίας θα είναι γραπτή και θα εμπεριέχει τα ονόματα αυτών που έλαβαν μέρος στη διαιτησία, τον τόπο, το χρόνο, το περιεχόμενο της συμφωνίας και τους λόγους. Η απόφαση μπορεί να ακυρωθεί με δικαστική εντολή για συγκεκριμένους λόγους σαν να ήταν άκυρη ή σαν να είναι αντίθετη στις διατάξεις του δημοσίου δικαίου.[206]

5.3 Κινήσεις που προώθησαν την διαμεσολάβηση στην Ελλάδα

1) Το Ελληνικό Κέντρο Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας

Το Ελληνικό Κέντρο Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας ιδρύθηκε στην Αθήνα με την απόφαση της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης των μελών της Association of Joint Stock

[204] Ν. Κλαμαρής, Η Διαμεσολάβηση, Επιστημονική Μόδα ή Πραγματική Λύση, Δικαιόραμα, τ. 17/2008 (σελ. 8).
[205] Ιωάννης Χαμηλοθώρης, Εναλλακτικοί Τρόποι Επίλυσης των Ιδιωτικών Διαφορών, Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000.
[206] .Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009

Companies στις 30 Μαρτίου 2006. Αυτή είναι η πρώτη προσπάθεια να συστηθεί ο θεσμός της διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές διαμάχες στην Ελλάδα.[207]

Ανάμεσα στους στόχους του Ελληνικού Κέντρου Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας είναι επίσης η προώθηση άλλων μορφών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, εκτός από τη διαμεσολάβηση και τη διαιτησία. Ήδη από το 2010, το Ελληνικό Κέντρο Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας λειτουργεί σαν ένας αστικός, μη κερδοσκοπικός οργανισμός που προσφέρει υπηρεσίες διαμεσολάβησης σε μεμονωμένα άτομα και επιχειρήσεις, με την βοήθεια διοργανωτών εκπαιδευμένων και πιστοποιημένων από παγκοσμίως φημισμένα κέντρα του εξωτερικού.[208]

Ο κύριος στόχος του Ελληνικού Κέντρου Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας είναι να προσφέρει σε φυσικά και νομικά πρόσωπα υψηλή ποιότητα υπηρεσιών διαμεσολάβησης με διακεκριμένους μεσάζοντες. Το Ελληνικό Κέντρο Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας με την εμπειρία, τη γνώση και την τεχνική υποδομή μπορεί να προσφέρει στην ανάπτυξη της διαμεσολάβησης. Επιπλέον έχει εκπαιδευτικό ρόλο, καθώς οργανώνει συνέδρια για να πληροφορήσει για το θεσμό της ADR.[209]

Συμπερασματικά, το Ελληνικό Κέντρο Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας ήταν στο προσκήνιο και ήταν ορχηστρικό κομμάτι στην εξοικείωση των Ελληνικών επιχειρήσεων, το νομικό επάγγελμα και την κοινωνία με τις δυνατότητες της διαμεσολάβησης.[210]

2) Κέντρο Διαμεσολάβησης Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθήνας

Το "Κέντρο Διαμεσολάβησης ACCI" έχει ιδρυθεί από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθήνας (NPDD) και διευθύνεται από εξουσιοδοτημένους διαμεσολαβητές από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.[211]

Οι κύριοι στόχοι του Κεντρικού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθήνας είναι να λύνει διαφορές μέσω της διαμεσολάβησης, η προώθηση της, να παρέχει πληροφορίες

[207] Ν. Κλαμαρής, Η Διαμεσολάβηση, Επιστημονική Μόδα ή Πραγματική Λύση, Δικαιόραμα, τ. 17/2008 (σελ. 8).
[208] Honeyman, Christopher, "On Evaluating Mediators," Negotiation Journal, January 1990, Vol. 6(1), pp. 23-36.
[209] K. Edelman, Lester, F. Carr, and James L. Creighton, The MiniTrial, Alternative Dispute Resolution Series, IWR Pamphlet-89-ADR-P-1, U.S. Army Corps of Engineers Institute for Water Resources, Fort Belvoir, VA, 1989.
[210] Jaffe, Sanford M. and Stamato, Linda . 1997. "No Short Cuts to Justice," Alternatives, vol. 15, p. 67.
[211] Ν. Κλαμαρής, Η Διαμεσολάβηση, Επιστημονική Μόδα ή Πραγματική Λύση, Δικαιόραμα, τ. 17/2008 (σελ. 8).

στο πεδίο της διαμεσολάβησης, να κάνει κράτηση του απαραίτητου οικοδομικού χώρου για τη διαμεσολάβηση και πολλές άλλες.[212]

"Η διεθνής εμπειρία και στην Ευρώπη αλλά και στις ΗΠΑ έχουν δείξει ότι η διαμεσολάβηση με την εγκυρότητα των Κέντρων Διαμεσολάβησης επιτρέπουν στα εμπλεκόμενα μέλη να εξαλείψουν τα εμπόδια στην επικοινωνία ανάμεσα τους, να συζητήσουν και να λύσουν τις διαφορές τους , και να ενσωματώσουν την συμφωνία σε αμοιβαία αποδεκτό κείμενο".[213]

3) Εκπαιδευτικός φορέας για τους διαμεσολαβητές

Πολύ σημαντικό ρόλο για την προώθηση της διαμεσολάβησης έχει παίξει ο Εκπαιδευτικός φορέας για τους διαμεσολαβητές. Σήμερα, υπάρχουν τέσσερις φορείς εκπαίδευσης στην Ελλάδα: στην Αθήνα, στον Πειραιά, στην Θεσσαλονίκη και στην Λάρισα.[214]

Σύμφωνα με το Άρθρο 5 του Ν. 3898/2010, οι Εκπαιδευτικοί Φορείς των διαμεσολαβητών είναι μη κερδοσκοπικές εταιρίες οι οποίες μαζί απαρτίζουν μια Οργάνωση και τουλάχιστον ένα από τα επιμελητήρια της χώρας και δουλεύουν μετά από εξουσιοδότηση από τους δικηγόρους του Τμήματος και των δικαστικών λειτουργών από τη Γενική Διεύθυνση για το Υπουργείο Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.[215]

Φυσικά ο αριθμός των εκπαιδευτικών φορέων και εκπαίδευσης των διαμεσολαβητών είναι μικρός σε σύγκριση με την ποσότητα των δικηγόρων στην Ελλάδα.[216]

4) Η διαδικασία της Διαμεσολάβησης στην Ελλάδα

Η περιγραφή της διαδικασίας δεν έχει ακόμα δοκιμαστεί στην πράξη στην Ελληνική πρακτική, ασφαλώς έχουν προκύψει αρκετές ερωτήσεις. Η διαμεσολάβηση σύμφωνα με το Νόμο 3898/2010, όπως έχει ήδη αναφερθεί, είναι μια διαδικασία όπου δύο ή περισσότεροι άνθρωποι ελεύθερα προσπαθούν να λύσουν μία διαμάχη με την βοήθεια ενός τρίτου, ουδέτερου μέλους, τον διαμεσολαβητή. Τρείς είναι οι απαραίτητες συνθήκες για την εισαγωγή μιας

---

[212] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.
[213] Κ. Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009
[214] Ν. Κλαμαρής, Η Διαμεσολάβηση, Επιστημονική Μόδα ή Πραγματική Λύση, Δικαιόραμα, τ. 17/2008 (σελ. 8).
[215] Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009
[216] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.

υπόθεσης στην διαμεσολάβηση: Πρώτα απ' όλα η υπόθεση πρέπει να είναι στον τομέα του ιδιωτικού δικαίου και επίσης οι εμπλεκόμενοι να έχουν την δυνατότητα να αναφέρουν το αντικείμενο της διαμάχης. Τελευταίο και εξίσου σημαντικό, η συμφωνία ή το έγγραφο συμμετοχής στην διαμεσολάβηση να είναι υπογεγραμμένο από τις εμπλεκόμενες μεριές.[217]

Η άσκηση της διαμεσολάβησης στην Ελλάδα εμπεριέχει πέντε στάδια: Η προετοιμασία, μελέτη των εγγράφων (φακέλου), η έναρξη των καταθέσεων (αρχικά έρευνα ιδιωτικών συναντήσεων), συναντήσεις ιδιωτικών διαπραγματεύσεων, επίτευξη της συμφωνίας.[218]

Το πρώτο στάδιο της προετοιμασίας ενέχει τις ακόλουθες διαδικασίες: Αρχικά, οι εμπλεκόμενες πλευρές διαλέγουν ένα διαμεσολαβητή. Μέτα την υποβολή της πρότασης στο διαμεσολαβητή από όλα τα μέλη, ο διαμεσολαβητής πρέπει να σκεφτεί αν έχει τα κατάλληλα προσόντα ή εάν υπάρχουν παράγοντες που θα επηρεάσουν την αντικειμενικότητα του ή της. Σε αυτή τη περίπτωση ο διαμεσολαβητής πρέπει να αρνηθεί το διορισμό.[219]

Α) αρχική τηλεφωνική επαφή: Αυτή η φάση καλύπτει μια συνοπτική επεξήγηση της διαμάχης, τα ονόματα των μελών που συμμετέχουν στη διαμεσολάβηση, βασικές πληροφορίες σε γραπτή μορφή και την πληροφορία για την αμοιβή του διαμεσολαβητή. Η συμφωνία για την αμοιβή του διαμεσολαβητή είναι απαραίτητων να γίνει, είναι το προκαταρκτικό στάδιο καθώς ο Διαμεσολαβητής δεν μπορεί να δεχτεί την αρμοδιότητα εάν και οι δύο πλευρές δεν συμφωνήσουν στην αμοιβή του. Επίσης στο στάδιο αυτό, ο τόπος και ο χρόνος και άλλα πρακτικά ζητήματα όπως η ύπαρξη νερού και φαγητού πρέπει να οριστούν και να συμφωνηθούν από το Διαμεσολαβητή.[220]

Σε αυτό το στάδιο συνήθως οι δικηγόροι των εμπλεκόμενων, πληροφορούν τον Διαμεσολαβητή για τα νομικά έγγραφα, εάν έχει ξανά γίνει κάποια προσπάθεια διαπραγμάτευσης και αποστολής, μεταφέρουν στον διαμεσολαβητή το φάκελο της κάθε μεριάς με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σε συμφωνία με μία σύνοψη 10 σελίδων με τις εξηγήσεις της διαφωνίας ώστε να κατανοηθούν καλύτερα από το διαμεσολαβητή πριν ξεκινήσει η διαδικασία της διαμεσολάβησης.[221]

Οι εμπλεκόμενες πλευρές κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής φάσης θα πρέπει να υπογράψουν την συμφωνία για τη συμμετοχή στη διαμεσολάβηση και την ρήτρα εχεμύθειας

[217] Ιωάννης Χαμηλοθώρης, Εναλλακτικοί Τρόποι Επίλυσης των Ιδιωτικών Διαφορών, Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000.
[218] Ιωάννης Χαμηλοθώρης, Εναλλακτικοί Τρόποι Επίλυσης των Ιδιωτικών Διαφορών, Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000.
[219] Honeyman, Christopher, "On Evaluating Mediators," Negotiation Journal, January 1990, Vol. 6(1), pp. 23-36.
[220] Ν. Κλαμαρής, Η Διαμεσολάβηση, Επιστημονική Μόδα ή Πραγματική Λύση, Δικαιόραμα, τ. 17/2008 (σελ. 8).
[221] Κ. Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009

που περιέχει.[222]

Το επόμενο βήμα για τον διαμεσολαβητή είναι να προετοιμάσει το μέρος την ημέρα της διαμεσολάβησης, αλλά πριν από την έναρξη της διαδικασίας. Ο διαμεσολαβητής κανονίζει την παροχή γραφείου και την εγκατάσταση των εμπλεκόμενων, την εσωτερική θερμοκρασία, τον εξαερισμό, το φωτισμό, τη σύνδεση του διαδικτύου καθώς επίσης και νερό, αναψυκτικά και προμήθειες ενδιάμεσων γευμάτων σύμφωνα με τις οδηγίες του Νόμου 3898 / 2010.[223]

Τώρα ξεκινάει η κύρια διαδικασία της διαμεσολάβησης. Αυτό το βήμα εμπεριέχει την εναρκτήρια δήλωση του Διαμεσολαβητή και των εμπλεκόμενων. Αρχικά ο Διαμεσολαβητής υποδέχεται τα άτομα για τη διαμεσολάβηση, κάνει τις απαραίτητες συστάσεις, ελέγχει την υποβολή του συμφωνητικού για διαμεσολάβηση και περιγράφει συνοπτικά αλλά με κατανοητές λέξεις τον όρο διαμεσολάβηση, τις διαδικασίες οι οποίες πρέπει να ακολουθηθούν, τις αρχές της διαμεσολάβησης και την περιγραφή του ρόλου του σε αυτή τη διαδικασία. Στο τέλος της εναρκτήριας δήλωσης του, ο διαμεσολαβητής βεβαιώνει τα άτομα ότι θα χαίρει το σεβασμό όλων, αναφέρεται στην αρχή της εμπιστευτικότητας και ότι καμία πληροφορία η οποία ακούστηκε κατά τη διάρκεια της διαμεσολάβησης δεν μπορεί να δημοσιευτεί ή να χρησιμοποιηθεί στο δικαστήριο.[224]

Στο επόμενο βήμα ο Διαμεσολαβητής επικοινωνεί ξεχωριστά με την κάθε πλευρά. Συνήθως πρώτος έχει το δικαίωμα να μιλήσει ο αιτών για διαμεσολάβηση, εκτός αν κάτι διαφορετικό έχει συμφωνηθεί.[225]

Στις εναρκτήριες δηλώσεις του περιγράφει τα βασικά γεγονότα της διαμάχης από την πλευρά του. Όσο διαρκεί η δήλωση του, η άλλη πλευρά υποχρεούται να μην διακόψει ο ένας τον άλλο. Άπαξ και οι εναρκτήριοι λόγοι και των δυο πλευρών ολοκληρωθούν, θα πάνε στο επόμενο βήμα το οποίο είναι η διαδικασία της διαμεσολάβησης.[226]

Το στάδιο συμπεριλαμβάνει ιδιωτικές συνεδρίες με την κάθε πλευρά. Η βασική ερώτηση η οποία πρέπει να απαντηθεί είναι "τί " γιατί" και πώς". Ο διαμεσολαβητής πριν την έναρξη θα πρέπει να έχει μια εικόνα των θέσεων, των συμφερόντων και των αναγκών κάθε πλευράς σε σχέση με τη σύγκρουση. Η ακόλουθη μέθοδος υπάρχει ώστε ο διαμεσολαβητής να

[222] Ν. Κλαμαρής, Η Διαμεσολάβηση, Επιστημονική Μόδα ή Πραγματική Λύση, Δικαιόραμα, τ. 17/2008 (σελ. 8).
[223] Jaffe, S. M. and Stamato, L. 1997. "No Short Cuts to Justice," Alternatives, vol. 15, p. 67.
[224] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.
[225] Ιωάννης Χαμηλοθώρης, Εναλλακτικοί Τρόποι Επίλυσης των Ιδιωτικών Διαφορών, Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000.
[226] Κ. Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009

έχει μια επιτυχημένη διαμεσολάβηση:[227]

Ενεργή Ακρόαση, Ενσυναίσθηση, Ερωτήσεις (σε αυτό το βήμα οι ερωτήσεις είναι διερευνητικές για να μαζέψει πληροφορίες), Έρευνα, Σύνοψη/Ανακεφαλαίωση.

Συμπληρώνοντας την περιγραφή αυτή της φάσης οι ενδεικνυόμενοι στόχοι της έρευνας είναι: να αναγνωριστούν λύσεις, να παροτρύνει την συνεργασία, να προάγει εμπιστοσύνη.

Το επόμενο στάδιο είναι των διαπραγματεύσεων: Σύμφωνα με τις αρχές του Χάρβαρντ για μια σωστή διαπραγμάτευση ο Διαπραγματευτής θα πρέπει να επικεντρωθεί στα συμφέροντα και όχι στις θέσεις στην διαμάχη, θα πρέπει να ενθαρρύνει τους εμπλεκόμενους να έχουν διάφορες επιλογές, να οδηγήσει τα άτομα να μπούνε στην θέση του άλλου, να τους πείσει να εκφράσουν τις ανησυχίες και τα συναισθήματα τους, να βοηθήσει και τις δύο μεριές να αναγνωρίσουν κοινά ενδιαφέροντα και να σκεφτούν ποιά θα είναι η καλύτερη και ποιά η χειρότερη εναλλακτική (BATNA, WATNA). Οι προτάσεις διαπραγματεύσεις θεωρούνται κατάλληλες και ολοκληρωμένες όταν είναι ρεαλιστικές, μετρήσιμες , συγκεκριμένες, εφικτές και χρονικά οριοθετημένες.[228]

Το τελευταίο στάδιο της διαμεσολάβησης είναι η λήξη. Η διαμεσολάβηση τελειώνει είτε εάν έχει επιτευχθεί συμφωνία είτε όχι. Σύμφωνα με το Άρθρο 9 του Νόμου 3898 / 2010 εάν επιτευχθεί συμφωνία ο διαμεσολαβητής και οι εμπλεκόμενες μεριές θα υπογράψουν την αναφορά της διαμεσολάβησης η οποία μπορεί να εφαρμοστεί εάν οι εμπλεκόμενοι το επιθυμούν. Εάν δεν επιτευχθεί συμφωνία, η αναφορά αποτυχίας υπογράφεται μόνο από τον Διαμεσολαβητή.[229]

5.4 Οι βασικές αρχές της διαμεσολάβησης και του διαμεσολαβητή

Οι βασικές αρχές της διαμεσολάβησης είναι η αρχή της εμπιστοσύνης, της εχεμύθειας, της ουδετερότητας, της αντικειμενικότητας και η εθελοντική της φύση, καθώς δεν είναι δεσμευτική για τους εμπλεκόμενους μέχρι τη συμφωνία.[230]

---

[227] Combe, George W. Jr., "Anatomy of a Business Dispute: Successful ADR Analysis by the Office of the General Counsel,"Arbitration Journal, September 1990, Vol. 45(3), pp. 3-14.

[228] Ν. Κλαμαρής, Η Διαμεσολάβηση, Επιστημονική Μόδα ή Πραγματική Λύση, Δικαιόραμα, τ. 17/2008 (σελ. 8).

[229] Combe, George W. Jr., "Anatomy of a Business Dispute: Successful ADR Analysis by the Office of the General Counsel,"Arbitration Journal, September 1990, Vol. 45(3), pp. 3-14.

[230] Mnookin, R. H., Peppet, Scott R., Tulumello, Andrew S. (2000). Beyond Winning : NEGOTIATING TO CREATE VALUE IN DEALS AND DISPUTES, CAMBRIDGE MASS

Οι βασικές αρχές του διαμεσολαβητή είναι η ανεξαρτησία, ουδετερότητα, αντικειμενικότητα, εχεμύθεια, εμπιστοσύνη και καλή πίστη .Όλα αυτά τα στοιχεία προσθέτουν κύρος και δημιουργούν αισιοδοξία στους εμπλεκόμενους.[231]

1) Ο ρόλος του διαμεσολαβητή

Ο διαμεσολαβητής έχει την διακριτική ευχέρεια να δεχτεί ή να αρνηθεί ένα ραντεβού. Τα προσόντα του διαμεσολαβητή τα οποία απαιτούνται είναι να έχει την απαραίτητη γνώση για συγκεκριμένη υπόθεση, την εμπειρία, την κατάλληλη επαγγελματική εκπαίδευση και πάντα να συνεχίζει την εκπαίδευση του. Ο διαμεσολαβητής είναι υπόλογος μόνο για απάτη.[232]

Σαν ένα ουδέτερο τρίτο άτομο ενθαρρύνει, φέρνει κοντά τους εμπλεκόμενους, συμβουλεύει, δημιουργεί μια ωραία ατμόσφαιρα εμπιστοσύνης και μέσω των τεχνών που θα ιδωθούν παρακάτω πείθει τους εμπλεκόμενους να αναφέρουν τις ανησυχίες τους και τα συναισθήματα τους ώστε ακολούθως να είναι ανοιχτοί σε προτάσεις και διαπραγματεύσεις για να επιτευχθεί ο αρχικός στόχος ο οποίος δεν είναι τίποτα λιγότερο από το να επιτευχθεί μια κοινά αποδεκτή λύση.[233]

Ο ρόλος του διαμεσολαβητή δεν είναι αυστηρά συγκεκριμένος. Δεν έχει το ρόλο του δικαστή. Μπορεί μόνο να χρησιμοποιήσει τεχνικές για να διευκολύνει τις εμπλεκόμενες πλευρές να φτάσουν σε μια κοινά αποδεκτή λύση.[234]

Συγκεκριμένα θα αναφέρω μερικά παραδείγματα δράσεων που έγιναν από το διαμεσολαβητή σε κάποια διαμεσολάβηση:[235]

Διαμεσολαβητής:

α) Φέρει πληροφορίες.

β) Θέτει προτεραιότητες και θέτει ρεαλιστικές θέσεις.

γ) Καταγράφει τις ανταλλαγές προσφορών .

Ο ρόλος του διαμεσολαβητή δεν είναι μόνο εξωτερικός. Το δυσκολότερο κομμάτι στην δουλειά του διαμεσολαβητή είναι ο τομέας της ηθικής, επειδή πολλές από τις παραδοσιακές μας

[231] Σπ. Αντωνέλος, Η Επόμενη Ημέρα μετά από την Πιστοποίηση των Πρώτων Ελλήνων Διαμεσολαβητών και η ανάγκη εκπαίδευσης όλων των εμπλεκομένων στην Διαμεσολάβηση, Δικαιόραμα, 217/2008 (σελ. 14).
[232] Ν. Κλαμαρής, Η Διαμεσολάβηση, Επιστημονική Μόδα ή Πραγματική Λύση, Δικαιόραμα, τ. 17/2008 (σελ. 8).
[233] Ι. Αναστασοπούλου & Ελληνικό Κέντρο Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας, Η Διαμεσολάβηση στις Αστικές και Εμπορικές Διαφορές (Πρακτικά και Συμπεράσματα του Διεθνούς Σεμιναρίου «Αστική και Εμπορική Διαμεσολάβηση στις Διασυνοριακές Διαφορές, Νομική Βιβλιοθήκη.
[234] Κ. Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009
[235] Ν. Κλαμαρής, Η Διαμεσολάβηση, Επιστημονική Μόδα ή Πραγματική Λύση, Δικαιόραμα, τ. 17/2008 (σελ. 8).

συνήθειες είναι βασισμένες σε ένα διαφορετικό τρόπο σκέψης από της διαμεσολάβησης. Ενώ στη διαμεσολάβηση ο διαμεσολαβητής θα πρέπει να συμπεριφέρεται με ευγένεια και κατανόηση και στις δύο πλευρές. Ο διαμεσολαβητής πρέπει να καταλαβαίνει τις ανάγκες και τα συναισθήματα τους με τον ίδιο ενθουσιασμό. Επιπλέον, πρέπει συνεχώς να ενθαρρύνει τα άτομα να λύσουν τις δικές τους διαφορές. Θα πρέπει να είναι πολύ άμεσος καθώς αυτό τονώνει την εμπιστοσύνη των εμπλεκόμενων πλευρών στο θεσμό της διαμεσολάβησης.[236]

Συνοψίζοντας, ο διαμεσολαβητής πρέπει να είναι ήρεμος, ευχάριστος, θετικός, ενθαρρυντικός, υπομονετικός, ουδέτερος, αμερόληπτος και να έχει την ικανότητα να αναγνωρίζει τα χαρακτηριστικά των συναισθημάτων των εμπλεκόμενων.[237]

2) Ο Ρόλος του Δικηγόρου ως Νομικός Σύμβουλος στην Διαδικασία του Δικαστηρίου και στη Διαμεσολάβηση

Οι ομοιότητες του ρόλου των δικηγόρων ανάμεσα σε αυτές τις διαδικασίες είναι : αμεροληψία, σωστή μελέτη και εφαρμογή φακέλων – υποθέσεων, σχεδιασμός και στρατηγική και η ευθύνη για καλή συμβουλή.[238]

Η διαφορά ανάμεσα σε αυτές τις διαδικασίες είναι η εξής: διαφορετικοί ορισμοί της έννοιας της διαμεσολάβησης. Επιπρόσθετοι στόχοι του δικηγόρου στην διαμεσολάβηση είναι να δημιουργήσει μια θετική ατμόσφαιρα για να επιτευχθεί μια συμφωνία ενώ τα δικαστήρια στοχεύουν να δημιουργήσουν ένταση ώστε να πεισθούν οι δικαστές.[239]

Το μόνο κοινό στοιχείο και στις δυο διαδικασίες είναι η ανάμειξη ενός τρίτου προσώπου στην διαμάχη. Οι διαφορές που έχουν παρατηρηθεί είναι πολλές: αρχικά στην δικαστική διαδικασία το παρελθόν παίζει ένα κρίσιμο ρόλο, ενώ η διαμεσολάβηση επικεντρώνεται στο παρόν και στο μέλλον και αναζητά λύσεις, όχι την υπαιτιότητα. Η διαμεσολάβηση επίσης δεν προσκολλάται στον νόμο, αλλά στην γνώμη των εμπλεκόμενων, σε αντίθεση με τη δικαστική μέθοδο. Τελειώνοντας η διαμεσολάβηση λύνεται με συναινετική λύση ενώ η δικαστική διαδικασία τελειώνει με μια απόφαση, η οποία υποδεικνύει ποιός ευθύνεται για την διαμάχη.[240]

---

[236] Bazerman, M. H. and M. A. Neale (1992). Negotiating Rationally. New York, N.Y.,

[237] Σπ. Αντωνέλος, Η Επόμενη Ημέρα μετά από την Πιστοποίηση των Πρώτων Ελλήνων Διαμεσολαβητών και η ανάγκη εκπαίδευσης όλων των εμπλεκομένων στην Διαμεσολάβηση, Δικαιόραμα, 217/2008 (σελ. 14).

[238] Σπ. Αντωνέλος, Η Επόμενη Ημέρα μετά από την Πιστοποίηση των Πρώτων Ελλήνων Διαμεσολαβητών και η ανάγκη εκπαίδευσης όλων των εμπλεκομένων στην Διαμεσολάβηση, Δικαιόραμα, 217/2008 (σελ. 14).

[239] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών.

[240] Bazerman, M. H. and J. J. Gillespie (1999). "Betting on the Future: The Virtues of contingent contracts

3) Ο ρόλος του δικηγόρου στη διαμεσολάβηση

Ο ρόλος του δικηγόρου είναι όσο σημαντικός είναι και ο ρόλος του διαμεσολαβητή για την επιτυχία της διαμεσολάβησης. Ο δικηγόρος θα πρέπει να στηρίζει και να πιστεύει στο θεσμό της διαμεσολάβησης για να προχωρήσει με την εφαρμογή της. Αρχικά ένας δικηγόρος είναι αυτός που πληροφορεί τον πελάτη για τον θεσμό της διαμεσολάβησης και λαμβάνει υπόψη του εάν η υπόθεση είναι κατάλληλη για υποβολή στο θεσμό. Έτσι ο δικηγόρος θα πρέπει πάντα να υπολογίζει τη διαμεσολάβηση σαν μία ευκαιρία για φιλικό διακανονισμό με το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για την υπόθεση του πελάτη του, επίσης χρειάζεται να ενημερωθεί σχετικά με τους κανόνες των αρχών και τα στάδια της διαμεσολάβησης και για όλα τα στοιχεία της υπόθεσης. Κατά τη διάρκεια της διαπραγμάτευσης, ο διαμεσολαβητής αν εγερθούν παραλογές απαιτήσεις, παροτρύνει τους πελάτες να βασίζονται στην λογική, να κάνουν λογικές παραχωρήσεις και να κάνουν μια ρεαλιστική εκτίμηση της κατάστασης.[241]

Τέλος, οι δικηγόροι είναι άτομα υπεύθυνα στην περίπτωση μιας συμφωνίας, να γράψουν τα περιεχόμενα της αναφοράς της διαμεσολάβησης ώστε να αφαιρεθούν οι ελλείψεις και να δείξουν την δέσμευση και το ρίσκο.[242]

Ο δικηγόρος στην προκαταρκτική φάση είναι υπεύθυνος για την επιλογή του μεσάζοντα μαζί με τους εμπλεκόμενους, να ενημερώσει τις πλευρές σχετικά με την διαμεσολάβηση, να διορθώσει διαδικαστικά θέματα και να στείλει τον φάκελο του πελάτη του στην διαμεσολάβηση. Κατά τη διαμεσολάβηση ο δικηγόρος θα πρέπει να ασφαλίσει τον διορισμό των συμφερόντων του πελάτη του, να διαχειριστεί σωστά πληροφορίες που έλαβε από την άλλη πλευρά, να κλείσουν συμφωνίες και συνεργασία με τον δικηγόρο της αντίθετης πλευράς για την διαρρύθμιση της συμφωνίας.[243]

---

[241] Ποινικά Χρονικά, Ιαν. – Φεβρουάριος 2009, τεύχος 53, Ο ρόλος του Εισαγγελέα στη διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης.

[242] Mnookin, R. H. (1993). "Why negotiation fail: An exploration of barriers to the resolution of conflict

[242] Σπ. Αντωνέλος, Η Επόμενη Ημέρα μετά από την Πιστοποίηση των Πρώτων Ελλήνων Διαμεσολαβητών και η ανάγκη εκπαίδευσης όλων των εμπλεκομένων στην Διαμεσολάβηση, Δικαιόραμα, 217/2008 (σελ. 14).

[243] Bazerman, M. H. and J. J. Gillespie (1999). "Betting on the Future: The Virtues of contingent contract

4) Ο Κώδικας Συμπεριφοράς του Διαμεσολαβητή

Σύμφωνα με το πρώτο άρθρο ο διαμεσολαβητής για να θεωρηθεί ο ιδανικός είναι να είναι σωστά εκπαιδευμένος, να έχει εξειδικευμένη γνώση σχετικά με το θέμα της διαμεσολάβησης και να έχει την εμπειρία που απαιτεί μια σωστή, επαγγελματική και αποτελεσματική διαμεσολάβηση.[244]

Το ίδιο άρθρο δηλώνει ότι ο διαμεσολαβητής δεν πρέπει να δεχτεί την ανάθεση εάν δεν έχει συμφωνηθεί από τις δύο πλευρές η αμοιβή.[245]

Το άρθρο δυο δηλώνει ότι ο διαμεσολαβητής πρέπει να είναι ανεξάρτητος και αμερόληπτος. Εάν ο Διαμεσολαβητής σκεφτεί ότι υπάρχει ένας λόγος οποίος επηρεάζει την αντικειμενικότητα του θα πρέπει να ειδοποιήσει τους εμπλεκόμενους. Ακόμα, ο μεσάζοντας θα πρέπει να προειδοποιήσει το ίδιο και τις δύο πλευρές ότι και αυτοί πρέπει να φαίνεται ότι δρούνε αντικειμενικά.[246]

Το άρθρο 3 παρέχει ότι ο διαμεσολαβητής θα πρέπει να πάρει όλα τα μέσα για να είναι σίγουρος ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι καταλαβαίνουν την διαδικασία, τις αρχές και τις υποχρεώσεις της μεσολάβησης.[247]

Επίσης θα πρέπει να σιγουρευτεί ότι οι εμπλεκόμενοι έχουν τις ίδιες ευκαιρίες συμμετοχής στην διαδικασία. Ακόμα θα τερματίσει την διαμεσολάβηση εάν αποφασίσει ότι εκεί που θα καταλήξει είναι παράνομο ή ανεφάρμοστο.[248]

Θα πρέπει να ενημερώσει τις εμπλεκόμενες πλευρές ότι μπορούν να φύγουν οποιαδήποτε στιγμή επιθυμούν, καθώς και το γεγονός ότι μπορούν να φτάσουν σε μια συμφωνία η οποία μπορεί να είναι εφαρμόσιμη.[249]

Τέλος, το Άρθρο 4 προβλέπει ότι ο διαμεσολαβητής θα κρατήσει εμπιστευτικές όλες τις πληροφορίες οι οποίες προέκυψαν από την διαμεσολάβηση, ή σε σχέση με τους εξωτερικούς παράγοντες είναι απαραίτητο να δημοσιευτούν διατάξεις του δημοσίου δικαίου.[250]

---

[244] Σπ. Αντωνέλος, Η Επόμενη Ημέρα μετά από την Πιστοποίηση των Πρώτων Ελλήνων Διαμεσολαβητών και η ανάγκη εκπαίδευσης όλων των εμπλεκομένων στην Διαμεσολάβηση, Δικαιόραμα, 217/2008 (σελ. 14).

[245] Stephen B. Goldberg, Frank E.A. Sander, Nancy H. Rogers

[246] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών

[247] Ι. Αναστασοπούλου & Ελληνικό Κέντρο Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας, Η Διαμεσολάβηση στις Αστικές και Εμπορικές Διαφορές (Πρακτικά και Συμπεράσματα του Διεθνούς Σεμιναρίου «Αστική και Εμπορική Διαμεσολάβηση στις Διασυνοριακές Διαφορές, Νομική Βιβλιοθήκη.

[248] Ν. Κλαμαρής, Η Διαμεσολάβηση, Επιστημονική Μόδα ή Πραγματική Λύση, Δικαιόραμα, τ. 17/2008 (σελ. 8).

[249] Menkel-Meadow, C. (1985). "For and Against Settlement: Uses and Abuses of the mandatory settlement conference

[250] Standard briefing carried out within the framework agreement between ecologic institute and the European

5) Ειδικό ζήτημα της Διαμεσολάβησης

Καθώς η διαμεσολάβηση είναι ένας καινούργιος θεσμός στην Ελλάδα και ο Νόμος 3898/2010 είναι η πρώτη νομοθετική προσπάθεια, είναι λογικό μερικά θέματα στην διαδικασία της διαμεσολάβησης να είναι αμφιλεγόμενα.[251]

6) Οι ανησυχίες του Διαμεσολαβητή πριν από το ραντεβού της διαμεσολάβησης

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ο διαμεσολαβητής μπορεί να αρνηθεί τη συνάντηση εάν υπάρχουν συγκεκριμένες περιπτώσεις όπως: Το πρώτο πράγμα που θα πρέπει να σκεφτεί ο διαμεσολαβητής είναι εάν έχει την δυνατότητα να ελέγξει τις συγκρούσεις και από τις δύο πλευρές. Συγκεκριμένα, εάν υπάρχει μια προσωπική, επαγγελματική σχέση ή κάποια οικονομική σχέση ή άλλο συμφέρον από το αποτέλεσμα της υπόθεσης ή εάν υπάρχουν λόγοι οι οποίοι μπορεί να επηρεάσουν την ουδετερότητα του διαμεσολαβητή. Ο διαμεσολαβητής επίσης πρέπει να σκεφτεί αν έχει την απαραίτητη γνώση και εμπειρία για να είναι αποτελεσματικός στην υπόθεση.[252]

7) Τα κριτήρια για την επιλογή του διαμεσολαβητή

Η επιλογή του διαμεσολαβητή θα πρέπει να συμφωνηθεί και από τις δύο πλευρές. Η επιλογή μπορεί να γίνει από τη λίστα εξουσιοδοτημένων διαμεσολαβητών του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή μέσω διαφήμισης, η οποία πρέπει να γίνει με σεβασμό και επαγγελματισμό, ή μέσω συνεντεύξεων.[253]

Parliament. Directorate-general for external policies of the union directorate by policy department ad hoc study implementing the EU concept on mediation: learning from the cases of Sudan and the Great Lakes

[251] C. Frank, "Alternative Dispute Resolution," Federal Bar News & Journal, August 1993, Vol.40(7), pp. 444-447

[252] Fisher R., W. U. a. B. P. (1991). Getting to Yes: Negotiating Agreement Without Giving In. (Roger Fisher, William L. Ury, Bruce Patton) New York, N.Y., Penguin Books.

[253] K. Edelman, Lester, F. Carr, and James L. Creighton, The MiniTrial, Alternative Dispute Resolution Series, IWR Pamphlet-89-ADR-P-1, U.S. Army Corps of Engineers Institute for Water Resources, Fort Belvoir, VA, 1989.

-Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009

Σύμφωνα με το Νόμο 3898 / 2010 η βασική δεξιότητα του Διαμεσολαβητή ήταν τα θέματα δικαίου. Αυτό είναι δικαιολογημένο από το γεγονός ότι διάφορες ιδιότητες που θα πρέπει να έχει ο κάθε διαμεσολαβητής, επικρατούν σε κάθε δικηγόρο.[254]

Κάποια από τα προσόντα των δικηγόρων θα αναφερθούν τώρα όσον αφορά την διαδικασία της διαμεσολάβησης: υψηλό επίπεδο νομικής γνώσης, ο δικηγόρος ήδη υπόκειται σε μια αυστηρή επαγγελματική αγωγή, ο οποίος δεν είναι ένα βασικό όργανο της δικαιοσύνης με τις δυνατότητες να μπορεί να εκδίδει δεσμευτικές αποφάσεις.[255]

Ωστόσο, ο νόμος τροποποιήθηκε και από τώρα μια πανεπιστημιακή εκπαίδευση σε οποιοδήποτε τομέα και εξειδικεύσεις είναι επαρκείς για να γίνει κάποιος διαμεσολαβητής.[256]

Άλλα κριτήρια που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την επιλογή του διαμεσολαβητή είναι η επαγγελματική εκπαίδευση, τα προσόντα της διαμεσολάβησης, Εντιμότητα, Ηθική, σίγουρος χαρακτήρας, με προσωπικότητα και κύρος.[257]

Η ικανότητα για έναν διαμεσολαβητή να αναπτυχθεί όσο αποτελεσματικότερα μπορεί αποκτιέται μέσω της επιστήμης της ψυχολογίας και των Διαπραγματεύσεων. Είναι η ικανότητα της "ενσυναίσθησης", η ψυχική κατανόηση του άλλου, της εχεμύθειας, η ακρόαση και η αποτελεσματική χρήση της σιωπής, η υποβολή ανοικτού τύπου ερωτήσεων, η απορρόφηση των αρνητικών συναισθημάτων των εμπλεκόμενων και η αναγνώριση των πιθανών τοποθετήσεων τους.[258]

8) Τα βασικά εργαλεία του Διαμεσολαβητή για την διαμεσολάβηση

Πολλές περίπλοκες καταστάσεις μπορεί να εμφανιστούν σε κάθε συνεδρία, τις οποίες πρέπει να αντιμετωπίσει ο διαμεσολαβητής χρησιμοποιώντας συγκεκριμένες μεθόδους. Αρχικά το πιο σημαντικό εργαλείο είναι οι ερωτήσεις οι οποίες χωρίζονται σε ανοικτού και

[254] Bernstein, L. "Understanding the Limits of Court-Connected ADR: A Critique of Federal Court-Annexed Arbitration Programs," University of Pennsylvania Law Review 141(6):2169-2254 (1993)
[255] Hughes, P. (2001). "Mandatory Mediation: Opportunity Or Subversion?" Windsor
[256] CPR (2001). ADR Suitability Guide (Featuring Mediation Analysis Guide). New
[257] National forum, Business-to-Business Mediation/Arbitration vs. Litigation What Courts, Statistics & Public Perceptions Show About How Commercial Mediation and Commercial Arbitration Compare to the Litigation System, January 2005 resolution of conflict." Ohio State Journal on Dispute Resolution 8(2): 235-49. Cooperation and Strategic Gain. New York, N.Y., Free Press.
[258] Citizens' rights and constitutional affairs legal affairs Quantifying the cost of not using mediation – a data analysis, GIUSEPPE DE PALO, President, ADR Center ASHLEY FEASLEY, ADR Center

κλειστού τύπου. Ανοικτού τύπου ερωτήσεις είναι αυτές που δεν μπορούν να απαντηθούν μονολεκτικά αλλά θέλουν κρίση και ανάλυση.[259]

Οι κλειστού τύπου, είναι οι ερωτήσεις που θέλουν να αναδείξουν ένα συγκεκριμένο θέμα και δεν συνεισφέρουν τίποτα καινούργιο στον διάλογο.[260]

Ένα άλλο σημαντικό εργαλείο είναι η " ακρόαση". Η ενεργητική ακρόαση είναι μια προσεκτική με κατανόηση ακουστική μέθοδος στην οποία ο διαμεσολαβητής έχει στρέψει πλήρως την προσοχή του στο άτομο το οποίο μιλάει, δείχνει ότι δεν σκέφτεται τίποτα άλλο την συγκεκριμένη στιγμή και έχει αφιερώσει πολύ προσοχή σε αυτόν και τα συναισθήματα του.[261]

Επιπλέον, μία άλλη μέθοδος του διαμεσολαβητή είναι τα σχετικά γεγονότα να συνεχίζουν αν συνοψίζονται ώστε να προληφθεί η άσκοπη προσοχή σε ασήμαντες λεπτομέρειες και η εκτόπιση από το σωστό δρόμο.[262]

Επιπρόσθετα, πολύ σημαντικά για τη διαδικασία είναι τα διαλείμματα, δεδομένου ότι οι εμπλεκόμενες πλευρές μετά από τα διαλείμματα φαίνονται περισσότερο ευδιάθετοι, γαλήνιοι και χαλαροί, καταστάσεις που προωθεί και η διαμεσολάβηση.[263]

Ο διαμεσολαβητής μπορεί να εφαρμόσει και την ακόλουθη μέθοδο: να ρωτήσει την κάθε πλευρά να μπει στη θέση της άλλης και να σκεφτούν τις προτάσεις και τον συλλογισμό των άλλων. Με αυτό τον τρόπο ο διαμεσολαβητής μπορεί να επιτύχει αμοιβαία κατανόηση.[264]

Εξίσου σημαντική για τον διαμεσολαβητή είναι η επικοινωνία με την γλώσσα του σώματος ανάμεσα στον διαμεσολαβητή και στα άτομα, καθώς αποκαλύπτει πολλές περισσότερες πληροφορίες σε σχέση με αυτά που λένε και παραδέχονται οι άνθρωποι.[265]

Μια άλλη σημαντική μέθοδος είναι ο «καταιγισμός ιδεών», ο οποίος είναι η γέννηση ιδεών. Σε αυτή ο διαμεσολαβητής παροτρύνει τις πλευρές να καταγράψουν όλες τους τις προτάσεις για την επίλυση της διαφοράς και έπειτα να αξιολογήσουν τη κάθε μία.[266]

Τελειώνοντας, ο διαμεσολαβητής μπορεί να ρωτήσει κάθε πλευρά ποιά θα ήταν η

---

[259] Boettger, D. I. U. (2004). "Efficiency Versus Party Empowerment - Against a GOOD FAITH REQUIREMENT IN MANDATORY MEDIATION

[260] Bazerman, M. H. and J. J. Gillespie (1999). "Betting on the Future: The Virtues of CONTINGENT CONTRACTS

[261] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.

[262] Ι. Χαμηλοθώρης, Η διαμεσολάβηση στην Ελλάδα, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/5/2007.

[263] Σπ. Αντωνέλος, Η Επόμενη Ημέρα μετά από την Πιστοποίηση των Πρώτων Ελλήνων Διαμεσολαβητών και η ανάγκη εκπαίδευσης όλων των εμπλεκομένων στην Διαμεσολάβηση, Δικαιόραμα, 217/2008 (σελ. 14).

[264] Β. Σκορδάκη, Η διαμεσολάβηση μέσα από το Νόμο 3898/2010 (Νομοθεσία – Κατ' άρθρο σχολιασμός) & Μια Μέρα Διαμεσολάβησης, Αθήνα 2012.

[265] Κ. Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009

[266] Ν. Κλαμαρής, Η Διαμεσολάβηση, Επιστημονική Μόδα ή Πραγματική Λύση, Δικαιόραμα, τ. 17/2008 (σελ. 8).

χειρότερη εναλλακτική και τι είναι το καλύτερο μετά τη λήξη της διαμεσολάβησης (BATNA, WATNA).[267]

9) co-Mediation: (Συνεργατική Διαμεσολάβηση)

Η συνεργατική Διαμεσολάβηση είναι η συνεργασία περισσότερων διαμεσολαβητών στην διαδικασία. Αυτή η μορφή συνήθως προτείνεται όταν η υπόθεση είναι περίπλοκη, όταν ο διαμεσολαβητής είναι άπειρος ή εάν οι εμπλεκόμενοι επιθυμούν να έχουν δύο ή περισσότερους διαμεσολαβητές. Αυτή η μέθοδος έχει πολλά πλεονεκτήματα τα οποία θα αναφερθούν συνοπτικά: με τη συνεργασία περισσότερων διαμεσολαβητών εξασφαλίζεται καλύτερα ότι όλες οι πλευρές θα δεχτούν επαρκή προσοχή από αυτούς. Οι Διαμεσολαβητές μπορούν να συμπληρώνουν και να παρέχουν γνώση ο ένας στον άλλο.[268]

10) Ρήτρα Διαμεσολάβησης

Η Διαμεσολάβηση είναι μια Συμφωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων για μελλοντική συμμετοχή στην διαδικασία: απαραίτητη προϋπόθεση για να συμμετάσχει μια υπόθεση στην διαμεσολάβηση είναι να είναι σε γραπτή μορφή ώστε να προστατευθούν οι εμπλεκόμενοι.[269]

Η Συμφωνία διέπεται από διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου. Καθώς η διαδικασία της διαμεσολάβησης είναι εθελοντική, ο Διαμεσολαβητής πρέπει να σκεφτεί πριν ξεκινήσει τη διαδικασία να ελέγξει εάν οι εμπλεκόμενοι έχουν υπογράψει την Συμφωνία για συμμετοχή στη διαμεσολάβηση.[270]

Η ρήτρα διαμεσολάβησης για την μελλοντική διαδικασία δεν περιλαμβάνει διαδικαστικές συνέπειες. Ο μόνος όρος για την είσοδο στην διαμεσολάβηση είναι η θέληση και των δυο πλευρών, τη στιγμή που η διαμάχη υποβάλλεται στην διαμεσολάβηση. Το νομοσχέδιο ορίζει ότι η συμφωνία απαιτείται επιβεβαίωσης για να υποβληθεί στην διαμεσολάβηση ώστε να διαβεβαιωθεί ότι και οι δύο πλευρές επιθυμούν να πάνε σε διαμεσολάβηση την ίδια στιγμή. Αυτό είναι δικαιολογημένο από την σκέψη ότι η διαμεσολάβηση είναι βασισμένη στην θέληση των μελών. Ωστόσο, κάποιες αντίθετες απόψεις

[267] Australian institute of judicial administration incorporated and the National
[268] Alternative Dispute Resolution, A Resources Guide, published by the united states office
[269] Ιωάννης Χαμηλοθώρης, Εναλλακτικοί Τρόποι Επίλυσης των Ιδιωτικών Διαφορών, Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000.
[270] Ancona, D. G., Raymond A. Friedman and Deborah M. Kolb (1991). "The group and everybody else. Thousand oaks, calif., sage publications. and what happens on the way to "yes"." Negotiation journal 7: 155-175.

ισχυρίζονται ότι η ρήτρα διαμεσολάβησης δεν ενοχλεί αυτή την αρχή της θέλησης των εμπλεκόμενων, καθώς η συμφωνία είναι εθελοντική και ήδη καταγεγραμμένη στην ενότητα και δεν χρειάζεται να καταγραφεί για δεύτερη φορά.[271]

Η ρήτρα της διαμεσολάβησης είναι ένα πολύ σημαντικό εργαλείο για την προώθηση του θεσμού, καθώς οι εμπλεκόμενοι σε μια διαμάχη οι οποίοι έχουν υπογράψει την ρήτρα για μελλοντική διαμεσολάβηση γνωρίζουν ότι εάν εμφανιστεί κάποια διαφορά θα λυθεί μέσω του διαλόγου και των ειρηνικών μέσων επίλυσης διαφορών.[272]

11) Τα Βασικά Οφέλη της Διαμεσολάβησης

Τα βασικά οφέλη διεξαγωγής της διαμεσολάβησης σε μια διαμάχη: είναι μια πολύ σύντομη και εμπιστευτική μέθοδος και οτιδήποτε ειπωθεί κατά τη διαδικασία δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε δίκη. Επιπλέον, οδηγεί σε μια δεσμευτική συμφωνία, υπόκειται σε συγκεκριμένες συνθήκες και έχει την δύναμη μιας δικαστικής απόφασης (εφαρμοστικότητα). Το άλλο βασικό πλεονέκτημα της διαμεσολάβησης είναι ότι το συναισθηματικό κόστος είναι μικρό. Τελευταίο αλλά πολύ σημαντικό είναι το οικονομικό κόστος, το οποίο είναι πολύ χαμηλό σε αντίθεση με τις νομικές διαδικασίες.[273]

12) Σε ποιά θέματα συγκεκριμένα εφαρμόζεται η διαμεσολάβηση

Η διαμεσολάβηση είναι μια μέθοδος που χρησιμοποιείται σε διάφορες περιπτώσεις. Σε αυτό το σημείο είναι απαραίτητο να αναφερθούν κάποιες από αυτές:[274]

- Σε οργανώσεις ή σε επιχειρήσεις όπου υπάρχουν διαφορές ανάμεσα στην διεύθυνση και στους υπαλλήλους.
- Σε διαμάχες ανάμεσα σε οργανώσεις ή κυβερνητικές υπηρεσίες.
- Δημόσιες συζητήσεις.

---

[271] Albin, C. (2001). Justice and fairness in international negotiation. Cambridge
[272] American Arbitration Association (Aaa) (2003).
[273] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Πάτρα 25 - 26/1/2013.
[274] Σπ. Αντωνέλος, Η Επόμενη Ημέρα μετά από την Πιστοποίηση των Πρώτων Ελλήνων Διαμεσολαβητών και η ανάγκη εκπαίδευσης όλων των εμπλεκομένων στην Διαμεσολάβηση, Δικαιόραμα, 217/2008 (σελ. 14).

- Σε εμπορικές διαφορές όπως μεταξύ εμπόρων ή εμπόρων και πελατών και άλλες παραλλαγές.
- Για τη διαπραγμάτευση συμβολαίων όπου ο διαμεσολαβητής βοηθάει στη διαχείριση των διαδικασιών.
- Σε εθνικές και διεθνείς διαμάχες ή σε πολέμους και παρεμβάσεις.
- Σε συγκρούσεις ανάμεσα στους μαθητές στα σχολεία, το σχολείο με τους γονείς και άλλες παραλλαγές συγκρούσεων.
- Σε ασφαλιστικές διαμάχες.
- Διαφορές στην πνευματική ιδιοκτησία.
- Σε οικογενειακές διαμάχες.
- Διαμάχες εργασίας.
- Σε περιπτώσεις που η συμφιλίωση του δράστη και του θύματος μπορεί να βοηθήσει όλους.
- Καθορίζει ποιές διευκρινίσεις σε ποιά προβλήματα οδηγούνται σε διαπληκτισμό και ποιές όχι. Μετά τον καθορισμό, το θέμα παραπέμπεται σε άλλες διαδικασίες, ένα παράδειγμα οι περιβαλλοντικές διαφορές.
- Στην χάραξη πολιτικής που εμπλέκεται με την πολιτεία, το δημόσιο και οργανώσεις ακόμα και σε πρόληψη μιας σύγκρουσης όταν αυτή προκύπτει
- Σε αστικές διαφορές.
- Σε διαφορές που προκύπτουν από τραπεζικές συναλλαγές.
- Σε διαμάχες καταναλωτών.
- Σε διαμάχες του ναυτικού δικαίου.
- Σε γειτονικές συγκρούσεις.

5.5 Επίλογος του Κεφαλαίου

Στο κεφάλαιο αναφέρθηκε η εφαρμογή της ADR και συγκεκριμένα της διαμεσολάβησης στην Ελλάδα. Μέσω της ανάλυσης των διαδικασιών της ADR και συγκεκριμένων θεμάτων στην διαμεσολάβηση έχουμε μία πιο ολοκληρωμένη εικόνα για το

θεσμό αυτό στην Ελλάδα. Η διαμεσολάβηση συγκεκριμένα εν μέσω οικονομικής κρίσης είναι μία πολύ χρήσιμη εναλλακτική.[275]

[275] Κ. Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ο πρωταρχικός και πιο σημαντικός στόχος αυτής της μελέτης ήταν να επαληθεύσει εάν η χρήση της ADR έχει θετικό αντίκτυπο στις επιχειρήσεις και πως το νομοθετικό πλαίσιο προωθεί την ADR. Από την μια πλευρά αυτή η έρευνα έχει αποδείξει ότι η ADR έχει ωριμάσει από την ίδρυση της. Είναι ευπρόσδεκτη από το κόσμο των επιχειρήσεων και έχει βρει το δρόμο της καθημερινής νομικής καλλιέργειας των εταιριών καθώς χρησιμοποιείται με εμπιστοσύνη. Από την άλλη, αυτή η έρευνα έχει παρουσιάσει πολλά εμπόδια που δείχνουν ότι η ADR έχει ακόμα εξέλιξη ώστε να συνεχίσει να επιτυγχάνει στο μέλλον.[276]

Όσον αφορά τα Ελληνικά δεδομένα, η αποτυχία του συστήματος δικαιοσύνης στην Ελλάδα οδήγησε στην ανάγκη να βρεθούν μέθοδοι εναλλακτικής επίλυσης διαφορών. Η Οδηγία 2008/52 / ΕΚ ήταν μια σημαντική πρωτοβουλία και ο Νόμος 3898/2010, ο οποίος ενσωμάτωσε την διαμεσολάβηση στην Ελλάδα.[277]

Η εφαρμογή και η αποδοχή της διαμεσολάβησης στην Ελλάδα γίνεται πολύ αργά λόγω της έλλειψης πληροφοριών. Ωστόσο, εξαιτίας της επιτακτικής ανάγκης για αποσυμφόρηση των δικαστηρίων, υπολογίζεται ότι στο κοντινό μέλλον η διαμεσολάβηση θα είναι πολύ περισσότερο προωθημένη και ίσως αναγκαστική. Η διαμεσολάβηση μπορεί να γίνει η σημαντικότερη και διασημότερη μέθοδος επίλυσης διαφορών στην Ελλάδα, απλά αποκαλύπτοντας τα χαρακτηριστικά και τα θετικά της. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης θα μπορούσε να οργανώσει σεμινάρια σε κάθε πόλη της Ελλάδας για να έχουν όλοι πρόσβαση σε αυτή την πληροφορία.[278]

Η χώρα μας επί του παρόντος βιώνει τεράστιες οικονομικές και πολιτικές δυσκολίες. Ο διάλογος και η επικοινωνία έχουν εντελώς χαθεί και τα ποσοστά συγκρούσεων των εταιριών και προσωπικού έχουν αυξηθεί.[279]

Η διαχείριση της δικαιοσύνης σε ένα διεθνές επίπεδο προσαρμόζεται για να συναντήσει τα συμφέροντα και τις ανάγκες των εμπλεκόμενων μερών και αναζητάει την διατήρηση της κοινωνικής ειρήνης. Γι' αυτό το λόγο η σύγχρονη κοινωνία θα πρέπει να δώσει στους πολίτες της περισσότερες μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, ώστε να

---

[276] Ι. Χαμηλοθώρης, Η διαμεσολάβηση στην Ελλάδα, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/5/2007.

[277] Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.

[278] Κ. Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών.

[279] Ποινικά Χρονικά, Ιαν. – Φεβρουάριος 2009, τεύχος 53, Ο ρόλος του Εισαγγελέα στη διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης.

διαλέξουν την κατάλληλη για τα πιστεύω και τις ανάγκες τους.[280]

[280] A el Siddik enforceability of the mediation outcome elaw journal: Murdoch university electronic journal of law (2010) 17(2) 13 Enforceability of the mediation outcome

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1.)Εφημερίδες, Βιβλία, Άρθρα, Έρευνες, Τεύχη από το Κογκρέσο:

Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Αθήνα 30/6/2012.

Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Υλικό Διαδραστικού Εργαστηρίου «Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκό και Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο και Πρακτική, Πάτρα 25 - 26/1/2013.

Βασιλική Σκορδάκη, Η διαμεσολάβηση μέσα από το Νόμο 3898/2010 (Νομοθεσία – Κατ' άρθρο σχολιασμός) & Μια Μέρα Διαμεσολάβησης, Αθήνα 2012.

Ελληνικό Κέντρο Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας, Παρουσίαση της Διαμεσολάβησης ως Εναλλακτικού Τρόπου Επίλυσης των Διαφορών - Οι Εξελίξεις στην Ελλάδα.

Ιωάννα Αναστασοπούλου & Ελληνικό Κέντρο Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας, Η Διαμεσολάβηση στις Αστικές και Εμπορικές Διαφορές (Πρακτικά και Συμπεράσματα του Διεθνούς Σεμιναρίου «Αστική και Εμπορική Διαμεσολάβηση στις Διασυνοριακές Διαφορές, Νομική Βιβλιοθήκη.

Ιωάννης Χαμηλοθώρης, Εναλλακτικοί Τρόποι Επίλυσης των Ιδιωτικών Διαφορών, Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000.

Ιωάννης Χαμηλοθώρης, Η διαμεσολάβηση στην Ελλάδα, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/5/2007.

Κατερίνα Κωτσάκη, Η Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Ελληνική Ένωση Διαμεσολαβητών.

Κωνσταντίνος Ρίζος, Διαμεσολάβηση: Η Εναλλακτική Επίλυση των Διαφορών, Δ.Α.Ε & Ε.Π.Ε, 1/11/2009.

Νικόλαος Κλαμαρής, Η Διαμεσολάβηση, Επιστημονική Μόδα ή Πραγματική Λύση, Δικαιόραμα, τ. 17/2008 (σελ. 8).

Ποινικά Χρονικά, Ιαν. – Φεβρουάριος 2009, τεύχος 53, Ο ρόλος του Εισαγγελέα στη διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης.

Σπυρίδων Αντωνέλος, Η Επόμενη Ημέρα μετά από την Πιστοποίηση των Πρώτων

Ελλήνων Διαμεσολαβητών και η ανάγκη εκπαίδευσης όλων των εμπλεκομένων στην Διαμεσολάβηση, Δικαιόραμα, 217/2008 (σελ. 14).

A el Siddik enforceability of the mediation outcome elaw journal: murdoch university electronic journal of law (2010) 17(2) 13 enforceability of the mediation outcome

American Arbitration Association (Aaa) (2003).

Albin, C. (2001). Justice and fairness in international negotiation. Cambridge

Alternative Dispute Resolution, A Resources Guide, published by the United states office

Ancona, D. G., Raymond A. Friedman and Deborah M. Kolb (1991). "The group and everybody else. Thousand oaks, Calif., sage publications and what happens on the way to "yes"." Negotiation journal 7: 155-175.

Arnold, T. (1995). "a vocabulary of alternative dispute resolution."

Arrow j. Kenneth , Robert h. Mnookin , et al., eds. (1999). Barriers to conflict Association.

Australian institute of judicial administration incorporated and the National

Bazerman, M. H. and J. J. Gillespie (1999). "Betting on the Future: The Virtues of CONTINGENT CONTRACTS

Bazerman, M. H. and M. A. Neale (1992). Negotiating Rationally. New York, N.Y.,

Bernstein, Lisa "Understanding the Limits of Court-Connected ADR: A Critique of Federal Court-Annexed Arbitration Programs," University of Pennsylvania Law Review 141(6):2169-2254 (1993)

Boettger, D. I. U. (2004). "Efficiency Versus Party Empowerment - Against a GOOD FAITH REQUIREMENT IN MANDATORY MEDIATION

Brooker, Penny. "The 'Juridification' of Alternative Dispute Resolution." Anglo-American Law Review 28:(1)1-36 (1999)

CITIZENS' RIGHTS AND CONSTITUTIONAL AFFAIRS LEGAL AFFAIRS Quantifying the cost of not using mediation – a data analysis, GIUSEPPE DE PALO, President, ADR Center ASHLEY FEASLEY, ADR Center

Cochrane, Michael G. ed., Attorneys General and New Methods of Dispute Resolution, the American Bar Association, Standing Committee on Dispute Resolution and the National Association of Attorneys General, Washington, DC, 1990.

Cohen, J. (1999). "Advising clients to apologize." Southern California Law

Contingent Contracts." Harvard Business Review September-October: 155-160, Bazerman, M. H., and J. J. Gillespie.

CONTRACTUAL DISPUTE RESOLUTION IN INTERNATIONAL TRADE: THE UNCITRAL ARBITRATION RULES (1976) AND THE UNCITRAL CONCILIATION RULES (1980) UNCITRAL Arbitration Rules and DIRECTORATE GENERAL FOR INTERNAL POLICIES POLICY DEPARTMENT C

Mnookin, R. H., Peppet, Scott R., Tulumello, Andrew S. (2000). Beyond Winning : NEGOTIATING TO CREATE VALUE IN DEALS AND DISPUTES, CAMBRIDGE MASS

National forum, Business-to-Business Mediation/Arbitration vs. Litigation What Courts, Statistics & Public Perceptions Show About How Commercial Mediation and Commercial Arbitration Compare to the Litigation System, January 2005 resolution of conflict." Ohio State Journal on Dispute Resolution 8(2): 235-49. Cooperation and Strategic Gain. New York, N.Y., Free Press.

CPR (2001). ADR Suitability Guide (Featuring Mediation Analysis Guide). New

David C. Sawye 2011 Revising the UNCITRAL Arbitration Rules: Seeking Procedural Due Process Under the 2010 UNCITRAL Rules for arbitration Edelman, Lester, Frank Carr, and James L. Creighton, The MiniTrial, Alternative Dispute Resolution Series, IWR Pamphlet-89-ADR-P-1, U.S. Army Corps of Engineers Institute for Water Resources, Fort Belvoir, VA, 1989.

Enforcing Arbitration Awards under the New York Convention Experience and Prospects United Nations New York, 1999, UNITED NATIONS PUBLICATION Sales No. E.99.V.2 ISBN 92-1-133609-0

Erbe, N. D. (2006). "Appreciating Mediation's Global Role in Promoting Good"

Fisher R., W. U. a. B. P. (1991). Getting to Yes: Negotiating Agreement Without Giving In. (Roger Fisher, William L. Ury, Bruce Patton) New York, N.Y., Penguin Books.

Goldberg, S. B., Frank E.A. Sander, et al. (2003 4th.ed). Dispute Resolution; Good-Faith Requirement in Mandatory Mediation." Review of Litigation 23(1).

Grillo, T. (1991). "The Mediation Alternative: Process Dangers for Women." Yale

http://www.flcourts.org/gen_public/adr/bin/ResourceHandbook2013.pdf

Hughes, P. (2001). "Mandatory Mediation: Opportunity Or Subversion?" Windsor

Hutchinson, C. C. (1996). "The Case for Mandatory Mediation." Loyola Law Review 42(85).

Institute of International Affairs, London, UK Paul MELLY, journalist and Associate Fellow of the Africa Programme, CHATHAM HOUSE, Royal Institute of International Affairs, London, UK Alex VINES, Research Director, regional and security studies and Head of the Africa Programme, CHATHAM HOUSE, Royal Institute of International Affairs, London, UK

Julian Gruin, The rule of law, adjudication and hard cases:

Korobkin, R. (2002). Negotiation Theory and Strategy. New York, Aspen

Landes, William M. and Richard A. Posner. "Adjudication as a Private Good." Journal of Legal Studies 8:235-284 (1979)

Lax, D. A., Sebenius, James K. (1986). The Manager as Negotiator; Bargaining for COOPERATION AND COMPETITIVE GAIN

Legislating for alternative dispute resolution A guide for government policy-makers and legal drafters November 2006 National Alternative Dispute Resolution Advisory Council

Lipsky, D. B. and R. L. Seeber (1998). The Appropriate Resolution of Corporate

Mack, K. (2003). Court Referral to ADR Criteria and Research. Melbourne,

Maggiolo, W. A. (1985). "The TECHNIQUES of Mediation ".

Mandatory Settlement Conference." UCLA L. Rev. 33.

Mediation in context, Marian Liebmann, first published in United Kingdom in 2000 by Jessica Kingsley Publishers Ltd.Meek, Susan B. 1996. Alternative Dispute Resolution. Tucson, Az.: Lawyers and Judges.

Melbourne Journal of International Law, Vol. 3, p. 184, 2002 U of Melbourne Legal Studies Research Paper No. 217

Menkel-Meadow, C. (1985). "For and Against Settlement: Uses and Abuses of the MANDATORY SETTLEMENT CONFERENCE

Messick, R. E. (2005). Alternative Dispute Resolution: When It Works, When It DOESN'T

Middleton, Consultant Researcher with the Africa Programme, CHATHAM HOUSE, Royal Mitchard, Paul. "A Summary of Dispute Resolution Options." Martindale-Hubbell International Arbitration and Dispute Resolution Directory (Exeter: Matindale-Hubbell International, 1999) 3-24.

Mnookin, R. H. (1993). "Why negotiation fail: An exploration of barriers to the RESOLUTION OF CONFLICT

Mnookin, R. H. and L. A. Kornhauser (1979). "Bargaining in the shadow of the LAW: A

TESTABLE MODEL OF STRTEGIC BEHAVIOR

Mnookin, R. H., L. Susskind, et al. (1999). Negotiating on Behalf of Others :ADVISE TO LAYERS, BUSINESS EXECUTIVES, SPORTS AGENTS, DIPLOMATS, POLITICIANS, AND EVERYBODY ELSE

Revising the UNCITRAL Arbitration Rules: Seeking Procedural Due Process Under the 2010 UNCITRAL Rules for Arbitration, 2011

Standard briefing carried out within the framework agreement between ECOLOGIC INSTITUTE and the European Parliament. DIRECTORATE-GENERAL FOR EXTERNAL POLICIES OF THE UNION DIRECTORATE B POLICY DEPARTMENT AD HOC STUDY IMPLEMENTING THE EU CONCEPT ON MEDIATION: LEARNING FROM THE CASES OF SUDAN AND THE GREAT LAKES

STATUTORY INSTRUMENTS. S.I. No. 209 of 2011 EUROPEAN COMMUNITIES (MEDIATION) REGULATIONS 2011

United Nations Conference on Trade and Development, Dispute Settlement, International Commercial Arbitration, United Nations New York and Geneva, 2005.

Ware, Stephen J. 2001. Ware, Stephen J. 2001. Alternative Dispute Resolution. St. Paul, Minnesota: West Group. Paul, Minn.: West Group.

2.) Περιοδικά:

Eric Van Ginkel, Journal Of International Arbitration, 2004, The Uncitral Model Law ON INTERNATIONAL COMMERCIAL CONCILIATION

Ashley Feasley, ADR Center Flavia Orecchini, ADR Center

Contractual Dispute Resolution in International Trade: The UNCITRAL Arbitration Rules (1976) and the UNCITRAL Conciliation Rules (1980)

DIRECTORATE GENERAL FOR INTERNAL POLICIES POLICY DEPARTMENT A: ECONOMIC AND SCIENTIFIC POLICY INTERNAL MARKET AND CONSUMER PROTECTION Cross-Border Alternative Dispute Resolution in the European Union

Melbourne Journal of International Law, Vol. 3, p. 184, 2002

U of Melbourne Legal Studies Research Paper No. 217

POLICY DEPARTMENT C: CITIZENS' RIGHTS AND CONSTITUTIONAL AFFAIRS LEGAL AFFAIRS Quantifying the cost of not using mediation – a data analysis, GIUSEPPE DE PALO, President, ADR Center

3.) Ανακοινώσεις:

(ISDLS) Institute for the Study and Development of Legal Systems (2005). Report, pp. 49-68.

1992. Dispute Resolution: Negotiation, Mediation and Other Processes.

1995. Evaluating Agency Alternative Dispute Resolution Programs: A User's Guide to Data Collection and Use. Santa Monica, CA: RAND.

1997. " Rand and Rebuttal: CJRA Study Results Reflect Court ADR Usage–Not Perceptions," Alternatives Vol 15, p. 79.

1997. "Concerns and Recommendations, Alternatives to the High Cost of Litigation, (hereinafter "Alternatives") vol. 15, pp. 72-73, Santa Monica, CA: RAND.

Washington, DC: National Institute for Dispute Resolution.

“Lessons Learned: Experiences with Alternative Dispute Resolution.

1996. ADR and Settlements in the Federal District Courts:

A Sourcebook for Judges and Lawyers. Washington, DC: Federal Judicial Center and CPR Institute for Dispute Resolution. Frank E.A. Sander and Stephen B. Goldberg .

August 2012 Alternative Dispute Resolution Thoughts on Early Case Assessment and Resolution Written By: Schiff Hardin Schiff Hardin LLP's Public Companies Group By Edna Sussman

Contractual Dispute Resolution in International Trade: The UNCITRAL Arbitration Rules (1976) and the UNCITRAL Conciliation Rules (1980)

Carr, Frank, "Alternative Dispute Resolution," Federal Bar News & Journal, August 1993, Vol.40(7), pp. 444-447

COM(2011) 793 final 2011/0373 (COD)

Combe, George W. Jr., "Anatomy of a Business Dispute: Successful ADR Analysis by the Office of the General Counsel, "Arbitration Journal, September 1990, Vol. 45(3), pp. 3-14.

COMMENT HOW TO BEST PROTECT PARTY RIGHTS: Cornell/Perc Institute on Conflict Resolution.

Costantino, Cathy A, "FDIC Uses Spectrum of ADR Options to Resolve Disputes: Finding New Ways to Decrease Costs, Speed Resolutions, and Maximize Recoveries," Federal Bar News & Journal, October 1992, Vol. 39(9), pp. 524-527.

Court-Annexed Arbitration in Ten District Courts Washington, DC: CPR Institute for Dispute Resolution, Davis, William and Crohn, Madeleine. May 1996.

DIRECTORATE GENERAL FOR INTERNAL POLICIES POLICY DEPARTMENT C: CITIZENS' RIGHTS AND CONSTITUTIONAL AFFAIRS LEGAL AFFAIRS Quantifying the cost of not using mediation – a data analysis, GIUSEPPE DE PALO, President, ADR Center Ashley Feasley, ADR Center

Disputes, A Report on the Growing Use of ADR by U.S. Corporations, ICR

EUROPEAN COMMISSION Brussels, 29.11.2011

Federal Judicial Center. Press, Sharon and Filner,

Flavia Orecchini, ADR Center, «Friendly Guide to Selecting an ADR Procedure», Negotiation Journal

Honeyman, Christopher, "On Evaluating Mediators," Negotiation Journal, January 1990, Vol. 6(1), pp. 23-36.

http://www.hg.org/article.asp?id=21529

http://www.hg.org/article.asp?id=30627

http://www.hg.org/article.asp?id=31047

http://www.hg.org/article.asp?id=7323

http://www.hg.org/article.asp?id=7928

http://www.hg.org/law-articles-litigation.asp

Jaffe, Sanford M. and Stamato, Linda . 1997. "No Short Cuts to Justice," Alternatives, vol. 15, p. 67.

January 1994. "Fitting the Forum to the Fuss: A User-Judy.

March/April 1996. "Getting to Excellence in Court System ADR,"

Just, Speedy, and Inex pensive? An Evaluation of Judicial Case

Law and practice of international commercial arbitration, First published in 2004 by Sweet and Maxweel limited of 100 Avenue London. Alan Redfren and Martin Hunter

Lind, E. Allan. 1990. Arbitrating High-Stakes Cases, An Evaluation of Court-Annexed Arbitration in a United States District Court, RAND Institute for Civil Justice Report, R-3809-ICJ. Kakalik, James S., Dunworth, Terence; Hill, Laural A, McCaffrey, Daniel, Oshiro, Marian, Pace, Nicholas M., Vaiana, Mary E. 1996.

Melbourne Journal of International Law, Vol. 3, p. 184, 2002

U of Melbourne Legal Studies Research Paper No. 217

New York: Little Brown and Co. Elizabeth Plapinger and Donna Stienstra.

No 2006/2004 and Directive 2009/22/EC (Directive on consumer ADR) on alternative dispute

resolution for consumer disputes and amending Regulation (EC)

Patterson, Roger J., "Dispute Resolution in a World of Alternatives," Catholic University Law Review, Spring 1988, Vol. 37(3), pp. 591-604.

Prepared for Judicial Roundtable II. Williamsburg, VA: National Center for State Courts. Proposal for a Published in LAG, Sept 2004 and Judicial Review, Dec 2004. The public law project

Rauma, David and Krafka, Carol. 1994. Voluntary Arbitration in Eight Federal District Courts: An Evaluation.

Rosenberg, S. and H. Folberg. 1994. "ADR: An Empirical Analysis,"

Sander, Frank. "Varieties of Dispute Processing," 70 F.R.D. 111, 131.

Settlement Agreement By Edna Sussman

Stanford Law Review, vol. 46, pp. 1497-1526.

Stephen B. Goldberg, Frank E.A. Sander, Nancy H. Rogers

The Final Step: Issues in Enforcing the Mediation

THE FUTURE OF INTERIM RELIEF IN INTERNATIONAL COMMERCIAL ARBITRATION UNDER THE AMENDED

United Nations Report of the United Nations Commission on International Trade Law Forty-third session (21 June-9 July 2010) General Assembly Official Records Sixty-fifth session Supplement No. 17

Washington, DC: Federal Judicial Center.

Who Needs ADR? Varda Bondy, Senior Researcher, PL

4.) Νομοθεσία – Πράξεις νομοθετικού περιεχομένου:

http://eur-lex.europa.eu/el/index.htm

http://eur-lex.europa.eu/JOHtml.do?uri=OJ:L:2013:165:SOM:EN:HTML

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:165:0001:0012:EN:PDF

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:165:0001:0012:EN:PDF

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:165:0001:0012:EN:PDF

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:165:0063:0079:EN:PDF

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:165:0001:0012:EN:PDF

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:165:0001:0012:EN:PDF

http://interarb.com/vl/g_co1927

http://interarb.com/vl/g_pr1923

http://treaties.un.org/doc/Publication/MTDSG/Volume%20II/LON/PARTII-6.en.pdf

http://treaties.un.org/doc/Treaties/1964/01/19640107%2002-01%20AM/Ch_XXII_02p.pdf

http://www.arbitration-adr.org/resources/?p=conventions

http://www.idi-iil.org/idiE/resolutionsE/1959_neu_01_en.pdf

http://www.jus.uio.no/lm/un.arbitration.recognition.and.enforcement.convention.new.york.1958/doc.html

http://www.uncitral.org/pdf/english/texts/arbitration/arb-rules/arb-rules.pdf

ICC ADR Rules in force as from 1 July 2001, (οι κανόνες της εναλλακτικής επίλυσης διαφορών

http://www.iccwbo.org/products-and-services/arbitration-and-adr/adr/adr-rules-and-guide-to-adr-rules/

JUSTITIA ET PACE INSTITUT DE DROIT INTERNATIONAL Session of Neuchâtel – 1959 International Recognition and Enforcement of Arbitral Awards (Fourteenth Commission, Rapporteur : Mr. George Sanser-Hall)

5.) Διαδικτυακές πηγές:

http://www.wipo.int/amc/en/arbitration/ny-convention/text.html

http://hub.coe.int/web/coe-portal/home

http://www.hcch.net/index_en.php

http://en.wikipedia.org/wiki/Alternative_dispute_resolution

http://legal-dictionary.thefreedictionary.com/alternative+dispute+resolution

http://en.wikipedia.org/wiki/Arbitration

http://www.smartsettle.com/2013/08/24/international-journal-of-online-dispute-resolution-announced-at-montreal-odr-forum/
http://www.adr.org/aaa/ShowPDF?doc=ADRSTG_002539
http://www.mediationnet.eu/resources/publications/item/224-international-peace-mediation-a-new-crossroads-for-the-european-union
http://www.cdc.gov/od/adr/about.htm
http://archive.opm.gov/er/adrguide/intro.asp
http://www.natlctr4adr.org/publications.html
http://www.slideshare.net/coburgpsych/alternative-dispute-resolution-methods
http://www.duhaime.org/LegalDictionary/A/AlternativeDisputeResolution.aspx
http://hirealawyer.findlaw.com/choosing-the-right-lawyer/alternative-dispute-resolution.html
http://lawguides.pepperdine.edu/content.php?pid=253638&sid=2093872
http://legal-dictionary.thefreedictionary.com/alternative+dispute+resolution
http://www.investopedia.com/terms/a/alternative-dispute-resolution.asp
http://www.fdic.gov/regulations/laws/rules/7500-1700.html
http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/evaluation/docs/eval_activities_en.pdf
http://www.iccwbo.org/products-and-services/arbitration-and-adr/arbitration/icc-rules-of-arbitration/
http://www.adr.gov/adrguide/designing.html
http://www.law.cornell.edu/wex/alternative_dispute_resolution
http://courts.delaware.gov/Superior/ADR/adr_history.stm
http://www.uncitral.org/uncitral/en/about_us.html
http://www.jdsupra.com/legalnews/dispute-resolution-international-arbitr-53590/
n ADR resources and links http://adrr.com/
n ADRWold.com http://www.adrworld.com/
n Agree Inc http://agreeinc.com/agree/agree.htm
n American Arbitration Association, Dispute Resolution Section
http://www.adr.org/
n American Bar Association http://www.abanet.org/dispute/home.html
n Canadian Institute for Conflict Resolution http://www.cicricrc.
ca/english/index_e.htm
n Centre for Effective Dispute Resolution (CEDR) http://www.cedr.co.uk/

n Canadian Bar Association ADR section

http://justinvestment.org/2013/08/new-uncitral-arbitration-rules-on-transparency-application-content-and-next-steps/

http://www.cba.org/CBA/Sections/Adre/

n CDR Associates http://www.mediate.org/start.htm

n Center for Online Dispute Resolution http://www.odr.info/

n Conflict Research Consortium of the University of Colorado http://www.colorado.edu/conflict

n ConflictNet http://www.igc.org/igc/conflictnet/

n Cornell Law School http://www.law.cornell.edu/wex/index.php/ADR

n Court Mediation Program (DC) http://www.cadc.uscourts.gov/internet/internet.

n CPR Institute for Dispute Resolution http://www.cpradr.org/

n Department of Justice, Canada - Project on Dispute Resolution

http://canada.justice.gc.ca/Orientations/Methodes/index_en.html

Selected ADR and Mediation WEB Resources 163

n Dispute Resolution Journal (ABA)

http://www.abanet.org/dispute/drjournal.html

n Federal Mediation and Conciliation Service http://www.fmcs.gov/internet/

n International Center for Conflict Prevention and Resolution (CPR)

http://www.cpradr.org/cpr2.asp

n International Chamber of Commerce (ICC) http://www.iccwbo.org/

n Mediation Information and Resource Center http://www.mediate.com/

n National Alternative Dispute Resolution Advisory Council (Australia)

http://www.ag.gov.au/agd/www/Disputeresolutionhome.nsf/page/home

n Negotiation Journal

http://www.blackwellpublishing.com/journal.asp?ref=0748-4526&site=1

Ohio State Journal on Dispute Resolution

Recent Developments in Dispute Resolution http://www.willamette.edu/

dis-res

/http://www.richardbutler.net/euromed/History_EC_Involvement_%20in_ADR.htm

http://www.jamsinternational.com/resources/mediation-advocacy

http://www.csls.ox.ac.uk/AlternativeDisputeResolution.php

http://www.slideshare.net/coburgpsych/alternative-dispute-resolution-methods
http://www.adr.gov/adrguide/asbcanot.html
http://www.slideshare.net/coburgpsych/alternative-dispute-resolution-methods
http://www.adr.gov/adrguide/asbcanot.html
http://www.duhaime.org/LegalDictionary/A/AlternativeDisputeResolution.aspx
http://hirealawyer.findlaw.com/choosing-the-right-lawyer/alternative-dispute-resolution.html
http://www.eeoc.gov/federal/adr/typesofadr.cfm
http://www.uncitral.org/uncitral/commission/working_groups/3Online_Dispute_Resolution.html
http://newyorkconvention1958.org/
http://www2.unitar.org/dfm/Resource_Center/Document_Series/Document14/DocSeries14.pdf
http://hub.coe.int/web/coe-portal/home
http://archive.opm.gov/er/adrguide/intro.asp
http://www.investopedia.com/terms/i/international-chamber-of-commerce-icc.asp
http://www.smartsettle.com/2013/08/24/international-journal-of-online-dispute-resolution-announced-at-montreal-odr-forum/
http://lawguides.pepperdine.edu/content.php?pid=253638&sid=2093872
http://legal-dictionary.thefreedictionary.com/alternative+dispute+resolution
http://www.hg.org/adr.html
http://www.investopedia.com/terms/a/alternative-dispute-resolution.asp
http://www.uschamber.com/international
http://www.investopedia.com/terms/i/international-chamber-of-commerce-icc.asp
http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/judicial_cooperation_in_civil_matters/l33251_el.htm
http://www.adrforum.com/users/naf/resources/GeneralCommercialWP.pdf
http://www.wipo.int/amc/en/arbitration/ny-convention/text.html
http://hub.coe.int/web/coe-portal/home
http://www.hcch.net/index_en.php
http://en.wikipedia.org/wiki/Alternative_dispute_resolution
http://legal-dictionary.thefreedictionary.com/alternative+dispute+resolution
http://en.wikipedia.org/wiki/Arbitration
http://www.duhaime.org/LegalDictionary/A/AlternativeDisputeResolution.aspx

http://hirealawyer.findlaw.com/choosing-the-right-lawyer/alternative-dispute-resolution.html
http://www.eeoc.gov/federal/adr/typesofadr.cfm
http://lawguides.pepperdine.edu/content.php?pid=253638&sid=2093872
http://legal-dictionary.thefreedictionary.com/alternative+dispute+resolution
http://www.hg.org/adr.html
http://www.investopedia.com/terms/a/alternative-dispute-resolution.asp
http://www.uschamber.com/international
http://www.investopedia.com/terms/i/international-chamber-of-commerce-icc.asp
http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/judicial_cooperation_in_civil_matters/l33251_el.htm
http://www.adrforum.com/users/naf/resources/GeneralCommercialWP.pdf
http://www.wipo.int/amc/en/arbitration/ny-convention/text.html
http://hub.coe.int/web/coe-portal/home
http://www.hcch.net/index_en.php
http://en.wikipedia.org/wiki/Alternative_dispute_resolution
http://legal-dictionary.thefreedictionary.com/alternative+dispute+resolution
http://en.wikipedia.org/wiki/Arbitration